S-E-Banksgruppen
Skandinaviska Enskilda Banken
1990

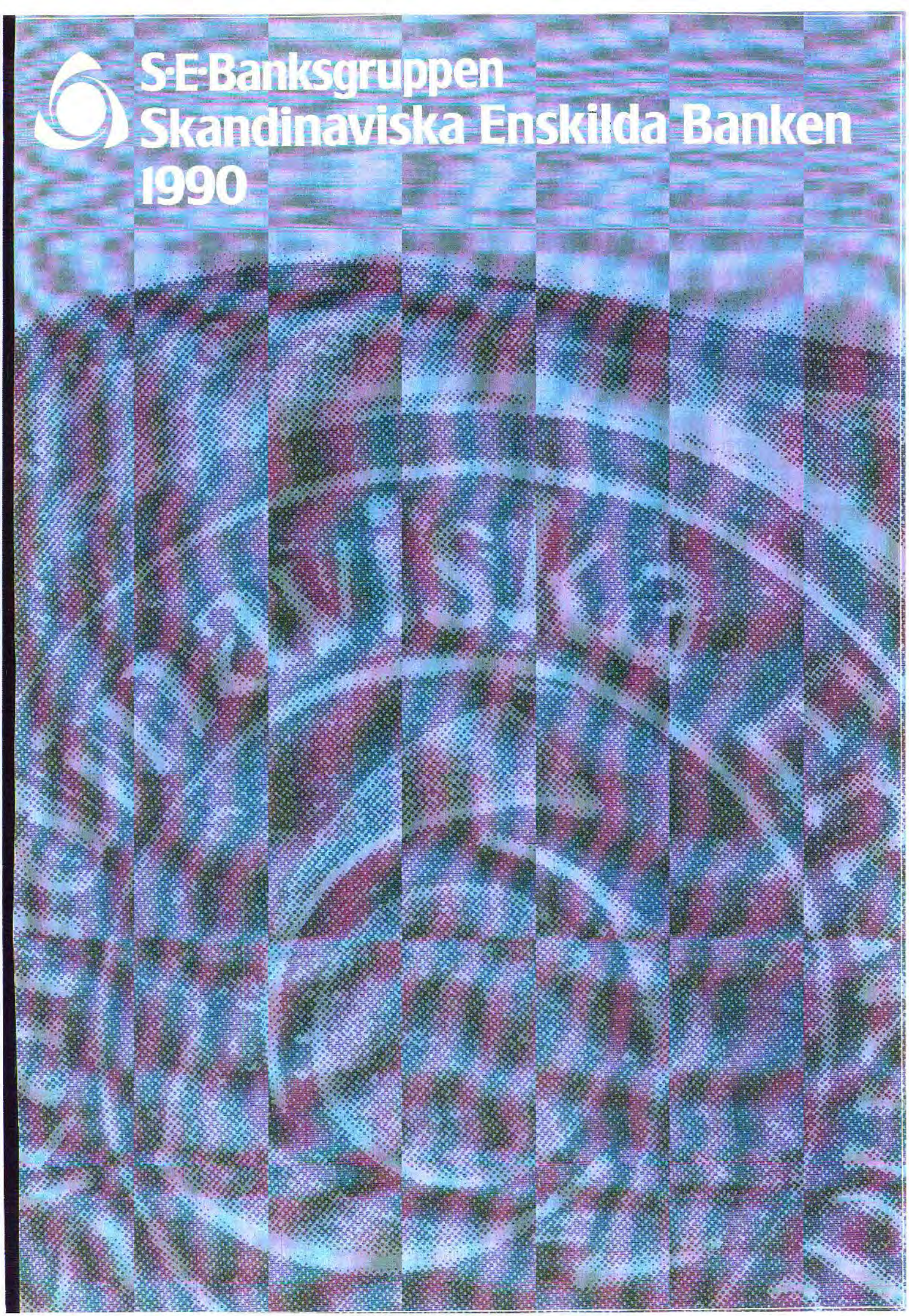

Bolagsstämma

Ordinarie bolagsstämma hålles onsdagen den 24 april 1991 klockan 16.30 på Stockholmsmässan, Älvsjö.

Anmälan

Aktieägare som vill deltaga i bolagsstämman skall

dels vara införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB (VPC) förda aktieboken senast fredagen den 12 april 1991,

dels göra anmälan till Juridiska Centralen vid bankens huvudkontor, Kungsträdgårdsgatan 8, 106 40 Stockholm, telefon 08-763 50 00 senast fredagen den 19 april 1991 kl 13.00.

Aktieägare som har sina aktier förvaltarregistrerade genom banks notariatavdelning eller enskild fondhandlare måste för att äga rätt att deltaga i bolagsstämman begära att tillfälligt föras in i aktieboken hos VPC. Aktieägaren måste underrätta förvaltaren härom i god tid före den 12 april 1991. *Observera att förfarandet också gäller aktieägare som utnyttjar Skandinaviska Enskilda Bankens Aktieservice eller Aktieägardepå.*

Ärenden

1. *Ärenden* som *enligt bolagsordningen* skall förekomma på ordinarie bolagsstämma, däribland framläggande av årsredovisningen och revisionsberättelsen, koncernredovisningen och koncernrevisionsberättelsen, beslut i frågorna om fastställelse av resultaträkningen och balansräkningen samt koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen, ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna och dispositioner beträffande vinst enligt den fastställda balansräkningen samt val av styrelse och revisorer.

2. Styrelsens förslag till *beslut* om *ändring av bolagsordningen* innebärande, utöver redaktionella ändringar, att bestämmelser om aktier av serie B borttages. Någon skillnad mellan aktier av serie B och aktier av serie A skall enligt bolagsordningen inte längre föreligga, sedan utdelning för år 1990 har fastställts. Aktierna av serie B kommer så snart erforderliga registreringsåtgärder vidtagits att betecknas aktier av serie A bundna.

Utdelning

Styrelsen föreslår som avstämningsdag för utdelningen torsdagen den 2 maj 1991. Beslutar bolagsstämman enligt förslaget, beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC fredagen den 10 maj 1991.

Stockholm i februari 1991

Styrelsen

Fråga S-E-Banken!

Före bolagsstämman inbjuder S-E-Banken sina aktieägare till ett **informationsmöte** på Stockholmsmässan.

Mötet börjar kl 14.00 och avslutas 15.30, då vi bjuder på kaffe.

Mötet leds av vice koncernchefen Rutger Barnekow. För att svara på frågor från aktieägarna har han hjälp av företrädare för bankgruppens olika verksamhetsområden.

Välkomna!

Definitioner

Placeringsmarginal
Räntenetto i förhållande till genomsnittlig balansomslutning.

Genomsnittlig balansomslutning

Banken: balansomslutning i dagsmedeltal

Gruppen: genomsnittet av in-och utgående balansomslutning justerat så att moderbanken ingår med sin balansomslutning i dagsmedeltal.

Räntabilitet efter schablonskatt
Rörelseresultat efter 30 procent skatt i förhållande till eget kapital, definierat som ingående värden av beskattat eget kapital minus under året utbetald utdelning plus eventuell nyemission plus 70 procent av samtliga obeskattade reserver (inklusive värderegleringskonto för obligationer/ränterisker) plus minoritetens andel av eget kapital.

Konsolideringsgrad
Beskattat eget kapital, obeskattade reserver, övervärde i obligationer och minoritetsintressen i förhållande till balansomslutningen vid utgången av året med tillägg för övervärde i obligationer.

Vinst per aktie efter schablonskatt
Resultat exklusive realisationsvinster dividerat med antalet stamaktier vid årets slut, där resultat exklusive realisationsvinster definieras som rörelseresultat plus extraordinära poster exklusive realisationsvinster minus 30 procent skatt minus minoritetens andel av resultatet plus resultatandelar i intressebolag utöver erhållen utdelning.

Vinst per aktie efter full skatt
Samma definition som ovan med undantag av att årets skattekostnad beräknas som summan av betald skatt och 30 procent av samtliga bokslutsdispositioner.

Justerat eget kapital I per aktie
Summan av beskattat eget kapital, 70 procent av obeskattade reserver samt 70 procent av obligationsportföljens övervärde dividerat med antalet stamaktier vid årets slut.

Justerat eget kapital II per aktie
Summan av justerat eget kapital I samt övervärde i fastigheter efter 30 procent schablonskatt dividerat med antalet stamaktier vid årets slut.

Primärkapital
Bankgruppens primära kapital i förhållande till den riskvägda volymen i och utanför balansräkningen. Det primära kapitalet består av det beskattade egna kapitalet samt 70 procent av obeskattade reserver, övervärdet i obligationsportföljen och överavskrivningar på leasingobjekt. Minoritetens andel av eget kapital läggs till och goodwill dras ifrån denna summa.

Förekommande sifferuppgifter inom parentes avser 1989, om inte annat sägs. Procenttal avseende S-E-Banksgruppens, bankens och dess dotterbolags rörelse är baserade på icke avrundat sifferunderlag. Procentuella förändringar avser jämförelser med 1989, om inte annat sägs.

Ekonomisk information från S-E-Banken 1991

Bokslutsmeddelande	19 februari
Årsredovisning	Början av april
Bolagsstämma	24 april
Delårsrapport jan–april	18 juni
Delårsrapport jan–aug	17 oktober

Redovisningar och rapporter kan beställas från Informationsavdelningen, S-E-Banken, 106 40 Stockholm.

S-E-Banksgruppen
Årsredovisning 1990

Innehåll

2 1990 i sammandrag
Resultat och nyckeltal
Förslag till utdelning

3 Viktiga händelser och beslut

4 Curt G Olsson
1990 – ett år av omvälvningar

6 Bo C E Ramfors
Radikal kur mot kostnader

8 S-E-Banksgruppens nätverk

9 Commercial Banking
Sparande
Krediter
Betalningar
Kort
Förmögenhetsförvaltning

14 Merchant Banking
Aktiehandel
Corporate Finance
Fond- och förmögenhetsförvaltning
Skuldkapitalmarknad
(Debt Capital Markets)
Valutahandel

18 Treasury

19 Bankgruppens fastigheter

20 Personal och utbildning

22 S-E-Banksaktien

24 Finansiell kommentar
Nyckeltal
Känslighetsanalys
Kapitaltäckning
Riskvägningsregler

29 Redovisningsprinciper

30 Resultat- och balansräkningar
med noter

44 Förslag till vinstdisposition
Revisionsberättelse

45 Långtidsöversikter

46 Styrelse

48 Koncernledning
Revisorer

49 Skandinaviska Enskilda Banken
Bankens kontor i Sverige

8

10

11

15

16

18

19

1990 i sammandrag

Nyckeltal för S-E-Banksgruppen*

	1986	1987	1988	1989	1990
Rörelseresultat, Mkr	4 064	4 042	4 669	4 444	3 312
Rörelseresultat före förluster, Mkr	4 589	4 300	5 080	5 005	5 433
Balansomslutning, miljarder kronor	191	234	289	366	453
Räntabilitet, %					
30% skatt			23.5	18.2	11.8
50% skatt	25.9	21.0	21.2		
Konsolideringsgrad, %	7.6	7.8	7.9	6.8	6.1
Primärkapitalrelation, %				7.3	6.0
Intäkter/kostnader	2.24	1.96	1.99	1.85	1.74
Vinst per aktie, kr					
30% skatt			12.61	11.56	7.61
50% skatt	7.46	7.80	9.00		
Utdelning per A-aktie, kr	1.80	2.13	2.55	3.00	3.30

* För definitioner se omslagets insida

Resultatutveckling i sammandrag

	S-E-Banksgruppen		S-E-Banken	
	Mkr	Föränd-ring, %	Mkr	Föränd-ring, %
Räntenetto	8 054	+ 22	6 055	+ 18
Provisioner, avgifter och agio	3 317	+ 18	2 678	+ 10
Övriga intäkter	1 389	– 7	601	– 16
Summa intäkter	**12 760**	**+ 17**	**9 334**	**+ 13**
Personalkostnader	3 551	+ 22	2 576	+ 15
Övriga kostnader	3 302	+ 25	2 289	+ 24
Avskrivningar	474	+ 37	244	+ 24
Summa kostnader	**7 327**	**+ 24**	**5 109**	**+ 19**
Kreditförluster *)	1 421	+156	1 125	+152
Länderriskreservering	200		186	
Särskild förlustriskreservering	500		350	
Rörelseresultat	**3 312**	**– 25**	**2 564**	**– 27**

*) Inklusive orealiserade kursförluster

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår att utdelningen till aktieägarna höjs med 99 Mkr till 881 Mkr och utbetalas med

3.30 per A-aktie
4.80 per B-aktie
3.30 per C-aktie

Fakta om S-E-Banksaktien finns på sidan 22.

Viktiga händelser och beslut 1990

S-E-Banken förvärvade utestående aktier i Scandinavian Bank Group plc (SBG), London, för 155 miljoner pund. SBG samordnades med S-E-Bankens övriga verksamheter i London. Genom köpet blev banken också majoritetsägare i Banque Scandinave en Suisse, Genève.

Under året bildades ett bolag för s k unit linked-försäkringar, Aktiv Försäkring. Försäljningen av de nya fondförsäkringarna startade i december.

S-E-Banken förvärvade en option att köpa 28 procent av aktierna i försäkringsbolaget Skandia för 4.7 miljarder kronor. Aktieköpet förutsätter en lagändring.

Riksdagen – och S-E-Bankens bolagsstämma – gav klartecken för utländskt ägande i S-E-Banken och C-aktien gjordes om till fri aktie. Lagändringen innebar också att banken kunde genomföra den sedan länge planerade riktade emissionen till de övriga bankerna i Scandinavian Banking Partners (SBP).

S-E-Banken öppnade representantkontor i Bangkok samt, i samarbete med övriga SBP-banker, i Berlin, Warszawa, Prag och Budapest. I början av 1991 öppnade S-E-Banken också filial i Paris.

Det kollektiva ledarskapet upphörde och koncernchefen Bo C E Ramfors blev ensam ansvarig inför styrelsen med Rutger Barnekow som ställföreträdare. Omorganisationen innebar vidare att den geografiska indelningen – i Stockholms-, Göteborgs- och Malmö-grupperna samt SEB International – kompletterades med en indelning i två funktionella ansvarsområden, Commercial Banking och Merchant Banking, samt en ny funktion för bankens egen finansförvaltning, Treasury.

Under hösten startades ett omfattande kostnadssänkningsprogram med syfte att minska den totala kostnadsmassan med 500 Mkr på 18 månader.

1990 – ett år av omvälvningar

I min inledning till fjolårets förvaltningsberättelse förutsågs att 90-talets första år inte skulle bjuda på lika gynnsamma yttre förutsättningar som slutet av 80-talet. Samtidigt kunde konstateras att redan på tröskeln till det nya decenniet förändringens vind blåste hårdare än vad man kunnat förutse. Nu – ett år senare – är det uppenbart att denna beskrivning var tilltagen i underkant. Decenniets första år bjöd på omvälvande förändringar – positiva och negativa – både internationellt och i Sverige. Det klimat som vi banker har att arbeta i blev också markant kärvare under 1990.

Stora världspolitiska förändringar
På den politiska världsarenan ägde omvälvningarna rum i ett tempo som ingen hade kunnat ana. Detta gällde inte minst de positiva krafter som resulterade i Tysklands enande, marknadsekonomins landvinningar i Östeuropa och de fortsatta framsteg som samarbetet inom EG kunde redovisa. Den framtidstro och optimism som dessa förändringar förde med sig kom dessvärre senare under året att överskuggas av en tilltagande oro och pessimism till följd av Iraks invasion av Kuwait. Tonarten svängde snabbt från dur till moll, och året avslutades i skuggan av ett alltmer hotfullt krigsmoln över Mellanöstern. När detta skrives är kriget i hög grad en realitet samtidigt som de politiska och ekonomiska problemen i Sovjetunionen tagit sig skrämmande uttryck.

Nyorientering i svensk politik
Även i Sverige fick vi under det gångna året uppleva förändringens vindar i politiken. En ökande insikt om att balansproblemen i ekonomin inte skulle kunna lösas inom den traditionella svenska modellen framkallade inte bara en regeringskris i början av året utan så småningom också en nyorientering i politiken. Det mest påtagliga och glädjande uttrycket för detta var regeringens ställningstagande för ett svenskt medlemskap i EG, men även på andra områden kunde nya signaler märkas. Det marknadsekonomiska inslaget i politiken tilltog och en välbehövlig omprövning av den offentliga sektorn inleddes. Det tidigare överordnade målet om full sysselsättning tonades ned och i stället prioriterades inflationsbekämpningen för att hejda ur-

holkningen av den svenska konkurrenskraften. Skattereformen roddes i hamn, vilket också bör ses som ett steg i rätt riktning. Det grundläggande problemet, dvs det inte minst i jämförelse med omvärlden onormalt höga skattetrycket, återstår dock att lösa. Vidare kvarstår en betydande ovisshet om den framtida energipolitiken, vilket bidrar till att hämma industrins investeringsvilja. Förhoppningsvis kan de fortsatta diskussionerna i denna fråga ske med något mindre låsta positioner än tidigare.

Försvagad konjunktur och växande balansproblem

På det ekonomiska området inträffade under 1990 en påtaglig försämring både i omvärlden och i Sverige. I flera av de ledande industriländerna var en gradvis avmattning väntad efter de senaste årens högkonjunktur. Nedgången under senare delen av året blev dock kraftigare än beräknat, främst som en följd av Mellanösternkrisen och det stigande oljepris som blev följden av denna.

Samtidigt som världskonjunkturen försvagades blev balansproblemen i den svenska ekonomin allt mer uppenbara. Effekterna av de tidigare devalveringarna ebbade ut och den snabba inhemska kostnadsutvecklingen tärde i allt högre grad på konkurrenskraften. Följden blev växande bytesbalansunderskott, en svagare krona och tidvis betydande valutautflöden som bekämpades med höjda räntor. De försämrade exportutsikterna, det höga räntelåget, snabba kostnadshöjningar och en fortsatt osäkerhet om effekterna av skattereformen samverkade till en påtaglig dämpning av den ekonomiska aktiviteten under senare delen av 1990. Till detta kom i slutet av oktober regeringens krispaket som kylde av ekonomin ytterligare.

Turbulens på finansmarknaderna

På de finansiella marknaderna i världen blev återverkningarna av Mellanösternkrisen stora. Räntorna gick upp, aktiekurser och fastighetspriser sjönk, företagens vinstutveckling försvagades och många banker runtom i världen fick bekymmer med snabbt växande kreditförluster.

Även i Sverige rådde turbulens på finansmarknaderna. Det höga räntelåget orsakade likviditetsproblem för många högbelånade kredittagare, samtidigt som de sjunkande aktie- och fastighetspriserna urholkade belåningsvärdena och försämrade möjligheterna att ta upp nya lån. Hårdast drabbades ett antal icke bankanknutna finansbolag med högt risktagande i sina låneengagemang. Denna s k finansbolagskris fick återverkningar på hela marknaden.

Bankerna har givetvis också fått känna av det i många avseenden försämrade affärsklimatet. Konjunkturavmattningen och det höga räntelåget har lett till ett snabbt växande antal konkurser och förluster för kreditgivarna. Vidare har den ökade osäkerheten inför framtiden medfört en allmän försiktighet hos både företag och hushåll, och benägenheten att låna har avtagit. Till detta har också skattereformen bidragit genom den skärpta avdragsbegränsningen och sänkta skattesatser.

Kärvare bankklimat men S-E-Banksgruppen väl rustad

Den mörka bild som sedan i höstas präglat den svenska ekonomin i allmänhet och finansmarknaderna i synnerhet kommer vi sannolikt att få leva med en tid framöver. Dock skall man inte glömma de ljuspunkter som ändå finns i denna bild. Till dessa hör den nyorientering som vi har sett prov på i den svenska Europapolitiken och den ökade realismen i budgetpolitiken. Grundelementen i det nya skattesystemet inger också förhoppningar om en friskare ekonomi, där sparande och investeringar tillåts spela huvudrollen och där osund spekulation och lånefinansierad konsumtion får allt mindre svängrum.

För vår egen bankgrupp innebar det gångna året både sorge- och glädjeämnen. Till sorgeämnena hör givetvis de kreditförluster som vi drabbades av i finansbolagskrisens kölvatten men också den alltför snabba kostnadsökningen i bankgruppen. För att bromsa kostnadsutvecklingen inleddes ett kraftfullt åtgärdsprogram, vilket gör att vi trots den höga inflationstakten i Sverige ser framtiden an med tillförsikt.

Till glädjeämnena hör den stora lojalitet som våra medarbetare har visat inför de besparingsåtgärder som vidtagits. Det är ofrånkomligt att åtgärder av detta slag drabbar vissa mer än andra och därför kan uppfattas som orättmätiga, men lojaliteten har överlag varit stor och anpassningsförmågan beundransvärd. Vi kan också glädja oss åt att bankgruppen har en stark kapitalbas som mer än väl uppfyller de skärpta kapitalkrav som infördes 1990. Med denna kapitalstyrka och en trimmad organisation står bankgruppen väl rustad att möta de kärva tider som stundar.

Stockholm i februari 1991

Curt G Olsson
Styrelsens ordförande

Radikal kur mot kostnader

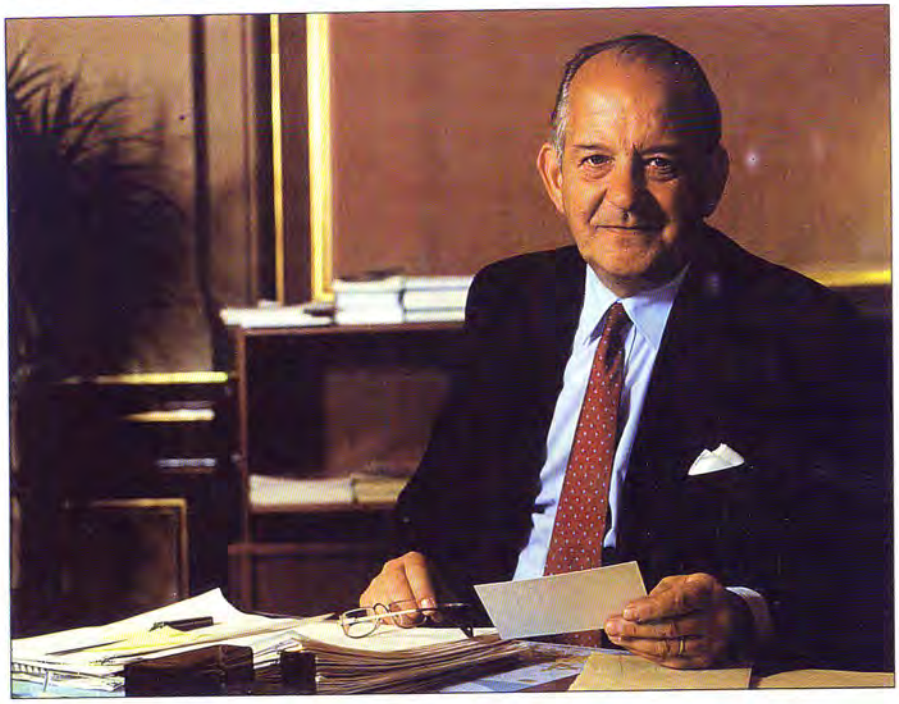

Långt in på 1990 tydde det mesta på att S-E-Banksgruppens årsresultat skulle hamna kring 5 miljarder eller däröver – trots de dystra utsikterna för svensk ekonomi och våra egna alltför höga kostnader.

Att det inte blev så berodde först och främst på att våra kreditförluster blev mycket större än vid räknat med – både till följd av finansbolagskrisen och som en effekt av den oväntat snabba konjunkturnedgången.

För att motverka framtida kreditförluster och samtidigt på ett tidigt stadium hjälpa kunderna att undvika finansiella problem skärptes uppföljningen av krediter ytterligare. Under början av 1991 kommer vi också att införa en tydligare kreditpolitik och inrätta en central funktion för kreditfrågor i bankgruppen.

Omfattande kostnadsjakt

Även kostnaderna fortsatte att stiga snabbare än väntat, bl a till följd av avtalet i samband med bankkonflikten i februari, som ökade personalkostnaderna med 13 procent, och omstruktureringen av verksamheten i London efter förvärvet av Scandinavian Bank Group.

För att bryta den alltför snabba kostnadsökningen var vi tvungna att ta till en ganska radikal kur. Under hösten drog vi därför igång ett omfattande program med syfte att minska kostnadsmassan med 500 Mkr på 18 månader. Till de viktigare inslagen i programmet hörde en hårdbantning av centrala staber och administrativa enheter samt ett erbjudande om förtidspension för alla födda 1933 eller tidigare. En majoritet av de 500 berörda medarbetarna accepterade erbjudandet.

Fortsatt avreglering och internationalisering

Förutom de akuta problemen med ökade kreditförluster och höga kostnader står vi inför en för svenska banker helt ny verklighet. Den avreglering och internationalisering som påbörjades under slutet av 1980-talet fortsätter och förstärks under 1990-talet. Fortsatt branschglidning mellan bank- och försäkringsverksamhet, en snabb utveckling på det tekniska området samt nya och skärpta krav från kunderna bidrar också till en hårdare konkurrens, både i Sverige och utomlands.

Hur står då S-E-Banksgruppen rustad för att möta detta? Jo, vi är en stor, vinstrik bank med stark finansiell ställning och stora, ibland dominerande, marknadsandelar på de flesta områden och en god kundstruktur.

Den traditionella svenska bankmarknaden, där försäljningskanalen främst består av vårt kontorsnät, är och förblir för överskådlig tid basen för vår verksamhet. Men eftersom S-E-Banken redan har mycket höga marknadsandelar på hemmaplan och vi dessutom går mot en period av ökat sparande och dämpad utlåningstakt finns våra möjligheter att växa främst utanför Sveriges gränser. Den övergripande strategin kan därmed enkelt uttryckt sammanfattas med att vi skall stärka våra positioner i Sverige och expandera i väl definierade nischer i Europa.

Anpassat utbud på privatmarknaden

S-E-Banksgruppen har ungefär 1.5 miljoner privatkunder och strategin har sedan flera år varit inriktad på att anpassa tjänsteutbudet och servicenivån till deras skiftande behov. En av hörnstenarna är att enkla transaktioner i största möjliga utsträckning skall ske genom självbetjäning. För kunderna medför detta exempelvis att de bekvämt och billigt kan sköta sina betalningar hemifrån. Och för banken innebär det en viktig möjlighet att pressa kostnaderna för den olönsamma hanteringen av transaktionsärenden.

Genom satsningen på självbetjäning och automatisering har vi kunnat frigöra resurser för kvalificerad ekonomisk rådgivning och förmögenhetsförvaltning. Ungefär hälften av alla höginkomsttagare i Sverige är kunder i S-E-Banken och vår strategi går ut på att koncentrera våra satsningar ytterligare på denna kundgrupp.

En av Europas största fondförvaltare

Under förra året samlade vi därför all fond- och kapitalförvaltning i Enskilda Kapitalförvaltning (Sverige) och Enskilda Asset Management (London). Genom förvärvet av Scandinavian Bank Group sommaren 1990 blev vi också majoritetsägare i den framgångsrika förmögenhetsförvaltaren Banque Scandinave en Suisse (BSS) i Genève. BSS' verksamhet har samordnats med vår privatmarknadsbank i Luxemburg och med Enskilda Asset Management och avsikten är att utöka våra private banking-aktiviteter i kontinentaleuropa under namnet Banque Scandinave.

Vid årsskiftet förvaltade och förvarade S-E-Banksgruppen förmögenhe-

ter på över 300 miljarder kronor, varav cirka 30 miljarder i fonder. Det gör oss till en av Europas största fondförvaltare. En dominerande del av förmögenheterna utgörs fortfarande av svensk valuta och svenska värdepapper. Men ambitionen är att vi skall minska denna andel till förmån för en mer internationell inriktning och bli en av Europas riktigt stora förmögenhetsförvaltare.

Stora synergier i affär med Skandia
S-E-Bankens option att förvärva 28 procent av Skandia skall också ses mot bakgrund av vår satsning på privatmarknaden. Under 1980-talet har nysparandet i Sverige främst kanaliserats till livförsäkringar, aktier och fonder, vilket lett till att banksparandets andel av hushållens sparande sjunkit. Samtidigt har Skandia och andra försäkringsbolag under senare år i ökad omfattning börjat sälja olika slags finansiella tjänster.

Vi å vår sida har ett omfattande kontorsnät, där vi säljer fonder och aktier – men hittills i mycket ringa omfattning livförsäkringsprodukter. Under förra året tog vi emellertid ett viktigt steg in på detta område genom att bilda fondförsäkringsbolaget Aktiv Försäkring, som fick en mycket god start.

Vi i S-E-Banken ser stora synergieffekter i ett samgående med Skandia både när det gäller sparande, inte minst i fråga om försäljning och distribution, och inom kapitalförvaltning såväl i Sverige som Europa.

Ökad självbetjäning för mindre och medelstora företag
Precis som på privatmarknaden finns bland de mindre och medelstora företagen en skillnad i beteende som innebär att vissa tjänster och segment är lönsamma medan andra går med förlust. Därför genomför vi nu en ny strategi, snarlik den som gäller för privatmarknaden, för mindre och medelstora företag, där S-E-Banken har cirka 80 000 kunder.

Genom att bygga ut och komplettera bankens automatiska eller datoriserade företagsinriktade informations- och betalningstjänster kan större kraft ägnas åt kundernas mer kvalificerade behov. Strategin bygger också på att vi i första hand skall vårda och behålla befintliga kunder, inte att nödvändigtvis utöka antalet.

Närhet till storföretagens penningflöden
När det gäller storföretagen har S-E-Banksgruppen en unik position med marknadsandelar på mellan 20 och 80 procent inom olika produktområden. Bankens marginaler på olika tjänster inom storföretagssektorn varierar kraftigt – från i det närmaste obefintliga till mycket goda. Allra bäst är det att sitta nära kundernas penningflöden och sköta deras cash management, därför att det i sin tur leder till många andra affärer och därmed god lönsamhet. Tack vare vår avancerade teknologi är förutsättningarna goda för att vi skall lyckas med detta – men fortfarande återstår en hel del utvecklingsarbete.

I bankens strategi för företagssektorn ingår också att vi skall följa de svenska kunderna utomlands och betjäna deras dotterbolag på plats runt om i världen. Vårt internationella nätverk, som främst är inriktat på traditionella banktjänster typ betalningar och krediter, spänner från New York i väster till Singapore och Sydney i öster. Till detta kommer det huvudsakligen nordiskt inriktade samarbetet inom Scandinavian Banking Partners, där jag har en vision om ett samgående i framtiden.

Investment banking i Europa
S-E-Bankens starka ställning på storföretagssidan är en viktig förklaring till att S-E-Banken vuxit sig så stark inom aktiehandel och corporate finance i Europa. När de svenska företagen började söka sig ut på de europeiska riskkapitalmarknaderna kring 1983–84 fanns det nyöppnade Enskilda Securities på plats, redo att assistera våra svenska kundföretag.

På senare år har dock beroendet av Sverige och svenska affärer minskat. Enskilda – med verksamhet i Stockholm, London, Paris, Frankfurt och Hamburg – är i dag en av de ledande investment bankerna i Europa med höga andelar av den internationella handeln i bl a franska och tyska aktier och omfattande verksamhet inom t ex fusioner och förvärv utan svenska inslag.

Vi har noga definierat vår verksamhet inom såväl investment banking som fond- och förmögenhetsförvaltning. Vi har en fin kundbas i Europa och är mycket målinriktade – och hittills har vi lyckats ganska bra.

Omorganisation
Den fortsatta avregleringen och internationaliseringen i kombination med hårdnande konkurrens och dåliga tider ställer naturligtvis ökade krav på kvalitet, flexibilitet, produktutveckling och, inte minst, kostnadseffektivitet.

Ett sätt att åstadkomma detta var att införa en ny organisation, där det kollektiva ledarskapet ersattes av *en* verkställande direktör med ansvar inför styrelsen – precis som i andra företag. Omorganisationen innebar också följande:

- Den befintliga geografiska organisationen, d v s Stockholms-, Göteborgs- och Malmö-grupperna samt SEB International, kompletterades med en indelning i två funktionella ansvarsområden – Commercial Banking och Merchant Banking. Commercial Banking ansvarar för produktutveckling och rationell produktion av tjänster som huvudsakligen konkurrerar på den svenska marknaden. Merchant Banking omfattar produkter och tjänster som främst är utsatta för internationell konkurrens.
- Cheferna för de tre centralkontoren och SEB International fick utökat kund- och kreditansvar för bankgruppens *totala* verksamhet inom sina respektive geografiska områden.
- En ny enhet, Treasury, bildades för att ta hand om gruppens egen upplåning, likviditetshantering samt valuta- och ränterisker på bästa och mest effektiva sätt.

Nyordningen har naturligtvis – tillsammans med kostnadsjakten – lett till en betydande, och på sina håll smärtsam, omställningsprocess bland våra medarbetare. I dag, när den nya organisationen börjat ta form, är det ändå min uppfattning att entusiasmen på de flesta håll är stor inför de möjligheter som förändringarna för med sig. Jag vill rikta ett varmt tack till alla medarbetare i hela bankgruppen för ett fint jobb under ett besvärligt 1990.

Stockholm i februari 1991

Bo C E Ramfors
Verkställande direktör och koncernchef

S-E-Banksgruppens nätverk

S-E-Bankgruppens stora geografiska spridning och breda kontaktytor är en styrkefaktor av mycket stor strategisk betydelse.

Det svenska nätverket omfattar centralkontoren i Stockholm, Göteborg och Malmö med sina respektive kontorsrörelser och de svenska dotterbolagen. Kontorens kundansvar omfattar främst privatpersoner samt mindre och medelstora företag. Men även storföretagskunder och den offentliga sektorn betjänas i stor omfattning av kontorsrörelsen.

Det utländska nätverket för traditionella företagsinriktade tjänster består av sex filialer, fem dotterbanker och tretton egna representantkontor. Ansvaret för det internationella nätverket ligger hos SEB International i Stockholm, som också svarar för servicen gentemot de stora exportföretagen i Sverige.

Aktiehandel och corporate financeverksamhet liksom fond- och förmögenhetsförvaltning bedrivs inom Enskilda med en rad enheter och banker i Sverige och utomlands.

Med sin geografiska närhet till kunden och sin lokala marknadskännedom spelar bankens kontorsnät – här representerat av kontoret i Sandared utanför Borås – en strategiskt mycket viktig roll.

Förändringar i det svenska nätverket

Under året öppnades ett nytt kontor, i Markaryd. Sex storstadskontor i Stockholm och Göteborg lades ned. Vid utgången av 1990 hade banken sammanlagt 340 kontor med cirka 4 700 medarbetare.

Dotterbolaget *FinansSkandic AB* överlät vid årsskiftet sin verksamhet inom kort och konsumentkrediter till S-E-Banken, där den ingår i den nya divisionen SEB Kort. FinansSkandic, som också sålt sin stock av utestående fastighetskrediter till *Svensk Fastighetskredit AB*, är därmed helt inriktat på företagsmarknaden.

I början av 1990 överfördes verksamheten inom *Aktiv Placering AB* till en nybildad enhet, Enskilda Kapitalförvaltning, och till bankens värdepappersrörelse. Finansbolaget *Aktiv Placering Fondfinans AB* fanns dock kvar som enskilt bolag under hela 1990. I början av 1991 flyttades ansvaret för Fondfinans' kunder och krediter över på värdepappersrörelsen i banken.

Förändringar i det utländska nätverket

Under sommaren förvärvade S-E-Banken samtliga utestående aktier i *Scandinavian Bank Group plc (SBG)* i London för 155 miljoner pund. Säljare var de övriga delägarna i Scandinavian Banking Partners.

Samordningen av S-E-Bankens aktiviteter i London – d v s SBG, bankens filial och Enskilda Securities – ledde under året till att vissa delar av SBGs verksamhet lades ned och att personalstyrkan minskade med 250 personer. SBGs aktiviteter inom corporate finance flyttades över till Enskilda Securities. I *New York* och *Hongkong* övertogs SBGs verksamheter av S-E-Banken på respektive orter. Efter årsskiftet överfördes resterande verksamhet till S-E-Bankens *filial i London*. Därmed upphör SBG som självständig bank.

Genom förvärvet av SBG blev S-E-Banken också majoritetsägare (78 procent) i *Banque Scandinave en Suisse (BSS)* i Genève. BSS' verksamhet samordnades under året med Enskilda Asset Management i London och med Banque Scandinave à Luxembourg (f d SEB Investment Management Skandinaviska Enskilda Banken SA).

Köpet av SBG ledde också till att S-E-Banken blev ägare till *Scandinavian Pacific Limited (SPL)* i Sydney. SPLs verksamhet skall i fortsättningen koncentreras på de cirka 150 dotterbolag till nordiska företag som finns i Australien.

Vid årsskiftet förvärvade S-E-Banken Den norske Banks 20-procentiga andel i *Deutsch-Skandinavische Bank AG (DSB)*, som därmed åter blev en helägd dotterbank till S-E-Banken. Samarbetet mellan DSB och Den norske Bank fortsätter dock.

Ny filial i Paris

I början av 1991 öppnade S-E-Banken sitt sjätte *filialkontor* – i Paris. Tidigare låg ansvaret för den franska marknaden på *Skandinaviska Enskilda Banken (Luxembourg) S.A*, som i fortsättningen skall koncentrera sig på Benelux och Italien.

I Sydostasien, där S-E-Banken redan har dotterbank och filial i *Singapore*, förstärktes närvaron med ett *representantkontor i Bangkok*.

SBP-samarbete i öst

Under hösten öppnade S-E-Banken representantkontor i tre östeuropeiska huvudstäder – Warszawa, Prag och Budapest – samt i Berlin. Etableringen skedde i samarbete med övriga banker i Scandinavian Banking Partners (SBP), d v s Den norske Bank, Unibank och Union Bank of Finland. SBP-bankerna var de första nordiska bankerna med egna representantkontor i denna del av Europa.

Commercial Banking

Commercial Banking omfattar de traditionella banktjänster som tillhandahålls genom S-E-Bankens 340 bankkontor och de svenska dotterbolagen samt delar av det utländska nätverket. Commercial Banking indelas i fem huvudområden:

- *Sparande*
- *Krediter*
- *Betalningar*
- *Kort*
- *Förmögenhetsförvaltning*

Sparande

Området omfattar bankens hela inlåningssortiment och alternativa sparformer, t ex privatobligationer.

Det kraftiga inflödet av kapital från utlandet under 1990 spädde på likviditeten i banksystemet, vilket ledde till att bankernas inlåning i svenska kronor ökade med 10.2 procent. S-E-Banken ökade sin andel både totalt och på de olika delmarknaderna med undantag för storföretagsmarknaden. Under 1989 hade banken en rekordhög andel av inlåningen från de stora företagen. Årets minskning innebär därmed endast en återgång till tidigare års nivå.

S-E-Bankens marknadsandelar på den svenska bankmarknaden

Genomsnitt av kvartalsslut; för 1990 ingår endast tre kvartal

Procent	1990	1989
Inlåning från		
allmänheten	16.6	16.2
hushåll	12.3	12.2
mindre och medelstora företag*	24.9	24.5
större företag	30.6	34.7

* Med mindre än 200 anställda

Kraftigt ökad kroninlåning

S-E-Bankens inlåning i svenska kronor ökade med 13 procent i medeltal att jämföra med 7 procent 1989. Hushållsinlåningen utvecklades något svagare än föregående år och steg med 6 procent jämfört med 8 procent 1989.

Inlåningen i S-E-Banken 1990

Förändring i medeltal	Miljarder kronor	Procent
Totalt	+ 8.4	+ 9
Därav:		
svenska kronor	+ 8.8	+13
valutor	– 0.4	– 2

De senaste tio åren har banksparandets andel sjunkit till förmån för sparande i aktier, fonder och livförsäkringar. Med det nya skattesystemet har dock räntebärande sparformer blivit mer attraktiva. I den hårdnande konkurrensen om det viktiga sparandet är det nödvändigt att ha ett tilltalande sortiment av såväl traditionella som nya sparformer.

S-E-Bankens ut- och inlåning fördelad på kundgrupper 1990

Genomsnittssaldo

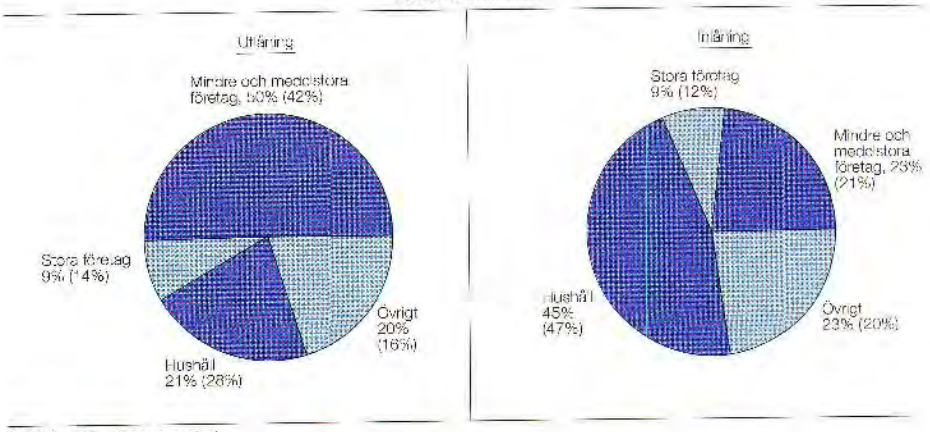

(1989 års siffror inom parantes)

Kontoret på Jägersro utanför Malmö betjänar ett kreditkrävande, expanderande näringsliv i närliggande industriområden.

För att gynna ett långsiktigt banksparande har några av bankens konton, bl a Kapitalkonto och Aktieägarkonto, extra hög ränta. Högförräntande konton står för en stor andel av S-E-Bankens totala inlåning, vilket ledde till att bankens genomsnittliga inlåningsränta under 1990 var högre än för svenska banker sammantagna.

Räntebärande obligationer från SFK
För att erbjuda ett alternativ till både aktier och traditionellt banksparande gick dotterbolaget Svensk Fastighetskredit under året ut med tre nya obligationslån, som riktade sig även till privatpersoner och såldes via bankens kontorsnät. De nya bostadsobligationerna har en lägsta valör på 1 000 kronor, en löptid på två respektive fem år och en fast ränta på 14.5–15.0 procent.

Krediter

Detta område omfattar alla sorts krediter inklusive bankens och Svensk Fastighetskredits fastighetslån samt de finansieringstjänster, typ leasing och factoring, som tillhandahålls av dotterbolaget FinansSkandic.

Bankernas nettoutlåning i svenska kronor fortsatte att dämpas under 1990. Ökningen stannade vid 4.0 procent att jämföra med 10.3 procent föregående år. Samtidigt fortsatte utlåningen i utländsk valuta att öka kraftigt, +37 procent, till följd av det höga svenska ränteläget. För hushållen var skillnaden än mer markant. Utlåningen i svenska kronor till privatpersoner minskade med 2.1 procent medan utlåningen i utländsk valuta till hushållen fördubblades, om än från en låg nivå. S-E-Banken lyckades trots den hårdnande konkurrensen slå vakt om sina marknadsandelar.

S-E-Bankens marknadsandelar på den svenska bankmarknaden

Genomsnitt för kvartalsslut; för 1990 ingår endast tre kvartal

Procent	1990	1989
Utlåning		
till allmänheten	17.9	17.0
hushåll	12.0	12.5
mindre och medelstora företag*	19.8	18.2
större företag	19.7	19.9

* Med mindre än 200 anställda

Fortsatt expansion för valutalån
S-E-Bankens utlåning i utländsk valuta ökade i medeltal med 37.5 miljarder kronor eller 57 procent. Storföretagens upplåning i utländsk valuta för placering i svenska fastränteppapper svarade inte för en lika stor andel av ökningen som under 1989. Efterfrågan på krediter för rörelsefinansiering steg däremot kraftigt.

Bankens utlåning i svenska kronor ökade i medeltal med 4.2 miljarder kronor eller 6 procent, vilket innebär en lägre ökningstakt än under tidigare år. Efterfrågan på krediter dämpades bland både hushåll och företag till följd av det höga ränteläget, de begränsade avdragsreglerna och konjunkturnedgången.

Utlåning från olika kreditinstitut
Nettoökning av kreditvolym
Miljarder kronor

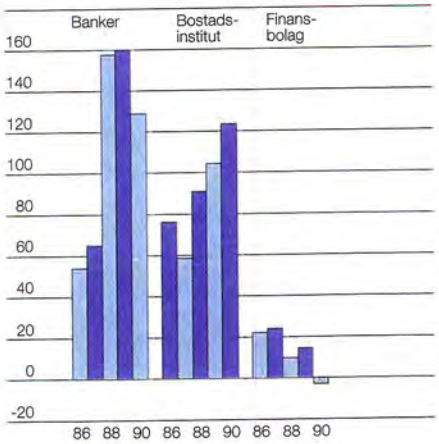

Svensk Fastighetskredits nyutlåning
Miljarder kronor

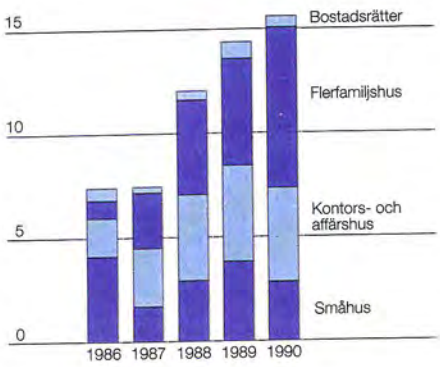

Ett heltäckande lånesortiment, personlig rådgivning och unika tilläggstjänster är SFKs vapen i en allt hårdare konkurrens bland bostadsinstituten.

Utlåningen i S-E-Banken 1990

Förändring i medeltal	Miljarder kronor	Procent
Totalt	+41.7	+31
Därav:		
svenska kronor	+ 4.2	+ 6
valutor	+37.5	+57

Fortsatt expansion för fastighetslån
De senaste årens starka efterfrågan på fastighetskrediter fortsatte under 1990 och bostadsinstitutens nettoutlåning i svenska kronor steg med närmare 19 procent.

Dotterbolaget *Svensk Fastighetskredit (SFK)* klarade sig väl i den hårdnande konkurrensen. Bolagets nyutlåning uppgick till 15.6 miljarder kronor, varav 71 procent gick till bostäder.

I likhet med övriga bostadsinstitut berördes SFK i liten omfattning av problemen på fastighetsmarknaden. Kreditförlusterna låg på en låg nivå och resultatet förbättrades med 55 procent.

Utomlands var det främst enheterna i London, Luxemburg och Tyskland som var involverade i fastighetsfinansiering.

Utlåningen i bankens *londonfilial*, som efter övertagandet av SBGs låneportfölj uppgick till motvärdet av närmare 20 miljarder kronor, utgjordes till en fjärdedel av fastighetsfinansieringar.

Svenska investerares intresse för fastighetsmarknaderna i Benelux-länderna var fortsatt starkt. Fastighetsutlåningen i *Skandinaviska Enskilda Banken (Luxembourg) SA* fortsatte att öka och banken medverkade vid finansieringen av en rad fastighetsköp, framför allt i Bryssel och i Randstadområdet i Holland.

Även i Tyskland ökade efterfrågan på fastighetskrediter. Dotterbanken *Deutsch-Skandinavische Bank AG (DSB)* valde dock att endast långsamt öka den egna låneportföljen och fungerade därför huvudsakligen som arrangör av syndikerade lån och förmedlare av krediter till tyska hypoteksinstitut.

Övriga finansieringstjänster
Krisen på finansbolagsmarknaden omfattade inte *FinansSkandic AB*, som i likhet med andra bankägda finansbolag hade en god likviditet tack vare tillgången till finansiering via moderbolaget. Marginalerna kunde snarast förbättras mot bakgrund av oron på finansbolagsmarknaden och likviditetsbristen under senare delen av året.

De senaste åren har inneburit en kraftig expansion för leasing, både i Sverige och internationellt. FinansSkandic, som är störst i Sverige på detta område, stärkte sin ställning ytterligare genom såväl god nyförsäljning som förvärv av ett antal kreditstockar under 1990 och 1991. I januari 1991 övertogs Trelleborgkoncernens 50-procentiga andel i AhlsellFinans, som därmed ägs till 100 procent av FinansSkandic.

FinansSkandics internationella strategi – koncentration på Sverige- eller Nordenrelaterade affärer – var framgångsrik även under 1990. Med hjälp av företagets internationella nätverk tecknades ett rekordstort antal leasingkontrakt med svenska kunder.

FinansSkandic-gruppens genomsnittliga kreditvolym ökade med 18 procent till 14.5 miljarder kronor.

Den totala utlåningen i S-E-Banksgruppen uppgick vid årsskiftet till 313 miljarder kronor, varav 44 miljarder utanför Sveriges gränser.

Betalningar

Området omfattar svenska och internationella betalflöden samt de informationstjänster som är förknippade med dessa.

Fortsatt satsning på självbetjäning
I genomsnitt utförde S-E-Banken cirka 600 000 affärstransaktioner – inkommande och avgående betalningar samt in- och utlåning – per bankdag under 1990. Bankens satsning på självbetjäning avspeglade sig i att cirka 130 000 av dessa transaktioner utfördes via automater och kundterminaler.

Antalet kunder anslutna till Bank På Telefon, en tjänst som innebär att kunderna dygnet runt kan få saldobesked och göra överföringar mellan egna konton, ökade med över 30 procent. I början av 1991 förbättrades tjänsten ytterligare, bl a genom utökad redovisning av genomförda transaktioner. För de kunder som utnyttjar bankens Balanskonto för att betala sina räkningar öppnades samtidigt möjligheten att kontrollera kommande betalningsuppdrag via Bank På Telefon.

Under 1990 lanserades en motsvarande telefontjänst för företagskunderna, Sebtel. Den nya tjänsten gör det bl a möjligt för företagen att själva göra överföringar från postgirot till konton i S-E-Banken.

Sebtel utgjorde tillsammans med en rad andra tjänster – bl a SEB-VISION (information om saldon, transaktioner mm) och SISU (datasystem för utlandsbetalningar) – stommen i en självbetjäningskampanj riktad till S-E-Bankens cirka 80 000 mindre och medelstora företagskunder.

Internationell kundterminal
Under året introducerades en helt ny cash managementtjänst, SEBScreen, vid flera av S-E-Bankens utländska enheter. Tjänsten innebär att utländska dotterbolag till bankens kundföretag via en persondator får information om sina konton och kan lämna betalningsuppdrag till den lokala banken.

Ny världsstandard – EDIFACT
Inom betalningsområdet påbörjades också olika aktiviteter för att anpassa S-E-Bankens system till EDIFACT, en ny världsstandard för dokumenthantering. EDIFACT ger kunder, leverantörer, banker och myndigheter möjlighet till direkt datakommunikation. Därmed kan de helt undvika pappersdokument, vilket beräknas ge stora ekonomiska och administrativa vinster. Utvecklingen av EDIFACT sker i FNs regi och systemet väntas få sitt genombrott 1991-92.

Kort

SEB Kort omfattar de generella och profilerade kreditkort som tidigare administrerades av dotterbolaget FinansSkandic, bankens kombinerade debet- och bankomatkort S-E-Banken ONLINE, Eurocards betalkort samt verksamheten inom Kortbetalning Servo AB.

Under senare år har svenskarna i allt större utsträckning börjat använda kort som betalningsmedel. Samtidigt har den kreditmöjlighet som är kopplad till många kort minskat i betydelse. Ett tecken på detta är att kontokortskrediterna i dag svarar för en bråkdel, 0.5 procent, av hushållens skulder. För fem år sedan var andelen dubbelt så stor.

Under året inleddes kortsamarbete med ett antal organisationer och företag, bl a SIF, Röda Korset och Cancerfonden.

Flera kortnyheter
Under 1990 lanserades en rad nyheter inom kortområdet:

ONLINE Komplett är namnet på ett nytt kort som kan användas antingen som kreditkort eller som betalkort. Kortet är kopplat till MasterCard och kan därmed utnyttjas internationellt.

S-E-Banksgruppen introducerade också en för den svenska marknaden ny idé – profilerade internationella kort. Målgrupp är organisationer och företag som i eget namn vill erbjuda medlemmar och kunder ett internationellt kort, till vilket olika typer av förmåner kopplas.

På området profilerade detaljhandelskort, där S-E-Banksgruppen sedan länge har en stark ställning, lanserades en ny kompletterande produkt – Kontantkort (eller Clubkort). Med hjälp av dessa kort kan en butikskedja skaffa sig ökad kunskap om kundernas köpbeteende och köpmönster – och får därmed bättre möjlighet till en mer målgruppsanpassad kundbearbetning.

300 000 Eurocard-innehavare
Trots en ökad konkurrens på betalkortsmarknaden fortsatte dotterbolaget *Eurocard AB* att expandera och passerade under året 300 000 kortinnehavare.

För företagskunderna lanserades under året ett nytt reseköpssystem, Eurocard Travel, tillsammans med Flygresebyrån.

Från och med våren 1991 förses Eurocard-korten successivt med en personlig s k PIN-kod, som ger innehavarna möjlighet att ta ut kontanter i såväl svenska som utländska uttagsautomater.

Volymökningar för Servo
Kortbetalning Servo AB, som ägs till 58 procent av S-E-Banken, fortsatte sitt arbete med att införa kortläsande terminaler på säljföretagen och vid årets slut var närmare 2 400 Servo Betalterminaler anslutna till systemet.

För att kunna erbjuda ett alternativ för kassaplatser med krav på extra snabb hantering slöt Servo avtal med Genidata AB, vars terminalsystem klarar alla nödvändiga kontroller på 2-5 sekunder.

Under året övertog Servo administrationen av S-E-Banksgruppens och Nordbankens VISA-kort. Detta ledde till en kraftig volymökning (cirka 30 procent) för Servo.

Förmögenhetsförvaltning

Området omfattar förvaltning, rådgivning och marknadsföring inom värdepappersområdet samt försäkringstjänster.

Den dramatiska börsutvecklingen, konjunkturnedgången och den nya skattelagstiftningen ställde ökade krav på privatekonomisk rådgivning under 1990. I detta läge valde banken att koncentrera sina resurser och öka servicen framför allt till de kunder som även är notariatdeponenter.

Det nya VP-systemet

I början av november ersattes S-E-Bankens – och alla andra börsbolags – aktiebrev av värdepapperskonton (VP-konton) hos Värdepapperscentralen (VPC).

Genom övergången till det papperslösa VP-systemet upphörde notariatavdelningarnas historiska bevaknings- och förvaringsfunktion. Det ledde till att verksamheten i stället inriktades på utökad rådgivning kring kundernas värdepappersaffärer. I depåavgiften ingår också portfölj- och försäkringsanalys samt kvartalsvis värdepappersförteckning.

Av S-E-Bankens cirka 175 000 aktieägare hade vid slutet av året 117 000 sina aktier i bankens aktieägar- eller notariatdepå.

De värdepapperskunder som inte är deponenter kan få tillgång till bankens analyskapacitet genom att investera i bankens breda utbud av aktiefonder.

S-E-Banken är, genom Enskilda, Sveriges största fondhandlare, såväl på den svenska marknaden som i handeln med utländska värdepapper. Denna verksamhet ger upphov till en omfattande efterbehandling i form av likvider, leveranser, emissioner och utdelningar, som hanteras av bankens värdepappersrörelse.

Banken erbjuder även sina tjänster till externa förvaltare. Ett flertal svenska fondhandlare har depå hos S-E-Banken för sina utländska affärer. En annan kategori kunder är svenska försäkringsbolag, vilkas leveranser och betalningar går via depå hos S-E-Banken. Banken administrerar också många utländska institutioners innehav av svenska aktier.

Sedan valutaregleringen upphörde sommaren 1989 har dessa verksamheter vuxit kraftigt. Bland annat har hanteringen av utländska värdepapper mer än femdubblats.

I slutet av 1990 ersattes aktiebreven av ett kontobaserat värdepapperssystem. Därmed upphörde notariatavdelningarnas traditionella förvaringsfunktion.

Flygande start för unit linked

Under våren bildades ett bolag, *Aktiv Försäkring AB*, för försäljning av s k unit linked-försäkringar, där premierna investeras i fonder enligt kundernas val. Aktiv Försäkring ägs av AB Custos, men S-E-Banken har option att förvärva bolaget så snart detta är legalt möjligt.

Det dröjde ända till november innan Aktiv Försäkring och övriga försäkringsbolag fick koncession att starta försäljningen av de nya fondförsäkringarna. Aktiv Försäkring fick en flygande start. På drygt tre veckor i december sålde bankens kontorsnät nära 7 000 försäkringar med ett sammanlagt premievärde av 200 Mkr. Det var lika mycket som alla övriga försäkringsbolag tillsammans.

Den lyckade starten berodde till stor del på att banken hade ett färdigt datasystem framme på ett tidigt stadium.

Fastighetstjänster

Utöver de traditionella banktjänsterna omfattar affärsområde Commercial Banking även ett brett sortiment av fastighetstjänster som tillhandahålls av dotterbolagen *AB Arsenalen* och *AB Garnisonen*. Utbudet omfattar bl a olika former av förvaltning, värdering och mäkleri samt byggledning- och arkitekttjänster.

Verksamheten är integrerad med övriga delar av S-E-Banksgruppen bl a genom att bolagen utför värderingar i samband med belåning av fastigheter. Båda företagen är ledande inom sina geografiska områden.

Verksamheten under 1990 präglades av utvecklingen på den svenska fastighetsmarknaden. Antalet genomförda fastighetsaffärer var lägre än tidigare samtidigt som efterfrågan på värderingstjänster ökade kraftigt.

Merchant Banking

Det internationellt inriktade affärsområdet Merchant Banking omfattar fem huvudområden:

- *Aktiehandel*
- *Corporate Finance*
- *Fond- och förmögenhetsförvaltning*
- *Skuldkapitalmarknad (Debt Capital Markets)*
- *Valutahandel*

Aktiviteterna med anknytning till aktier och andra värdepapper bedrivs i en särskild enhet, Enskilda, avskild från bankgruppens övriga verksamhet. Övriga tjänster tillhandahålls av Valuta- och Finansrörelsens enheter i Sverige och utlandet.

1990 var ett framgångsrikt år för bankens aktiviteter inom aktiehandel och corporate finance – som bedrivs via Enskilda i Stockholm, London, Paris, Frankfurt, Hamburg och New York. Trots att förutsättningarna försämrades under andra halvåret som en följd av krisen i Mellersta Östern och de vikande konjunkturerna kunde Enskilda bibehålla sin starka ställning och goda resultatnivå från 1989.

Aktiehandel

Efter en ojämn utveckling under första halvåret rasade under hösten aktiekurserna och börsomsättningen världen över som en följd av den politiska och ekonomiska utvecklingen.

Mörkt år för den svenska börsen
Den *svenska börsen* upplevde sitt sämsta år sedan 1931 till följd av den försämrade svenska ekonomin, regeringens åtstramningspaket i september och finansbolagskrisen. Generalindex föll med nära 31 procent under året och med 34 procent från den 2 augusti, dagen för Iraks invasion av Kuwait.

Omsättningen på AI- och AII-listorna fortsatte att minska. Toppåret 1986 var omsättningen 142 miljarder kronor, 1990 var den knappt 94 miljarder kronor. Under samma period ökade omsättningen av svenska aktier på utländska börser från cirka 20 till 73 miljarder kronor.

Under året övertog Enskilda Fondkommission ansvaret för den kundhandel som tidigare bedrevs vid S-E-Bankens tre centralkontor i Stockholm, Göteborg och Malmö. Härigenom får samtliga kundkategorier en än bättre och effektivare service.

Trots de negativa marknadsförutsättningarna och bankkonflikten i början av året gav aktiehandeln ett tillfredsställande resultat. Enskilda försvarade sin position som största fondkommissionär i Sverige med en marknadsandel på 16.2 procent av börshandeln.

Stark position på europeiska aktier
De *internationella aktiemarknaderna* utvecklades också negativt, även om variationerna var betydande – både över året och mellan länderna. På Enskildas huvudmarknader sjönk börserna med mellan 13.5 procent (Norge) och 35 procent (Finland).

Börsutvecklingen
Månadsultimon, index december 1987=100

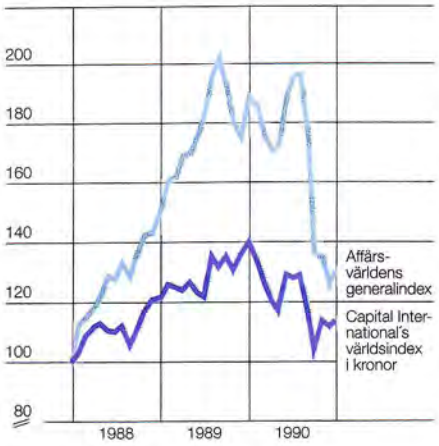

Kursutvecklingen på vissa aktiebörser
Månadsultimon. Index december 1987=100

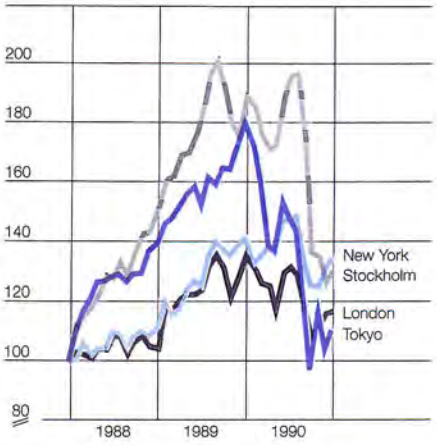

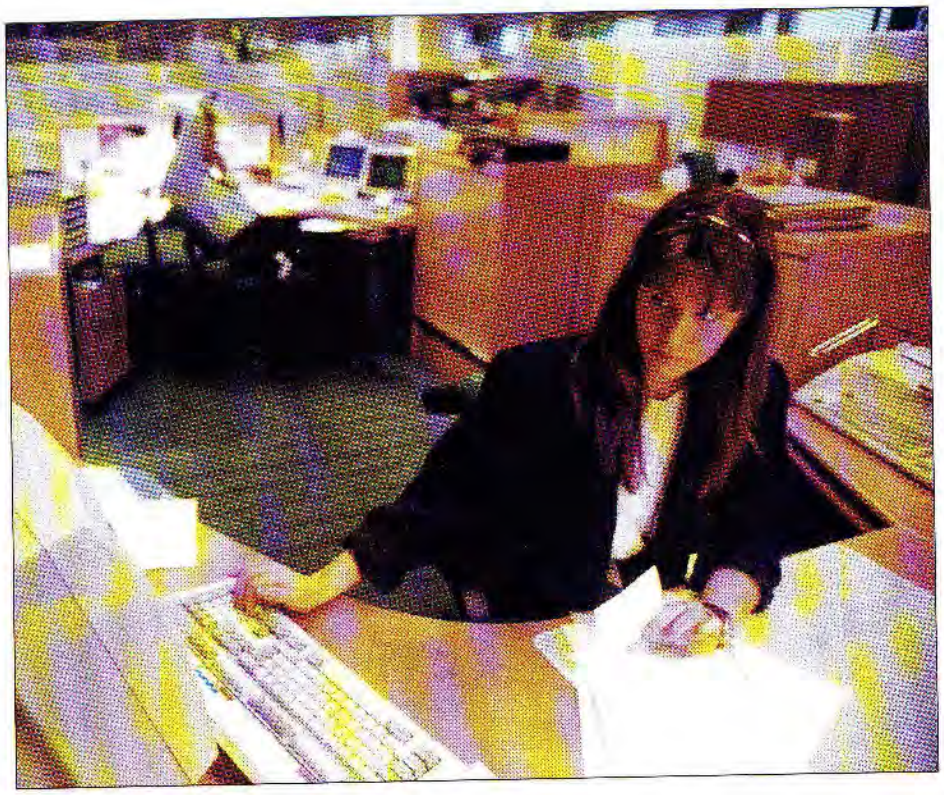

Enskilda Kapitalförvaltning i Sverige bedriver verksamhet i Stockholm, Göteborg och Malmö. I Göteborg – där denna bild är tagen – arbetar ett 20-tal personer med förmögenhetsförvaltning.

Corporate Finance

Corporate Finance-enheten hade ett hektiskt år – både i Sverige och utomlands. I *Sverige* nära nog fördubblades antalet företagsförvärv jämfört med 1989. Det sammanlagda värdet stannade dock vid 17.8 miljarder kronor, 52 procent lägre än föregående år.

Den totala nyemissionsvolymen för svenska aktier och aktierelaterade papper ökade kraftigt – från 2.5 till 4.9 miljarder kronor. Däremot minskade det samlade värdet för årets marknadsintroduktioner på stockholmsbörsen med 44 procent till 3.3 miljarder kronor.

Enskildas marknadsandelar inom corporate finance i Sverige

Procent av volymen	1990	1989
Uppköpserbjudanden	51	52
Emissioner	42	49
Marknadsintroduktioner	34	62

Den kraftiga förändringen när det gäller andelen för marknadsintroduktioner beror främst på att antalet affärer är begränsat. 1988 var Enskildas andel 25 procent.

På den *internationella corporate finance-marknaden* deltog Enskilda i mer än 25 företagsaffärer över gränserna. Det sammanlagda värdet för dessa affärer uppgick till över 20 miljarder kronor.

Som ett led i expansionen på EG-marknaden etablerade sig Enskilda under året även i Hamburg.

Under året fick Skandinaviska Förvärvskapital in över 600 Mkr från svenska och övriga nordiska institutioner och företag. Skandinaviska Förvärvskapital, som bildades hösten 1989, investerar i eget kapital i alla typer av lånefinansierade förvärv (Leveraged Buy-Outs) i Norden.

Den starka positionen inom handeln med europeiska aktier befästes genom goda resultat och stigande marknadsandelar inom nästan alla sektorer. Det svenska intresset för utländska aktier var fortsatt stort. Enskilda hade en andel på cirka 20 procent av denna marknad.

I januari 1991 förvärvades en plats på den franska börsen, vilket innebär att Enskilda i Paris kan utöka sin service till både franska och internationella investerare.

Världsfemma på internationella emissioner

I början av året genomfördes ett antal internationella aktieemissioner. Enskilda ansvarade för fyra emissioner till ett sammanlagt värde av 564 miljoner dollar – och var därmed världens femte största s k Lead Manager på detta område. Därutöver deltog Enskilda – som manager och underwriter – i 22 emissioner för internationella kunder.

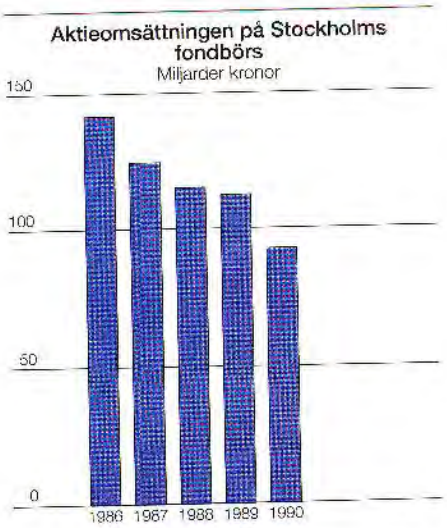

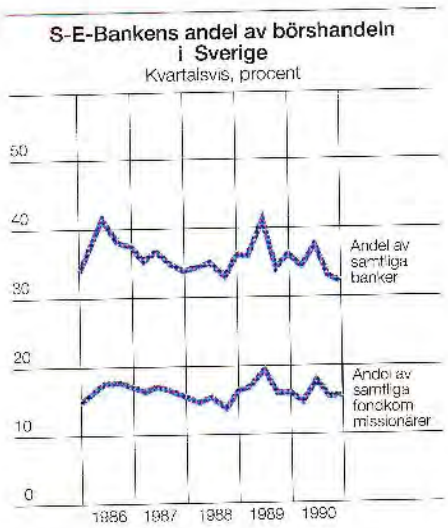

För valutahandlarna på S-E-Banken i New York var 1990 ett rekordår.

I början av 1991 hade konsortiet, med Enskilda Ventures Limited som rådgivare, investerat i fyra förvärv motsvarande cirka 20 procent av det totala kapitalet.

Enskilda Properties har sammantaget fått in 1.2 miljarder kronor i sina tre fastighetsfonder för investeringar i London, Tyskland respektive Paris. Den sistnämnda fonden stängdes i början av 1990 och hade då fått in 305 miljoner francs för investeringar i centrala Paris.

Fond- och förmögenhetsförvaltning

För att ytterligare öka slagkraften inom fond- och förmögenhetsförvaltning samlades gruppens verksamhet på detta område i februari 1990 i en sammanhållen enhet. Verksamheten, som omfattar cirka 550 anställda, är uppdelad i fyra huvudområden:

- *Enskilda Kapitalförvaltning* i Stockholm
- *Enskilda Asset Management* i London
- *Banque Scandinave à Luxembourg* (som bytte namn från SEB Investment Management, Skandinaviska Enskilda Banken S.A. i januari 1991) samt
- *Banque Scandinave en Suisse* (som införlivades i gruppen i samband med förvärvet av Scandinavian Bank Group sommaren 1990).

Enheten omfattar också kontor för privatekonomisk rådgivning i Marbella, Monaco, Helsingfors och Miami.

Totalt förvaltar och förvarar S-E-Banksgruppen, inklusive bankens notariat, förmögenheter på över 300 miljarder kronor, varav drygt 30 miljarder är placerade i ett 60-tal olika fonder. Detta gör S-E-Banksgruppen till en av Europas största fondförvaltare.

Svenska fonder bättre än index

Vid slutet av året förvaltade Enskilda Kapitalförvaltning 29 sverigebaserade fonder med ett samlat värde av 22.7 miljarder kronor samt de 14 nya unit linked-fonder som introducerades av fondförsäkringsbolaget Aktiv Försäkring i december 1990.

Merparten av gruppens svenska fonder klarade sig bättre än generalindex. S-E-Bankens Allemansfond 1-3, som har en försiktig placeringsstrategi, föll med 15 procent (d v s 16 procentenheter mindre än generalindex) medan Allemansfond 4, som alltid är fullinvesterad i aktier, minskade med 25 procent. Värdet på S-E-Bankens Aktiesparfond sjönk med 14 procent. Övriga fonder med placeringar i svenska aktier visade en liknande utveckling.

Andelsvärdet i den internationella Läkemedelsfonden steg med 12 procent, medan Utlandsfonden föll med 16 procent. Nedgången i världsindex var samtidigt 25 procent.

S-E-Bankens obligations- och penningmarknadsfonder drog fördel av räntesvängningarna under året och nådde en avkastning på 13.0-13.5 procent respektive 12.3-13.5 procent.

Stärkt internationell position

Enskilda Asset Management är rådgivare åt gruppens 17 luxemburgbaserade internationella fonder (Skandifond-fonderna). De flesta av dessa fonder klarade sig bättre än genomsnittet i sina respektive sektorer. Trots de ganska dystra ekonomiska utsikterna förblev svenskarnas intresse för de internationella fonderna stort under året. Under andra halvåret lanserades Enskilda International Bond Fund, en fond för placeringar i internationella fastränte-papper.

De luxemburgbaserade fonderna administreras av *Banque Scandinave à Luxembourg*, som också sysslar med ekonomisk rådgivning åt privatpersoner och diskretionär förvaltning. Verksamheten samordnades mot slutet av året med Banque Scandinave en Suisse, vilket innebär att de bägge bankerna nu kan erbjuda sina kunder ett större utbud av tjänster.

Genom förvärvet av *Banque Scandinave en Suisse (BSS)* förstärktes S-E-Banksgruppens ställning inom internationell förmögenhetsförvaltning ytterligare. Vid årsskiftet förvaltade och förvarade BSS förmögenheter på 8.5 miljarder schweizerfrancs (nära 40 miljarder kronor).

Skuldkapitalmarknaden (Debt Capital Markets)

Under hösten utökade S-E-Banksgruppen sina resurser inom Debt Capital Markets, d v s ränte- och skuldrelaterade produkter på penning- och kapitalmarknaden. Vid filialen i London bildades en ny kapitalmarknadsdivision som utgör en funktionell enhet med penning- och kapitalmarknadsavdelningen inom Valuta & Finans i Stockholm. Satsningen skall ses mot bakgrund av skuldmarknadernas ökade betydelse och de skandinaviska kundernas växande behov av internationell kapitalmarknadsfinansiering och av utländska investeringsmöjligheter.

Växande marknad för syndikerade lån
För skandinaviska kunder arrangerade banken under hösten ett antal medelfristiga lån som syndikerades på den internationella bankmarknaden. Totalt arrangerades lån för närmare 1 miljard dollar – och såväl volymerna som antalet lån väntas öka kraftigt under 1991. Marknaden för syndikerade lån var under 1990 en av de få marknader där det gick att ta upp internationella lån på större belopp med längre löptider.

Ökad efterfrågan på ECP-program
Marknaden för Euro Commercial Paper (ECP) fortsatte att öka i betydelse och den utestående volymen ökade med knappt 20 miljarder till närmare 80 miljarder dollar. S-E-Banken befäste sin ställning som handlare för skandinaviska låntagare och stod vid slutet av året som arrangör av ett 40-tal program. Samtidigt lade många andra banker ner sin ECP-verksamhet, vilket sannolikt kommer att resultera i bättre balans och förbättrad lönsamhet på denna marknad.

Minskad aktivitet på svenska emissionsmarknaden
Emissionerna av obligationer på den svenska marknaden minskade under året med 13 procent. Det var främst bostadsinstituten, med cirka 75 procent av den totala volymen, som drog ned på sin obligationsupplåning i svenska kronor. I stället valde de att öka sin kortfristiga upplåning på penningmarknaden och att låna på utländska kapitalmarknader.

Emissionerna av obligationslån i eurokronor, som var relativt omfattande under 1989, upphörde nästan helt under 1990.

Bankens marknadsandel av emissioner för andra låntagare än staten uppgick till 21 procent.

Certifikatmarknaden inklusive marknadsbevis fortsatte att växa – både i antal nya program och genom höjda ramar för tidigare program – fram till finansbolagskrisens början i september. Krisen fick en klart dämpande effekt på emissionsverksamheten och sedan september 1990 har endast de bästa låntagarna kunnat utnyttja marknaden.

Ny teknik för fastighetsfinansiering
Hösten 1990 introducerade S-E-Banken och dotterbolaget Svensk Fastighetskredit (SFK) en teknik för fastighetsfinansiering som tidigare inte prövats utanför USA och Storbritannien. Den nya tekniken gick ut på att SFK sålde ut tillgångar i form av småhuslån för cirka en miljard kronor till Osprey Mortgage Securities (No 1) Limited, på Jersey. Osprey finansierade övertagandet genom att ge ut ett internationellt obligationslån på 150 miljoner dollar. Lånet hade bästa möjliga rating, AAA.

Genom att på detta sätt omvandla en lånestock till omsättningsbara värdepapper fick SFK tillgång till den internationella marknaden.

Valutahandel

Till skillnad från 1989 var 1990 ett mycket lugnt år för valutahandeln, som också kännetecknades av en minskad likviditet. S-E-Banksgruppen, som har en 35-procentig andel av valutahandeln i Sverige, lyckades trots den svaga utvecklingen på marknaden hålla intäkterna uppe.

Av de utländska valuta- och finansenheterna utvecklades de i London och New York bäst. I London stärkte S-E-Banken sin roll som en av de ledande bankerna när det gäller handel med skandinaviska valutor. I New York steg inkomsterna av handeln med valutor och optioner med cirka 60 procent jämfört med 1989.

Treasury

Den nya Treasury-funktionen omfattar S-E-Banksgruppens egen upplåning, valuta- och ränterisker, likviditetshantering samt kapitalförvaltning.

En av Treasury-funktionens viktigaste uppgifter är att genom långfristig finansiering bygga upp S-E-Banksgruppens kapitalbas. Detta har blivit allt viktigare med tanke på de nya kapitaltäckningsregler som trädde i kraft den 1 februari 1990. (Kapitalbasens utveckling och kapitalkraven beskrivs närmare på sidan 28.)

Under 1990 emitterade S-E-Banken 15 förlagslån till ett värde motsvarande sammanlagt 8.6 miljarder kronor. Bland annat gick S-E-Banken ut med ett stort s k FRN-lån i dollar. (FRN, Floating Rate Note, är ett långfristigt skuldbevis, där räntesatsen i regel bestäms var tredje månad i relation till LIBOR, London Interbank Offered Rate.) Lånet rönte ett exceptionellt stort intresse och utökades i tre omgångar från ursprungliga 100 miljoner dollar till 330 miljoner dollar.

Som första svenska bank emitterade S-E-Banken under året ett s k evigt förlagslån med särskilda villkor (perpetual subordinated debenture loan).

För att även stärka gruppens likviditet emitterades obligationslån på motsvarande 13.4 miljarder kronor på den internationella kapitalmarknaden. Bland annat gick S-E-Banken, som första svenska bank, ut med ett FRN-lån på den tyska marknaden.

Global riskhantering

Likviditeten i västvärldens banksystem minskade kraftigt under 1990 som en följd av bl a stram penningpolitik, ökade kreditrisker och strängare kapitaltäckningsregler. I Sverige tillkom dessutom finansbolagskrisen, som innebar att investerarna lämnade marknaden.

Under senare år har S-E-Banksgruppen tagit ett alltmer samlat globalt grepp på såväl valuta- och ränterisker som likviditetshantering. Ett exempel är att den kommitté som behandlar dessa frågor under 1990 utökades med representanter från hela det internationella nätverket.

Genom att banken har verksamhet världen över kan ansvaret för risk- och likviditetshanteringen – liksom tidigare för valutahandeln – nu fördelas på gruppens enheter i olika tidszoner dygnet runt. Strävan efter att samordna och effektivisera verksamheten har också lett till att allt s k back office-arbete inom valuta- och finansrörelsen i Sverige under året koncentrerades till Göteborg.

Under 1990 samlades också riskhanteringen på samtliga marknader i Fjärran Östern i Singapore. Filialen i Hongkong kan därmed koncentrera sig på att sälja gruppens tjänster och produkter.

Valuta- och Finansavdelningen i Malmö utgör en länk i bankgruppens globala riskhantering.

Valutakurser
Månadsgenomsnitt, index december 1987=100

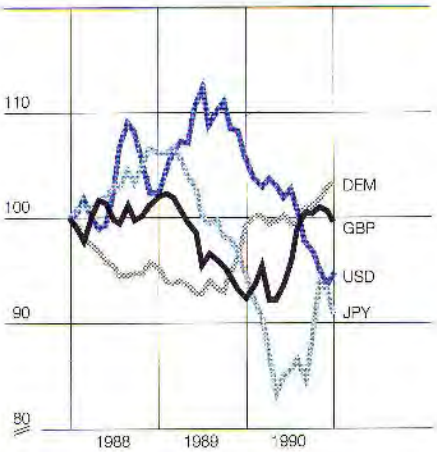

Svensk och internationell ränta
180 dagars bindningstid, procent

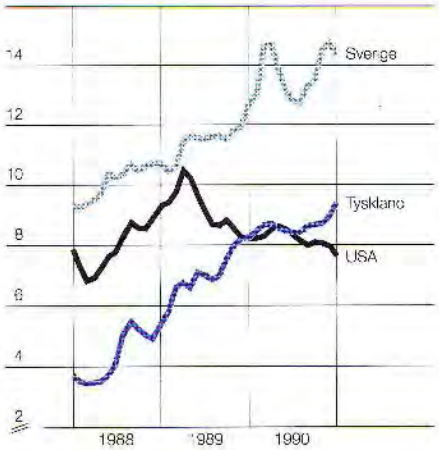

Ränteutvecklingen i Sverige
Månadsgenomsnitt, procent

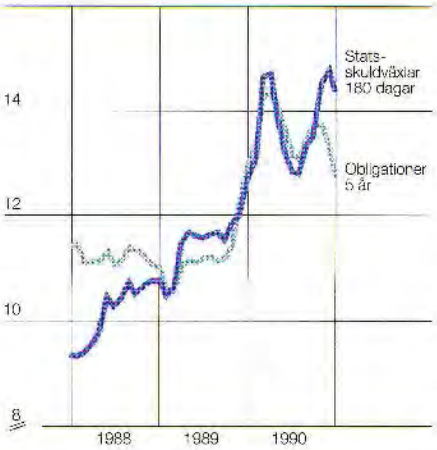

Återfödd penningmarknad
Omsättningen på penningmarknaden, som halverades under 1989, ökade återigen kraftigt som en följd av att den s k valpskatten togs bort under våren. Marknaden för ränteswappar, d v s bytesaffärer mellan t ex fast och rörlig ränta, fortsatte att växa.

Bantad obligationsportfölj
Bankens obligationsportfölj gav ett betydligt mindre bidrag till resultatet än under tidigare år. Samtidigt väger portföljen allt lättare i gruppens balansräkning och svarade 1990 inte för mer än 6 à 7 procent att jämföra med 20-25 procent för några år sedan. Strategin är att banta portföljen ytterligare.

Bankgruppens fastigheter

S-E-Bankens fastigheter i Sverige har ett marknadsvärde på cirka 5 miljarder kronor enligt senast gjorda värdering (1988). Till detta kommer värdet av bankens nya data- och utbildningscenter, Bankhus 90, som är under byggnad i Rissne utanför Stockholm. Den hittills nedlagda kostnaden för detta bygge uppgår till cirka en miljard. Taxeringsvärdet för bankens svenska fastigheter exklusive Bankhus 90 uppgår till 1 788 Mkr. Det bokförda värdet för gruppens hela bestånd uppgår till 2 988 Mkr, varav 1 089 Mkr gäller Bankhus 90. Ansvaret för det svenska fastighetsbeståndet ligger hos dotterbolaget *SEB-Fastigheter AB*.

Gruppens 76 rörelsefastigheter i Sverige har en sammanlagd yta på knappt 275 000 m2, varav cirka 65 procent inom de tre storstadsregionerna. Under 1990 investerades cirka 40 Mkr i om- och tillbyggnader av dessa fastigheter.

Hyresintäkterna uppgick till 347 Mkr, varav 25 procent från hyresgäster utanför bankgruppen. SEB-Fastigheters resultat påverkades av räntekostnader på 28 Mkr för Bankhus 90.

Byggnadsarbetena för Bankhus 90 fortskred planenligt och huvudparten av stomarbetena avslutades under året. Bankhuset, som kommer att rymma cirka 1 400 anställda, beräknas stå klart för inflyttning hösten 1992, då bland andra SEB Data flyttar dit. Byggnaden som uppförs på fri och egen grund kommer att kosta cirka 1.8 miljarder kronor i 1992 års prisläge. Prognosen för slutkostnaden har justerats upp som en följd av byggkostnadsutvecklingen, det höga ränteläget och den höjda momsen.

Bankhus 90 beräknas stå klart för inflyttning hösten 1992.

Personal och utbildning

S-E-Banksgruppen hade vid årsskiftet cirka 12 000 anställda, varav 1 600 i det utländska nätverket.

I utlandet ökade antalet anställda genom förvärvet av Scandinavian Bank och Banque Scandinave en Suisse. I Sverige ökade personalstyrkan främst till följd av satsningen på förmögenhetsförvaltning och försäkringsförsäljning. Under hösten vidtogs emellertid åtgärder för att minska antalet anställda som en del i bankens kostnadsbesparingsprogram (se även sid 25). Förutom att införa en "anställningsbroms" gick banken ut med ett erbjudande om förtidspension till 491 personer födda 1933 eller tidigare. 75 procent av dessa accepterade erbjudandet.

Även om rörligheten ökat under senare år, framför allt i storstadsområdena, är personalomsättningen fortfarande låg, cirka 7 procent exklusive pensionsavgångar.

Koncernpersonalchef och ledarförsörjning

Under hösten infördes ett par nya funktioner med övergripande ansvar för personalutvecklingen och ledarförsörjningen i hela bankgruppen.

Koncernpersonalchefen skall bl a arbeta med rekryteringspolicy, system för karriärplanering, modeller för utvecklingssamtal och utbildning, lönepolitik och avtalsfrågor. Målet är att med hjälp av en väl fungerande personalpolitik genomföra gruppens affärsstrategier på bästa möjliga sätt.

Ansvaret för ledarutveckling omfattar utveckling och karriärplanering för högre befattningshavare samt rekrytering av chefer till ledande positioner i banken och gruppen.

SEB Utbildning ny enhet

I den avreglerade, internationella affärsmiljö som blir utmärkande för 1990-talets bank-, finans- och försäkringsmarknader är medarbetarnas kunskap och kompetens avgörande konkurrensmedel.

Under 1990 bildades en särskild enhet – SEB Utbildning – för att på ett effektivt sätt utveckla den kunskap och kompetens som finns hos S-E-Banksgruppens medarbetare.

Merparten av utbildningen sker på medarbetarnas egna arbetsplatser, där de kan omsätta sina nya teoretiska kunskaper i praktiken.

SEB Utbildning producerar i genomsnitt cirka fyra utbildningsdagar per anställd och år. Verksamheten, som under året samordnats och systematiserats för att få ökad genomslagskraft, omfattar bl a:

- Ett nytt introduktionsprogram och kontorsprogram med inriktning på baskompetens och kunskap om yrkesrollen för nyanställda.
- Ett specialistprogram för yrkesmässig fortbildning, t ex kreditutbildning med 16 olika delprogram, persondatorutbildning samt språkutbildning.
- Den nya SEB Högskolan som drivs i samverkan med handelshögskolorna i Stockholm och Göteborg samt Lunds universitet. Utbildningen, som

S-E-Bankens personalstruktur
Fördelning på ålder, kön och heltid/deltid
Per 1990-12-31

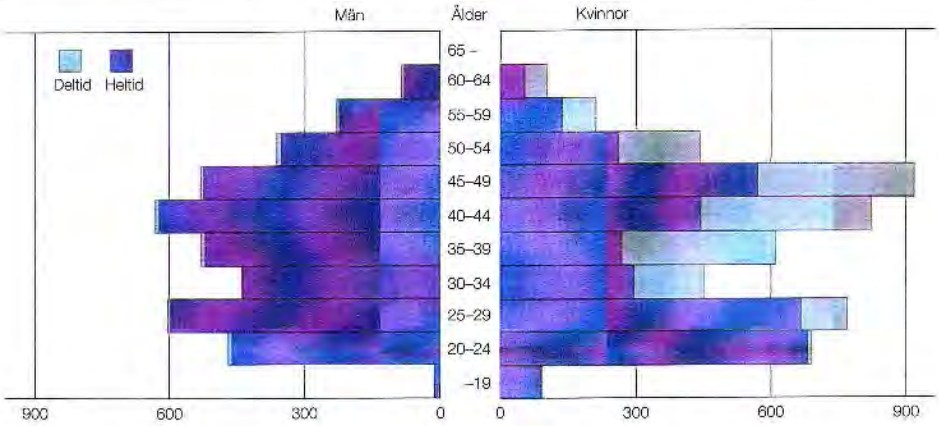

Personalomsättningen i S-E-Banken
Procent av medeltalet anställda

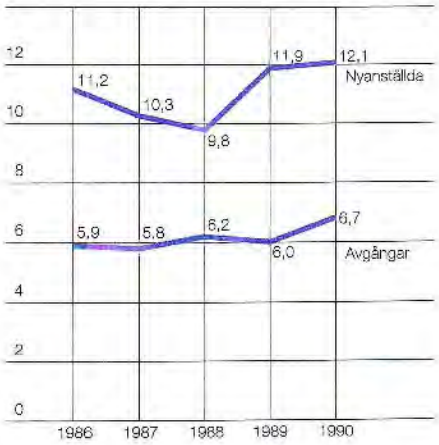

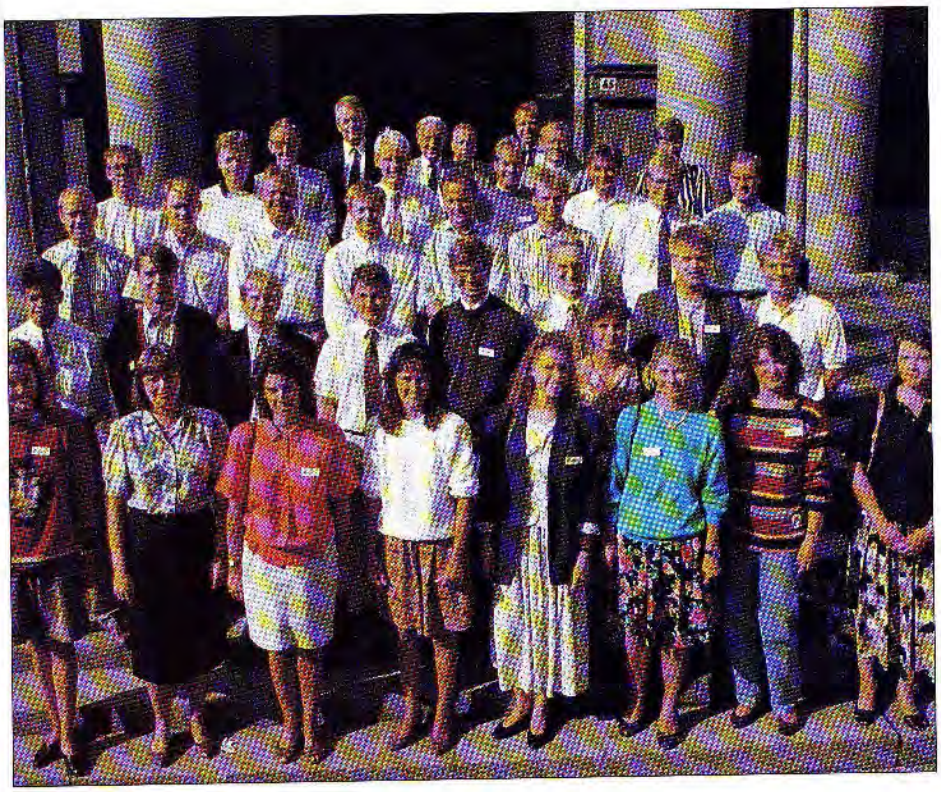

I augusti 1990 var det upprop för den första årskullen i SEB Högskolan.

De 30 eleverna började läsåret vid Handelshögskolan i Stockholm.

startade hösten 1990, ger varje år 30 utvalda medarbetare möjligheten att på betald arbetstid läsa in motsvarande 60 högskolepoäng och få examenstiteln SEB-ekonom.

• Wallenberginstitutets managementprogram för utveckling av personer i chefsställning.

Ingen vinstandel för 1990

Förutsättningen för att vinstandel skall utgå till de anställda är att gruppens räntabilitet uppnår en viss nivå. Till följd av den försämrade räntabiliteten under 1990 kommer medarbetarna inte att erhålla någon vinstandel.

Från det att systemet infördes 1977 har sammanlagt 503 Mkr förts över till vinstandelsstiftelsen. En full andel för 1977–1989 motsvarar 2 133 aktier i banken. Till detta kommer eventuella bonusandelar för åren 1986–89.

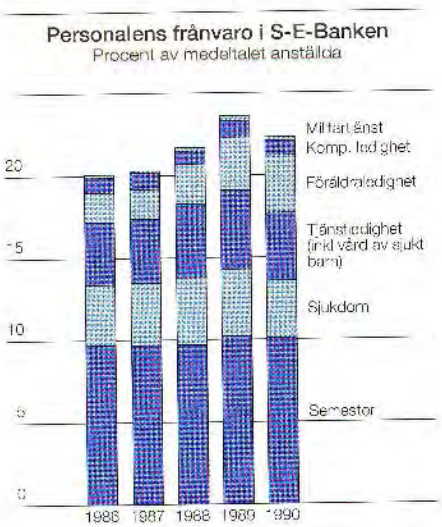

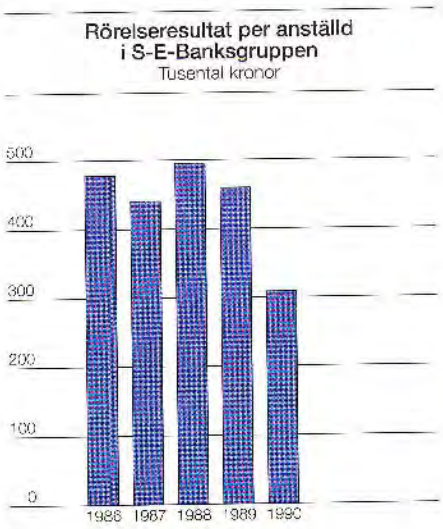

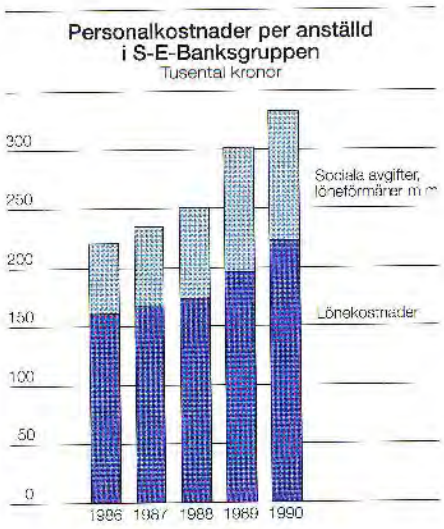

S-E-Banksaktien

Data per aktie

	1986	1987	1988	1989	1990
Vinst					
– efter 30% schablonskatt, kr[1, 2]	10.44	10.93	12.61	11.56	7.61
– efter full skatt, kr[1, 2]	7.24	9.58	11.41	11.53	6.86
Justerat eget kapital I, kr[1, 2, 3]	45.85	54.34	69.25	74.46	80.11
Justerat eget kapital II, kr[2,3]			78.50	83.33	87.93
Utdelning					
– per A-aktie, kr [5]	1.80	2.13	2.55	3.00	3.30
– per B-aktie, kr [4,5]				4.50	4.80
– per C-aktie, kr [5]				3.00	3.30
Börskurs vid årets slut					
– per A-aktie, kr	62.00	61.00	86.00	91.00	56.00
– per B-aktie, kr	63.00	63.50	88.50	90.00	59.00
– per C-aktie, kr				103.00	57.00
Utdelning per A-aktie i relation till					
– vinst per aktie (30% skatt), %	17.2	19.5	20.2	26.0	43.3
– justerat eget kapital I per aktie, %	3.9	3.9	3.7	4.0	4.1
– börskurs per A-aktie, %	2.9	3.5	3.0	3.3	5.9
Börskurs per A-aktie vid årets slut i relation till					
– vinst per aktie (30% skatt), p/e	5.9	5.6	6.8	7.9	7.4
– justerat eget kapital I per aktie, %	135.2	112.3	124.2	122.2	69.9

1) Vinst per aktie och justerat eget kapital per aktie 1986 har beräknats på antalet aktier efter nyemission, eftersom de nya aktierna fick full utdelning för 1986. Nyemissionslikviden har inkluderats, trots att den inte var betald per 31/12 1986.
2) Efter full konvertering av konvertibla förlagsbevis fr o m 1988.
3) Se definition omslagets insida.
4) B-aktien ger t o m 1990 en utdelning som överstiger utdelningen på A-aktien med 1.50 kronor per år.
5) Enligt styrelsens förslag.

Aktiekapital

Vid årsskiftet 1990/91 fördelades S-E-Bankens aktiekapital enligt följande:

Aktieslag	Antal	Andel av aktiekapital procent	Andel röster procent
A	236 479 627	89.7	93.9
A fria	6 530 310	2.5	2.6
B	7 603 260	2.9	3.0
C fria	12 846 467	4.9	0.5
	263 459 664	100.0	100.0

Varje aktie lyder på nominellt 10 kronor. Varje A- och B-aktie berättigar till en röst medan en C-aktie berättigar till 1/10 röst. B-aktierna ger t o m verksamhetsåret 1990 en utdelning som överstiger utdelningen på A-aktien med 1.50 kronor per år.

Riktad emission till SBP-bankerna

Sedan förbudet mot utländskt ägande i svenska banker upphört sommaren 1990 kunde det sedan länge planerade ömsesidiga ägandet mellan de fyra bankerna i Scandinavian Banking Partners (SBP) äntligen fullföljas. Detta skedde genom en riktad emission av S-E-Banksaktier till de övriga partnerbankerna efter beslut vid en extra bolagsstämma i september 1990. Nyteckningen omfattade 6 530 310 fria aktier av serie A på nominellt 10 kronor. Aktierna, som emitterades till 88.42 kronor per styck, får endast överlåtas till köpare som kan förvärva bundna aktier. I samband med en eventuell överlåtelse skall nämligen de fria A-aktierna genom S-E-Bankens försorg omvandlas till bundna aktier.

Efter emissionen har Den norske Bank 0.70 procent, Unidanmark (moderbolag till Unibank) 0.86 procent och Union Bank of Finland 1.10 procent av det totala antalet aktier i S-E-Banken. De tre bankernas sammanlagda satsning uppgick till 577 Mkr, vilket motsvarar de investeringar S-E-Banken tidigare gjort i partnerbankerna.

Vinst per S-E-Banksaktie*
Efter 30% schablonskatt
Kronor

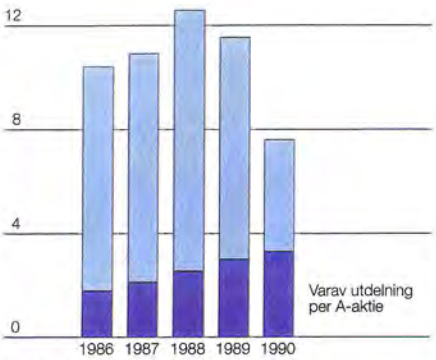

*Enligt Svenska Bankföreningens definition

Aktieutdelningens tillväxt i S-E-Banken
Index 1984=100

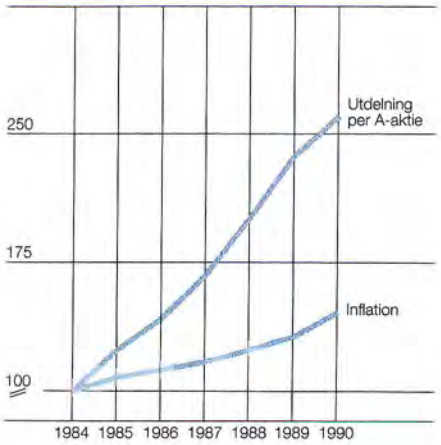

S-E-Banksaktiens kursutveckling
Genomsnittlig betalkurs

Källa: Findata

S-E-Bankens eget kapital

S-E-Bankens egna kapital har sedan starten 1972 genom nyemissioner ökat enligt följande:

		Kurs	Total ökning
1975	1:5	125 kr	135 Mkr
1976	1:6	140 kr	152 Mkr
1981	1B:10	110 kr	167 Mkr
1983	1A:5	160 kr	642 Mkr
1986	1A:15	90 kr	723 Mkr (inbetalt 1987)
1990	riktad	88.42 kr	577 Mkr

En fondemission med en A-aktie per fem 1982 ökade aktiekapitalet med 167 Mkr. 1989 genomfördes en fondemission med nio A-aktier och en C-aktie per tio, vilket ökade aktiekapitalet med 1 285 Mkr.

Genom delning 1977 (2:1) och 1984 (5:1) har aktiens nominella värde ändrats från 100 kronor till 10 kronor.

Aktiernas fördelning

Ägare till	Antal aktier	%	Antal ägare
1 – 500	28 539 675	11.11	135 744
501 – 1 000	13 376 509	5.20	18 056
1 001 – 2 000	16 901 754	6.58	11 766
2 001 – 5 000	21 422 682	8.34	7 051
5 001 – 10 000	11 526 154	4.49	1 653
10 001 – 20 000	8 337 042	3.24	587
20 001 – 50 000	7 705 442	3.00	249
50 001 – 100 000	5 177 582	2.01	71
101 000 –	143 925 589	56.02	133
	16 925*	0.01	
Summa	256 929 354**	100.00	175 310

* Ej utbytta kupongaktier samt outtagna fondemissionsaktier

** Uppgifterna är hämtade från offentlig aktiebok för S-E-Banken från Värdepapperscentralen, VPC AB. Uppgifterna är per den 24 augusti 1990, d v s före den riktade emissionen till SBP-bankerna, som utökade antalet aktier till 263 459 664.

Utdelningspolitik

S-E-Banken har som mål att utdelningen till aktieägarna skall öka mer än inflationstakten. Styrelsens förslag till utdelning för 1990 innebär en ökning med 10 procent.

Konvertibler

1988 emitterades ett konvertibelt förlagslån på 1.2 miljarder kronor till de anställda i S-E-Banksgruppen. Förlagsbevisen löper med en fast ränta på 8.75 procent och kan konverteras till aktier av serie A under tiden juni 1990-juni 1995. Konverteringskursen är 79 kronor. Vid full konvertering ökar antalet aktier i S-E-Banken med 15.2 miljoner, vilket motsvarar knappt 6 procent av nuvarande antal aktier.

Sänkt rating

I december 1990 sänkte Standard & Poor's sin rating för S-E-Bankens långfristiga internationella upplåning från AA+ till AA. S-E-Banken, som haft sin höga rating sedan december 1988, är den enda svenska bank som fått AA+ från Standard & Poor's.

I januari 1991 sänkte även Moody's Investors Service sin rating av S-E-Banken, från Aaa till Aa1 i samband med att Sverige som nation fick sin rating sänkt.

Aktien på börsen

	1986	1987	1988	1989	1990
Börsvärde vid årets slut, Mkr	15 945	15 711	22 134	23 527	14 789
Börsomsättning, Mkr	2 028	2 747	1 816	3 221	2 011

Största aktieägare

	Antal aktier	Varav C-aktier	Procent av antalet aktier
AB Custos	20 303 575	713 842	7.71
Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse	14 318 680	640 934	5.43
Försäkringsbolaget SPP	11 917 591	24 879	4.52
Livförsäkrings AB Skandia	8 690 153	66 300	3.30
Trygg Ömsesidig Liv	8 429 491	382 965	3.20
Skandinaviska Enskilda Bankens Vinstandelsstiftelse	6 257 251	385 877	2.38
Bankens pensionsstiftelser*	5 333 000	200 000	2.02
S-E-Bankens Allemansfonder 1-4	5 129 840	68 812	1.95
Allmänna Pensionsfonden, fjärde fondstyrelsen	4 266 400	–	1.62
Investment AB Cardo	3 078 480	154 574	1.17
S-E-Bankens Aktiesparfond	3 040 000	–	1.15
Trygg-Hansa Försäkrings AB	2 671 633	101 332	1.01
AB Export-Invest	2 560 000	128 000	0.97
Föreningsbankens Allemansfond	2 320 900	2 320 900	0.88
AMF Arbetsmarknadsförsäkringar pensionsförsäkring	2 058 491	–	0.78
Försäkrings AB Skandia	2 045 265	–	0.78
Förvaltnings AB Öresund	2 032 850	107 850	0.77

* Stockholms Enskilda Banks Pensionsstiftelse och Skandinaviska Bankens Pensionsstiftelse.

Enligt bankens bolagsordning kan ingen rösta för mer än 2 procent av samtliga aktier i banken. Det innebär att rösträtten för var och en av de sju största aktieägarna vid årsskiftet var begränsad till 5 269 193 röster.

Finansiell kommentar

S-E-Banksgruppens rörelseresultat 1990 uppgick till 3 312 Mkr efter avdrag för en särskild förlustriskreservering på 500 Mkr. Rörelseresultatet 1989 var 4 444 Mkr.

Utöver de ökade kreditförlusterna inklusive särskild reservering förklaras försämringen av räntabiliteten främst av två faktorer:

- Den höga kostnadsökningstakten.
- Kostnader i samband med förvärvet av Scandinavian Bank Group plc (SBG).

Kraftig ökning av balansräkningen

Bankgruppens balansomslutning växte med 87 miljarder kronor eller med 24 procent mellan årsskiftena. Av denna ökning svarade utlåning i utländsk valuta för 57 miljarder (+ 78 procent), utlåning i svenska kronor för 16 miljarder (+ 10 procent) och övrigt för 14 miljarder (+ 11 procent). Därmed fortsatte de senaste årens strukturförändring, som inneburit att en successivt växande andel av balansomslutningen utgörs av krediter i utländsk valuta. Mot årets slut skedde emellertid en uppbromsning av denna utveckling. Det berodde på att finansbolagskrisen medförde att banken fick ta över stora kreditvolymer i svenska kronor från vissa finansbolag. Vid årsskiftet utgjordes 39 procent av gruppens placeringar av valutaposter mot 32 procent förra året.

Förvärvet av SBG bidrog med drygt 24 miljarder kronor till ökningen i balansomslutningen.

Utvecklingen av bankgruppens rörelseresultat och räntabilitet efter 30 procent skatt blev denna:

	1990 Utfall Mkr	Räntabilitet Procent	1989 Utfall Mkr	Räntabilitet Procent
Rörelseresultat före förluster	**5 433**	**19.3**	**5 005**	**20.5**
Kreditförluster*	– 1 421	– 5.1	– 554	– 2.3
Länderrisker	– 200	– 0.7	– 7	0
Särskild förlustriskreservering	– 500	– 1.7	0	0
Rörelseresultat	**3 312**	**11.8**	**4 444**	**18.2**

* Inklusive orealiserade kursförluster

Volymökning bakom förbättrat räntenetto

Gruppens räntenetto ökade med 1 442 Mkr eller med 22 procent, främst till följd av volymökningar i både banken och dotterbolagen. De senaste årens negativa trend bröts för placeringsmarginalen, som förbättrades med 0.01 procentenhet till 2.04 procent. Trendbrottet berodde främst på att såväl banken som FinansSkandic och Svensk Fastighetskredit vidgade sina marginaler på krediter i svenska kronor.

Räntevillkoren på bankens ordinarie sortiment ändrades fyra gånger under året. Vid två tillfällen höjdes räntorna och vid två tillfällen sänktes de. Sammantaget innebar dessa åtgärder en höjning med 1.5 procentenheter.

Även villkoren på bankens olika inlåningskonton förändrades. Räntan på konton för långfristigt sparande höjdes sammantaget mer än räntan på konton för transaktionsmedel.

Minskad avkastning från obligationsportföljen

Den kraftiga ökningen av krediter i utländsk valuta – med en betydligt sämre marginal än kronkrediter – och en fortsatt krympande marginal på obligationsportföljen hade en negativ inverkan på placeringsmarginalen. Under större delen av året var avkastningskurvan negativ – d v s de korta finansieringsräntorna var högre än den långa placeringsräntan. Därmed försämrades också förutsättningarna för att sälja obligationer med vinst.

Övervärdet på obligationsportföljen – skillnaden mellan nettobokföringsvärdet och marknadsvärdet – ökade med 203 Mkr till 1 890 Mkr bl a som en följd av att bankens obligationsinnehav minskat. Durationen– som ger uttryck för ränterisken i obligationsportföljen – kunde minskas från 2.7 till 2.3 år.

Att portföljen minskat i betydelse även för gruppens resultatutveckling belyses av att det samlade obligationsresultatets andel av de totala intäkterna sjunkit från 17 till 2 procent mellan 1986 och 1990.

S-E-Banksgruppens rörelseresultat tertialvis
Miljoner kronor

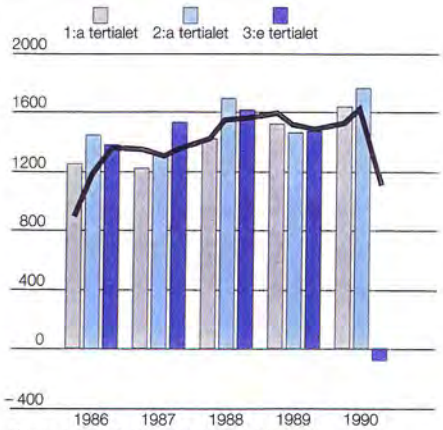

Kurvan avser rullande genomsnitt av tre tertial

S-E-Banksgruppens räntabilitet
Efter 30% schablonskatt
Procent

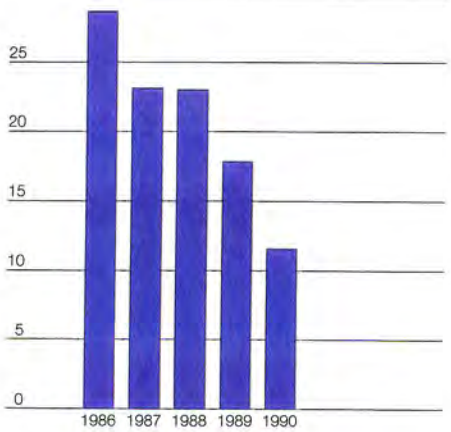

S-E-Banksgruppens intäkter/kostnader

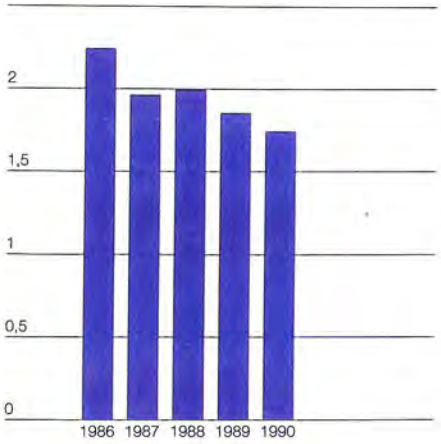

God utveckling för provisioner
Bankgruppens provisionsintäkter ökade med 506 Mkr eller 18 procent. Det var framför allt traditionella utlandstjänster – betalningsförmedling, dokumenthantering och valutahandel – som svarade för ökningen. Intäkterna från dessa tjänster steg med 42 procent.

Satsningen på förmögenhetsförvaltning – där förvärvet av majoriteten av Banque Scandinave en Suisse (BSS) är av stor strategisk betydelse – blev framgångsrik både i Sverige och internationellt. Försäljningen av andelar i gruppens fonder gick också bra, framför allt de som förvaltas och säljs utomlands.

Som en naturlig följd av det kärvare ekonomiska klimatet i Sverige, det höjda ränteläget och osäkerheten om effekterna av det nya skattesystemet dämpades kreditefterfrågan. Därmed minskade också provisionsintäkterna på utlåningen. Nedgången blev 4 procent.

De ersättningar som banken erhåller från riksgäldskontoret för allemanssparandet minskade radikalt som en följd av att många kunder avslutade sina konton och istället förde över pengarna till allemansfonder. Den samlade behållningen på allemanssparkonton i banken sjönk under året med 0.3 miljarder kronor.

Även aktiehandeln i Sverige påverkades negativt av den samhällsekonomiska utvecklingen och den kvardröjande omsättningsskatten på värdepapper. Däremot var det svenska intresset för handel med utländska aktier fortsatt starkt, samtidigt som handeln med svenska aktier på utländska börser ökade. Den utvecklingen kunde bankgruppens enheter i Sverige och utomlands utnyttja på ett gynnsamt sätt. Totalt sett sjönk emellertid provisionsintäkterna från gruppens fondrörelseverksamhet.

Kraftigt ökade kostnader
Kostnaderna i S-E-Banksgruppen ökade med 1 410 Mkr eller knappt 24 procent. Av denna ökning är 9 procentenheter hänförliga till förvärvet av SBG och de därmed sammanhängande kostnaderna för omstrukturering av bankgruppens verksamheter i London.

Den tre veckor långa konflikten på den svenska bankmarknaden resulterade dels i uteblivna kostnader på i storleksordningen 100 Mkr, dels i ett löneavtal för de bankanställda som ökade personalkostnaderna i de svenska enheterna med 13 procent. Till detta kom en fortsatt ökning av personalstyrkan såväl i Sverige som i utlandet. Sammanlagt ökade medeltalet anställda med 1 046 till 10 666 enligt nedanstående fördelning:

Enheter i Sverige	348
Enheter i utlandet	
– Commercial Banking	166
– Merchant Banking	82
– SBG och BSS	450
	1 046

Det är framförallt satsningarna på svensk och internationell förmögenhetsförvaltning, fondförvaltning, försäkringsförsäljning och datautveckling knuten bl a till dessa verksamheter som krävt ett ökat antal medarbetare.

Vissa delar av verksamheten i de svenska enheterna var dessutom föremål för omstrukturering, vilket också hade en tillfälligt kostnadshöjande effekt.

Sammanfattningsvis berodde kostnadsökningen på följande:

	Mkr	Procent-enheter
Förvärv av SBG inkl. omstrukturering i London	519	8.8
Generella löneavtal	298	5.0
Ökning av personalstyrkan	181	3.0
Omstrukturering i Sverige	89	1.5
Besparing p g a konflikt	–100	–1.7
Övrigt	423	7.2
Summa kostnadsökning	**1 410**	**23.8**

Kostnadsjakt
Mot bakgrund av de pågående och förväntade förändringarna inom den finansiella sektorn i Sverige och internationellt, skärpta kapitaltäckningsregler, de senaste årens expansiva utveckling i bankgruppen och de därmed åtföljande kostnadsökningarna presenterade bankledningen under året ett program för nedskärning av bankgruppens kostnader. Målet är att sänka kostnadsnivån med 500 Mkr på 18 månader.

Redan under hösten 1990 genomfördes de första åtgärderna som berörde bankens staber och administrativa enheter. Samtidigt erbjöds 491 anställda i banken förtidspension. 75 procent accepterade erbjudandet.

S-E-Bankens balansstruktur
Medeltal, miljarder kronor

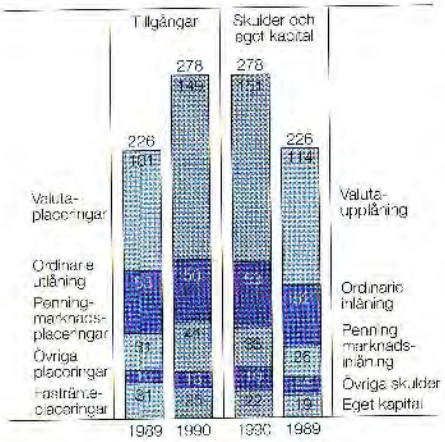

S-E-Bankens räntemarginaler
Tertialvis, procent

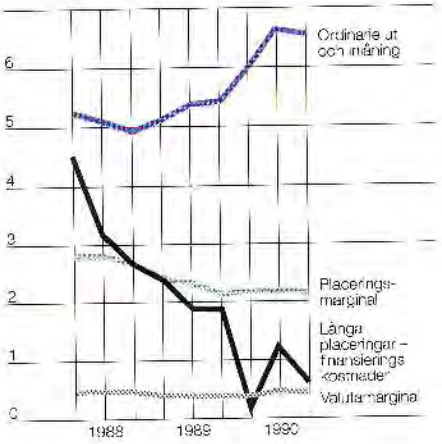

S-E-Banksgruppens kreditförluster och utlåningsvolym

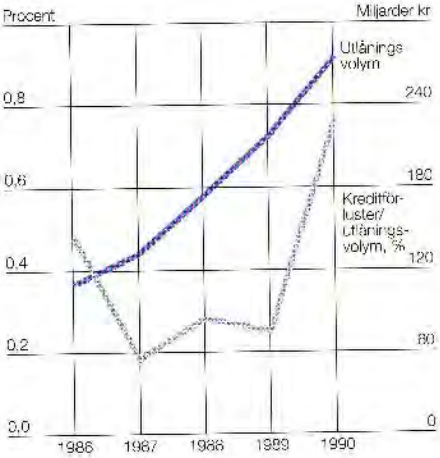

Banken införde också en "anställningsbroms" i syfte att bryta de senaste årens personalökningar.

Kreditförluster
Svenska bankers kreditförluster har de senaste åren legat på en mycket låg nivå i jämförelse med internationella bankers. Under 1990, med ett rekordstort antal företagskonkurser, stigande räntekostnader och en omfattande kris för de svenska finansbolagen, rusade förlusterna i höjden på ett sätt som är unikt för svenskt bankväsende.

Utvecklingen på kreditmarknaden avspeglade sig även i S-E-Banksgruppens resultat. Som kreditförluster redovisas, enligt samma principer som tidigare år, konstaterade och befarade förluster. Kreditförlusterna efter återvinningar uppgick till 1 400 Mkr, en ökning med 862 Mkr.

Av kreditförlusterna var 459 Mkr hänförliga till engagemang i finansbolag. De större enskilda nedskrivningarna avsåg engagemang i Nyckeln Holding AB med 260 Mkr, Finans AB Nyckeln med 163 Mkr och Beijer Capital AB med 35 Mkr.

Kreditförlusterna på nystartade bolag, d v s företag bildade under åren 1988-90, uppgick till 170 Mkr. Även förlusterna på krediter till hushållen ökade men låg fortfarande på en låg nivå.

Med strikt tillämpning av de anvisningar som tillsynsmyndigheterna i olika länder lämnat skulle någon ytterligare avsättning för utländska kreditengagemang inte ha behövt göras. Banken har emellertid inte velat frångå den princip som tillämpats under senare år, nämligen att varje engagemang på betalningssvaga länder skall tas upp till det belopp som är det lägsta av det av myndigheterna föreskrivna värdet respektive det beräknade marknadsvärdet. För att fullfölja denna försiktighetsprincip har avsatts 200 Mkr för s k länderrisker i årets bokslut. Fordringar enligt den s k Bradyplanen ingår inte i denna summa.

Med tanke på den situation svenskt näringsliv befinner sig i har resultaträkningen även belastats med en särskild reservering för vissa engagemang där det bedöms föreligga en latent förlustrisk. Reserveringen uppgick till 500 Mkr.

Förlustnivån – d v s kreditförluster, länderrisker och särskild reservering i relation till den genomsnittliga utlåningen – blev 0.77 procent att jämföra med 0.25 procent 1989.

Extraordinära poster
Som extraordinär kostnad redovisas 352 Mkr för avveckling av verksamheter i London som ett led i omstruktureringen där. Övriga extraordinära poster framgår av not 9.

Dispositioner och skatter
Av bankgruppens resultat före bokslutsdispositioner och skatter på 2 920 Mkr avsattes i gruppen 2 189 Mkr till värdereglerings konton för utlåning och 35 Mkr till värdereglerings konton för obligationer och ränterisker. Övriga dispositioner specificeras i not 10.

Gruppens skattekostnader ökade med 99 Mkr till 552 Mkr. Ökningen hänförde sig till högre skattekostnader i några av de svenska dotterbolagen till följd av omstrukturering och kapitalbasuppbyggnad samt en ökning av den utländska källskatten. Av de beräknade skatterna avsåg 82 Mkr vinstdelningsskatt för gruppens svenska bolag.

Avtalet om förvärv av aktier i Skandia
Banken träffade under året avtal om framtida förvärv av sammanlagt 21 685 080 aktier i Skandia Group Försäkrings AB, motsvarande 28.2 procent av aktiekapitalet. S-E-Banken blir efter fullföljande av förvärvet den klart största ägaren i Skandia.

Gällande lag ger inte utrymme för banker att äga aktier i försäkringsbolag. Avtalen är därför utformade så att S-E-Banken i avvaktan på ny lagstiftning har option att köpa aktierna i Skandia. Optionen kan utnyttjas längst t o m den 29 februari 1992.

Banken har å sin sida utfärdat säljoptioner som ger innehavaren rätt att tre månader efter ändrad lagstiftning, dock senast den 14 mars 1992, avyttra aktierna till banken eller till den banken anvisar.

Den överenskomna köpeskillingen uppgår till 4 716 Mkr eller 217.50 kronor per Skandia-aktie. Därutöver kommer ett pristillägg motsvarande 12 procent per år (med avdrag för erhållen utdelning på Skandia-aktierna) till dess optionerna utnyttjas.

Analys av finansiella nyckeltal i S-E-Banksgruppen

Det viktigaste finansiella nyckeltalet för en börsnoterad bank är räntabiliteten på eget kapital. Möjligheten att få in riskkapital via aktiemarknaden och internt bygga upp ett eget kapital är på sikt helt beroende av hur räntabiliteten utvecklas. Hög räntabilitet på eget kapital ger finansiell styrka som i sin tur skapar handlingsfrihet och möjliggör expansion.

Modell för räntabilitetsanalys
Analysen av S-E-Banksgruppen är baserad på en modell som bryter ned räntabiliteten på olika finansiella nyckeltal. Syftet är att därigenom visa sambandet både mellan resultat- och balansräkningen och mellan olika nyckeltal.

Räntabiliteten på eget kapital är en funktion av vinstnivån och eget kapital-multiplikatorn. Dennas storlek avgörs bl a av faktorer som kapitaltäckningskrav, andra risker som inte täcks in av dessa krav, volymtillväxt och hur optimalt banken använder det egna kapitalet.

Vinstnivån är en funktion av tillgångarnas bruttoavkastning och vinstmarginalen.

Känslighetsanalys

Resultatets känslighet för ränteförändringar är främst avhängig av hur stor skillnaden är mellan räntebindningstiderna för placerade och upplånade volymer. Den är emellertid också beroende av till vilken räntetyp dessa volymer är knutna.

En del av bankens placeringar och upplåning i svenska kronor har räntor som varierar med olika räntesatser på penningmarknaden, andra har fast ränta. De ordinarie in- och utlåningsvolymerna är numera frikopplade från diskontoförändringar och följer i stället penningmarknadsräntornas mer långsiktiga utveckling. Under 1990 har det i stort sett rått balans mellan S-E-Bankens ordinarie in- och utlåningsvolymer.

För de volymer som är omedelbart relaterade till penningmarknadsräntor-

Bruttoavkastningen är i sin tur summan av *placeringsmarginalen och provisioner och övriga intäkter i förhållande till medelbalansvolymen*. Nyckeltalet ger en bild av hur starkt intäktssidan utvecklats. Placeringsmarginalens utveckling är i regel mest avgörande för bruttoavkastningens nivå.

Vinstmarginalen kan uttryckas som hur många kronors vinst, efter schablonskatt, banken gör på hundra kronor i intäkter. Avgörande för vinstmarginalens utveckling är bankens intäkts- och kostnadseffektivitet samt förlustnivån.

Analys av S-E-Banksgruppens räntabilitet

S-E-Banksgruppens räntabilitet på eget kapital har den senaste femårsperioden sjunkit från 29.3 procent (efter 30 procent skatt) för 1986 till årets utfall på 11.8 procent. Den historiskt sett höga lönsamheten i början av perioden skall ses mot bakgrund av den långtgående avregleringen av kreditmarknaden som tillsammans med en sjunkande räntenivå påverkade S-E-Banksgruppens resultat mycket positivt.

Den minskade räntabiliteten under perioden är en följd av att vinstnivån mer än halverats, vilket i sin tur beror på att både vinstmarginalen och bruttoavkastningen försämrats. Däremot har kapital-multiplikatorn påverkat räntabiliteten positivt, dvs hävstångseffekten har ökat något.

Bruttoavkastningens nedgång återspeglar främst en allt lägre placeringsmarginal. Marginalen har sjunkit för både valutautlåningen och obligationsportföljen samtidigt som valutautlåningens andel av balansräkningen har blivit allt större.

Den försämrade placeringsmarginalen har inneburit att räntenettot ökat måttligt, trots en kraftig volymökning. Tillsammans med successivt stigande personalkostnader och det senaste årets stora kreditförluster resulterar detta i en fallande vinstmarginal.

Sammanfattningsvis har S-E-Banksgruppens kraftiga volymökning den senaste femårsperioden skett till en allt lägre placeringsmarginal. Den kraftiga volymökningen har dock krävt en lika snabb tillväxt i det egna kapitalet för att klara det lagstadgade kapitaltäckningskravet. Balansräkningen har därför genererat en allt lägre avkastning, både totalt sett och i relation till det egna kapitalet. Eftersom provisionsintäkterna samtidigt ökat i en lägre takt än de totala kostnaderna har resultatet blivit att räntabiliteten på eget kapital sjunkit kraftigt under femårsperioden.

Räntabilitet på eget kapital efter schablonskatt

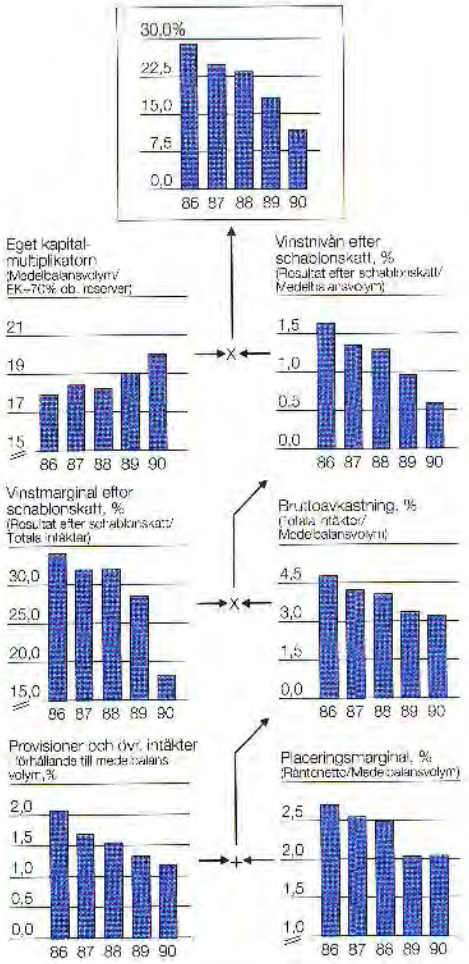

na är skillnaden betydligt större och ränteförfallotiderna skiljer sig åt. Störst är räntekänsligheten för de fastförräntade posterna, där placeringarna är betydligt större än finansieringen på grund av bankens obligationsportfölj.

Eftersom finansieringen av de fastförräntade tillgångarna således har en annan räntebindning – främst penningmarknadsrelaterad – innebär fastränteplaceringarna en betydande ränteexponering. Räntekänsligheten kan begränsas med hjälp av särskilda instrument för riskhantering. Man kan t ex med en ränteswap eller en FRA (Forward Rate Agreement) byta räntebindningstyp eller ränteförfallotid utan att själva tillgångs- eller skuldposten påverkas. Positioner av detta slag redovisas som utombalansposter.

Ränteförändringar har också en annan inverkan på avkastningen av obligationsportföljen. De obligationer som är föremål för räntejustering börjar vid räntebindningstidens utgång löpa med en annan ränta. Om den långa räntan stigit sedan föregående räntejusteringstillfälle är detta positivt för avkastningen på obligationen. Under 1990 var 1.8 miljarder kronor av bankens obligationsportfölj föremål för räntejustering. Motsvarande belopp 1991 är 0.6 miljarder kronor.

Känslighetsanalys av S-E-Banksgruppens resultat

	Förändring	Resultateffekt	Effekt på vinst per aktie *
Räntenetto	+/–1%	+/–80 Mkr	+/–0.20 kr
Provisioner	+/–1%	+/–35 Mkr	+/–0.09 kr
Personalförändringar i medeltal	+/–100 pers	–/+35 Mkr	–/+0.09 kr
Lönehöjning	+ 1%	–35 Mkr	–0.09 kr
Övriga kostnader	+/–1%	–/+40 Mkr	–/+0.10 kr
Kreditförluster	+/–100Mkr	–/+100Mkr	–/+0.25 kr

* Efter 30 procent schablonskatt

Kapitaltäckning

Kapitalkrav, belopp i Mkr

	1990-12-31				1989-12-31 (pro forma)			
	Banken		Gruppen		Banken		Gruppen	
Riskklass	Tillgångar	Riskvägt belopp	Tillgångar	Riskvägt belopp	Tillgångar	Riskvägt belopp	Tillgångar	Riskvägt belopp
0%	105 676	0	63 566	0	55 262	0	53 639	0
20%	96 125	19 225	118 354	23 671	77 019	15 404	85 056	17 011
50%	21 551	10 775	101 055	50 527	15 732	7 866	91 437	45 719
100%	182 985	182 985	245 527	245 527	131 667	131 667	180 465	180 465
Summa	406 337	212 985	528 502	319 725	279 680	154 937	410 597	243 195
Krav 8% =		17 039		25 578		12 395		19 456

Kapitalbas, belopp i Mkr

	1990-12-31		1989-12-31 (pro forma)	
	Banken	Gruppen	Banken	Gruppen
Beskattat kapital	4 667	5 537	4 089	4 941
Minoritetsintresse	0	300	0	116
Värdereglerings reserver m m	11 915	14 853	10 881	13 199
./. goodwill	0	–1 444	0	–486
Summa primärkapital	16 582	19 246	14 970	17 770
Förlagslån	9 498	10 830	3 449	4 226
./. aktier i bolag som ej konsolideras	–719	–918	–660	–660
Summa kapitalbas	25 360	29 158	17 759	21 336
Överskott	8 322	3 580	5 364	1 881
Kapitalbas i förhållande till riskvägda tillgångar	11.9%	9.1%	11.5%	8.8%

Kapitalbas enligt nya regler

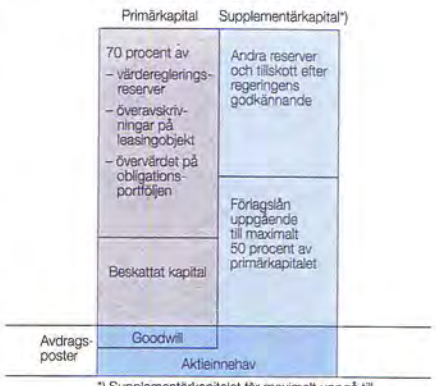

*) Supplementärkapitalet får maximalt uppgå till primärkapitalet efter avdrag för goodwill.

Såväl banken som gruppen har vid de tre tertialskiftena 1990 lämnat redovisning för kapitaltäckningssituationen till Bankinspektionen enligt de regler som trädde i kraft den första februari 1990. Vid varje rapporttillfälle har kapitaltäckningsgraden överstigit 8 procent. Det innebär att både banken och gruppen redan från början klarat den lägsta gräns för kapitalstyrkan som blir obligatorisk från och med årsskiftet 1992-93.

I rapporten per den sista december 1990 ingår av styrelsen föreslagna bokslutsdispositioner i kapitalbasen. Däremot har eventuell inverkan av styrelsens förslag till vinstdisposition inte tagits med.

Som första svenska bank emitterade S-E-Banken under försommaren ett s k evigt förlagslån med särskilda villkor, "perpetual subordinated debenture loan". Detta lån, som inte kan sägas upp från placerarnas sida, har efterställd betalningsrätt och är utställt in blanco. Härigenom får det – efter särskilt tillstånd – räknas in i supplementärkapitalet utan att inkräkta på utrymmet för de traditionella tidsbundna förlagslånen.

Kapitalbasen förstärktes också med 577 Mkr genom en emission av fria A-aktier riktad till de övriga bankerna i Scandinavian Banking Partners. Dessutom emitterades ett stort antal tidsbundna förlagslån på sammanlagt 7.4 miljarder kronor.

Aktiv kapitalbasplanering

I arbetet med att upprätthålla kapitaltäckningsgraden är det inte bara omsorgen om kapitalbasens storlek som är viktig. Även kapitalbasens sammansättning har stor betydelse.

Primärkapitalet består i princip helt av räntabilitetskrävande och därmed dyrt kapital, medan supplementärkapitalet enbart innehåller upplånade medel, framför allt traditionella, tidsbundna förlagslån.

Lagen medger att primärkapitalet bara behöver utgöra hälften av kapitalbasen. I praktiken är detta inte möjligt i dag, eftersom det för närvarande inte finns tillräckligt med instrument för att fylla utrymmet för supplementärkapital. Dessutom innebär avdraget för aktieinnehav i bolag som inte konsolideras att det i praktiken i första hand är supplementärkapitalet som utnyttjas. Mot denna bakgrund är det viktigt både att helt fylla utrymmet för förlagslån och att finna fler upplåningsformer som kan godkännas som supplementärkapital.

Med de nya reglerna är det nivån på primärkapitalrelationen som avgör förmågan att klara kapitalkravet. För S-E-Banksgruppen uppgick minimi-nivån vid årsskiftet till 5.3 procent. Samtidigt är det nivån på primärkapitalrelationen som bestämmer graden av handlingsfrihet – antingen den nu skall användas för affärsexpansion av reguljärt slag eller krävs för strukturella åtgärder.

Riskvägningsregler i sammandrag

0%	Stater och centralbanker i OECD-området samt svenska kommuner
20%	Banker och övriga finansinstitut under offentlig tillsyn, med vissa begränsningar
50%	Affärer säkerställda med pantbrev i bostadsfastighet
100%	Allt övrigt

Med riskvägning menas den andel av en affärs eller ett åtagandes bokförda belopp som läggs till grund för beräkning av kapitalkravet 8 procent.

Redovisningsprinciper

Koncernredovisning
S-E-Banksgruppen omfattar Skandinaviska Enskilda Banken och de bolag i vilka banken direkt eller indirekt har mer än 50 procent av aktiernas röstvärde. I koncernredovisningen ingår ej bolag som banken övertagit för skyddande av fordran (s k pantbolag).

Gruppens balansräkning upprättas enligt *förvärvsmetoden*. Det innebär att bokförda värden på aktier i dotterbolag elimineras mot det kapital i dotterbolagen som fanns när de förvärvades. Obeskattade reserver har vid förvärv i Sverige belastats med 30 procent latent skatteskuld samt i utlandet med respektive lands gällande skattesats.

Ett dotterbolags bidrag till gruppens eget kapital är således endast sådant kapital som skapats efter förvärvet. De övervärden som uppstår vid eliminering av aktier i dotterbolag fördelas på respektive bolags tillgångar eller redovisas som goodwill. Dessa övervärden skrivs av enligt den beräknade ekonomiska livslängden. För viss goodwill innebär detta en avskrivningstid på 5 år, för merparten 10 år samt för t ex fastigheter under fastighetens återstående bruksstid.

Vid omräkning till svenska kronor av boksluten för dotterbolagen i utlandet används dagskursmetoden. Sålunda omräknas balansräkningens poster efter kursen på balansdagen. Resultaträkningarnas poster omräknas efter genomsnittliga kurser under året.

Eftersom balans- och resultaträkningarnas olika poster omräknas med skilda kurser uppkommer *omräkningsdifferenser*. Dessa ingår ej i koncernens resultat utan förs direkt till eget kapital. Denna omräkningsdifferensreserv fördelas i sin tur på bundna och fria reserver. Se även nedan under Värdering av fordringar och skulder i utländska valutor.

Dotterbolagen
Vid konsolidering av dotterbolagen i S-E-Banksgruppen har anpassning av redovisningen skett till moderbolagets redovisningsprinciper.

Värdering av tillgångar och skulder i utländska valutor
Utgångspunkt för bankens värdering av *tillgångar och skulder i utländska valutor* är balansdagens kurs. Som balansdagens kurs används genomsnittet av i Sverige noterade köp- och säljkurser. Finns bara en notering gäller denna. Vid värderingen uppkomna orealiserade förluster netto belastas rörelseresultatet, medan orealiserade vinster netto balanseras.

Långfristiga skulder i utländska valutor, som avser refinansiering av dotterbolagsaktier värderas till anskaffningskursen.

På balansdagen utestående netto av orealiserade vinster efter avdrag för orealiserade förluster på terminsaffärer har i sin helhet balanserats.

Avskrivningar
Bankens inventarier skrivs av enligt plan. Skillnaden mellan planenliga och skattemässiga avskrivningar förs till en överavskrivningsreserv. *Bankfastigheter* skrivs av med skattemässigt högsta medgivna procentsatser.

Avskrivningar på leasingobjekt görs enligt annuitetsmodell och baseras på ett erfarenhetsmässigt, försiktigt beräknat restvärde vid avtalsperiodens slut. För leasingobjekt som inte kan omsättas på en fungerande marknad är det planenliga restvärdet noll vid avtalsperiodens slut. Dessutom redovisas som avskrivning de nedskrivningar på leasingobjekt som svarar mot värdeförluster på grund av leasetagarens bristande betalningsförmåga samt engångsavskrivningar i samband med avyttringar av leasingobjekt.

Redovisning av kreditförluster
Rörelseresultatet belastas med *faktiska och befarade kreditförluster*. Återvinningar minskar förlusterna.

För krediter till vissa länder fastställer bankinspektionen ett minimikrav av reservering. Gjorda reserveringar förs till reserv för befarade kreditförluster.

Reserven för befarade kreditförluster ianspråktas genom att fordringar säljs med förlust eller slutgiltigt skrivs ned eller återförs i samband med att återvinning görs.

Värdereglerings konton
Svenska banker har möjlighet att göra inkomstskattemässigt avdragsgilla avsättningar till värdereglerings konton för bl a utlåning och obligationer. Överföring mellan kontona får ske via resultaträkningen.

Skatter
Såväl beräknad svensk inkomstskatt som i utlandet erlagd skatt samt beräknad vinstdelningsskatt redovisas i posten Skatter i resultaträkningen. Fastighetsskatt och värdepappersskatt redovisas som rörelsekostnad.

Principändringar
1989 års räkningar har anpassats till 1990 års redovisningsform. Effekten av de ändrade redovisningsprinciperna blir att pensionskostnaden ökar med 92 Mkr. Se vidare not 4.

Resultaträkningar

Noter sid 32 – 35.

		S-E-Banksgruppen			S-E-Banken		
		1990 Mkr	1989 Mkr	Föränd-ring %	1990 Mkr	1989 Mkr	Föränd-ring %
Intäkter							
Räntenetto	not 1	8 054	6 612	+21.8	6 055	5 154	+17.5
Provisioner, avgifter och agio	not 2						
Svenska rörelsen		1 816	1 757	+ 3.4	1 582	1 431	+10.6
Utländska rörelsen		1 501	1 054	+42.4	1 096	997	+ 9.9
		3 317	2 811	+18.0	2 678	2 428	+10.3
Övriga intäkter	not 3	1 389	1 499	– 7.3	601	718	–16.3
Summa intäkter		**12 760**	**10 922**	**+16.8**	**9 334**	**8 300**	**+12.5**
Kostnader							
Personalkostnader	not 4	3 551	2 920	+21.6	2 576	2 248	+14.6
Lokalkostnader	not 5	934	767	+21.8	760	614	+23.7
Övriga kostnader	not 6	2 368	1 883	+25.7	1 529	1 234	+24.0
Avskrivningar	not 7	474	347	+36.6	244	196	+24.2
Summa kostnader före förluster		**7 327**	**5 917**	**+23.8**	**5 109**	**4 292**	**+19.0**
Resultat före förluster		**5 433**	**5 005**	**+ 8.6**	**4 225**	**4 008**	**+ 5.4**
Kreditförluster	not 8	1 400	538		1 125	445	
Länderriskreservering	not 8	200	7		186	35	
Särskild förlustriskreservering	not 8	500	—		350	—	
Orealiserade kursförluster		21	16	+31.3	—	1	
Rörelseresultat		**3 312**	**4 444**	**–25.5**	**2 564**	**3 527**	**–27.3**
Extraordinära intäkter och kostnader							
Extraordinära intäkter	not 9	14	33	–58.5	271	28	
Extraordinära kostnader	not 9	406	64		834	447	+86.6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		**2 920**	**4 413**	**–33.8**	**2 001**	**3 108**	**–35.6**
Bokslutsdispositioner	not 10	1 773	2 911	–39.1	873	2 078	–58.0
Skatter	not 13	552	453	+22.1	128	80	+60.0
Minoritetens andel		+9	2		—	—	
Redovisat årsresultat		**604**	**1 047**	**–42.4**	**1 000**	**950**	**+ 5.3**

Balansräkningar

31 december

Noter sid 35 – 43.

		S-E-Banksgruppen			S-E-Banken		
		1990 Mkr	1989 Mkr	Föränd-ring %	1990 Mkr	1989 Mkr	Föränd-ring %
Tillgångar							
Kassa och kassakravsmedel	not 14	3 829	3 343	+ 14.5	3 821	3 330	+ 14.7
Statspapper och obligationer	not 15	31 959	30 624	+ 4.4	28 390	29 104	– 2.5
Certifikat	not 16	2 268	3 156	– 28.1	1 372	1 056	+ 29.9
Placerat hos							
svenska finansinstitut		26 863	18 872	+ 42.3	25 662	15 813	+ 62.3
utländska banker		34 521	31 482	+ 9.7	45 439	32 348	+ 40.5
Utlåning	not 17	312 644	239 440	+ 30.6	209 771	145 139	+ 44.5
Leasingobjekt	not 18	9 347	6 853	+ 36.4	—	—	
Fastigheter och inventarier	not 19	3 902	2 330	+ 67.4	710	618	+ 14.9
Aktier	not 20	935	1 114	– 16.1	5 386	3 412	+ 57.9
Allemanssparkonton, netto	not 21	130	178	– 27.0	130	178	– 27.0
Övriga tillgångar	not 22	26 936	28 248	– 4.6	17 398	16 142	+ 7.8
Summa tillgångar		**453 334**	**365 640**	**+ 24.0**	**338 079**	**247 140**	**+ 36.8**
varav fordringar på koncernbolag					52 874	25 859	+104.5
Ställda panter	not 23	1 580	2 749	– 42.5	1 057	1 304	– 19.1
Beviljad utlåning		332 117	247 741	+ 34.1	229 701	163 124	+ 40.8
Skulder							
Upplåning från							
svenska banker		12 093	8 636	+ 40.0	11 301	8 576	+ 31.8
övriga svenska finansinstitut		3 576	3 298	+ 8.4	1 596	2 368	– 32.6
utländska banker		137 809	84 734	+ 62.6	121 729	85 187	+ 42.9
Inlåning	not 24	112 555	104 960	+ 7.2	115 599	97 504	+ 18.6
Commercial paper		11 487	9 924	+ 15.7	2 403	—	
Bankcertifikat		4 781	1 021	—	1 763	1 021	+ 72.7
Långfristiga skulder	not 25	99 146	81 822	+ 21.2	33 528	14 657	—
Reserv för befarade kreditförluster	not 26	2 225	1 047	+112.5	1 622	795	+104.0
Övriga skulder	not 27	43 709	46 992	– 7.0	27 356	17 815	+ 53.6
Minoritetsintressen		300	116	+159.4	—	—	
Summa skulder		**427 681**	**342 550**	**+ 24.9**	**316 897**	**227 923**	**+ 39.0**
varav skulder till koncernbolag					15 990	10 635	+50.4
Obeskattade reserver och eget kapital							
Obeskattade reserver							
Värdereglerings konton	not 11	19 328	17 170	+ 12.6	15 377	14 203	+ 8.3
Övriga obeskattade reserver	not 12	40	50	– 19.1	—	—	
Överavskrivning inventarier		143	147	– 2.8	138	143	– 3.5
		19 511	17 367	+ 12.3	15 515	14 346	+ 8.1
Eget kapital							
Aktiekapital		2 635	2 569	+ 2.5	2 635	2 569	+ 2.5
243 009 937 A-aktier à nominellt 10 kr							
7 603 260 B-aktier à nominellt 10 kr							
12 846 467 C-aktier à nominellt 10 kr							
Bundna reserver		2 244	1 763	+ 27.3	1 722	1 210	+ 42.4
Fria reserver		659	344	+ 91.6	310	142	+118.3
Redovisat årsresultat		604	1 047	– 42.4	1 000	950	+ 5.3
		6 142	5 723		5 667	4 871	
Summa obeskattade reserver och eget kapital	not 28	**25 653**	**23 090**	**+ 11.1**	**21 182**	**19 217**	**+ 10.2**
Summa skulder, obeskattade reserver och eget kapital		**453 334**	**365 640**	**+ 24.0**	**338 079**	**247 140**	**+ 36.8**
Garantiförpliktelser	not 29	34 037	28 134	+ 21.0	40 263	33 816	+ 19.1
Beviljade icke disponerade remburser		6 455	7 309	– 11.7	6 455	7 309	– 11.7

Fordringar på och skulder till svenska finansinstitut resp fordringar och skulder i utländska valutor förekommer i flera av balansräkningens poster; en sammanställning härav lämnas i not 30. Vidare lämnas i not 31 en specifikation till vissa åtaganden utanför bankens balansräkning.

Noter till resultat- och balansräkningar

Mkr där ej annat anges

Valutakoder

Följande internationella valutakoder används:

AUD	australiska dollar	DEM	tyska mark	MXP	mexikanska pesos
BEF	belgiska francs	DKK	danska kronor	NCZ	brasilianska nya cruzados
CAD	kanadensiska dollar	ESB	spanska pesetas	NLG	holländska floriner
CCU	capital currency unit (mix av USD, GBP, CHF, DEM)	FIM	finska mark	NOK	norska kronor
CHF	schweizerfrancs	GBP	engelska pund	PTE	portugisiska escudos
		INR	indiska rupier	SGD	singaporedollar
		JPY	japanska yen	TND	tunisiska dollar
		LUF	luxemburgfrancs	USD	amerikanska dollar
		MAD	marockanska dirham	XEU	European currency unit

Förekommande sifferuppgifter inom parentes avser 1989, om inte annat sägs. Procenttal avseende S-E-Banksgruppens, bankens och dess dotterbolags rörelse är baserade på icke avrundat sifferunderlag. Procentuella förändringar avser jämförelser med 1989, om inte annat sägs.

1 Räntenetto

Specifikation av räntenettot i *banken;* dagsmedeltal, dvs årsgenomsnitt för balansräkningens olika poster dag för dag, samt motsvarande räntesatser och räntebelopp.

Diskontot var i genomsnitt under året 11.12 procent (+1.88 procentenhet).

	1990			1989		
	Dags-medeltal	Ränte-sats %	Ränta Mkr	Dags-medeltal	Ränte-sats %	Ränta Mkr
Bankens placeringar						
Kassakravsmedel	3 297	—	—	3 020	—	—
Svenska obligationer	23 459	10.56	2 477	28 955	10.95	3 170
Övriga statspapper och obligationer	5 044	11.66	588	2 541	11.84	301
Placerat hos svenska finansinstitut	17 000	13.61	2 314	15 528	11.58	1 798
utländska banker	44 838	8.87	3 977	35 571	9.58	3 407
Utlåning i svenska kronor	73 131	14.97	10 947 [1]	68 897	13.16	9 066 [1]
i utländska valutor	102 583	9.38	9 620	65 142	8.20	5 339
Övriga tillgångar	8 244		–71	5 915		57
Summa placeringar	277 596	10.75	29 852	225 569	10.26	23 138
Bankens finansieringskällor						
Upplåning från svenska banker	7 619	11.81	900	8 278	9.87	817
övriga svenska finansinstitut	388	11.60	45	643	11.06	71
utländska banker	109 387	9.35	10 224	82 796	9.29	7 693
Inlåning i svenska kronor	78 606	9.92	7 797	69 779	8.56	5 973
i utländska valutor	22 326	9.16	2 044	22 715	6.99	1 587
Långfristiga skulder	22 992	9.86	2 268	12 308	9.79	1 205
Övriga skulder	14 616		519	9 961		638
Summa främmande kapital	255 934	9.30	23 797	206 480	8.71	17 984
Eget kapital och obeskattade reserver	21 662	—	—	19 089	—	—
Summa finansieringskällor	277 596	8.57	23 797	225 569	7.98	17 984
Räntenetto			6 055			5 154
Placeringsmarginal		2.18			2.28	
[1] varav kreditavgifter			222			208

I *gruppens* räntenetto 8 054 Mkr (6 612 Mkr) ingår leasingnetto med 858 Mkr (538 Mkr), bestående av leasingavgifter 2 497 Mkr (1 742 Mkr) minskat med avskrivningar på leasingobjekt 1 639 Mkr (1 204 Mkr).

2 Provisioner, avgifter och agio

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Svenska utlåningsrörelsen	337	351	211	231
Svenska och utländska fondrörelsen	517	673	497	573
Notariat- och juriströrelsen	494	324	411	333
Övriga svenska rörelsegrenar	468	409	463	294
Utländska rörelsen	1 501	1 054	1 096	997
	3 317	2 811	2 678	2 428

3 Övriga intäkter

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Fastigheter	242	213	—	—
Aktieutdelningar	64	73	449	439
Handel med obligationer mm	80	195	79	196
Övrigt	1 003	1 018	73	83
	1 389	1 499	601	718

Aktieutdelningar har i *banken* anteciperats med 370 Mkr (375 Mkr).

4 Personalkostnader

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Löner och arvoden	2 432	1 899	1 717	1 433
Pensionskostnader utöver ATP	161	151	132	123
Lönebikostnader	811	660	659	529
Vinstandelsstiftelse	—	37	—	25
Övriga personalkostnader	147	173	68	138
	3 551	2 920	2 576	2 248
Löner och arvoden:				
till styrelser och verkställande direktörer	53	57	20	25
till övriga anställda i Sverige	2 145	1 557	1 596	1 306
till övriga anställda i utlandet	217	257	92	75
avsättning till semester- och övertidsreserver	17	28	9	27
Tantiem:				
till styrelser och verkställande direktörer	2	1	—	—
till övriga anställda	11	2	—	—
Medeltal anställda:	10 666	9 620	8 207	7 732
varav i Stockholm			2 767	2 517
Göteborg			691	685
Malmö			324	298
Kontorsnätet			4 102	4 062
Utlandet	1 388	690	323	170
Arbetade timmar			13 891 977	12 888 963

Detaljerade uppgifter om medeltalet anställda samt löner och ersättningar enligt 4 kap 9§ andra stycket bankrörelselagen tillhandahålls av banken på begäran. Av S-E-Banksgruppens anställda är 56,8% kvinnor och 43,2% män.

Pensionskostnaderna i *banken* har beräknats enligt Bankinspektionens anvisningar, vilket innebär en försäkringsteknisk beräkning av pensionskostnader. Föregående års pensionskostnad är beräknad enligt samma princip och har ökat med 92 Mkr. I pensionskostnader ingår premier till försäkringsbolag med 8 Mkr (31 Mkr).

Bankens pensionsstiftelser 1990-12-31

	Pensionsförpliktelser 1990	Pensionsförpliktelser 1989	Förmögenhet dagsvärde 1990	Förmögenhet dagsvärde 1989
Skandinaviska Bankens Pensionsstiftelse	1 711	1 481	4 530	6 775
Stockholms Enskilda Banks Pensionsstiftelse	674	574	3 070	4 256
	2 385	2 055	7 600	11 031

5 Lokalkostnader

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Lokalhyror	671	547	533	441
Övriga lokalkostnader	263	220	227	173
	934	767	760	614

6 Övriga kostnader

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Kontorsmateriel	125	113	82	78
Porto och telefon	274	219	171	137
Maskinhyror	193	144	163	133
Trycksaker m m	199	156	107	78
Transaktionsavgifter	172	178	174	171
Köpta tjänster	520	416	282	234
Övrigt	885	657	550	403
	2 368	1 883	1 529	1 234

7 Avskrivningar

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Goodwill	135	60	—	—
Inventarier	314	260	244	196
Fastigheter	25	27	—	—
	474	347	244	196

För goodwill tillämpas årlig avskrivning med 10% (i vissa fall 20%). Goodwill i *gruppen* uppgår sammanlagt till 1 444 Mkr efter avskrivning. Inventarier i *banken* skrivs av enligt särskild plan, som i korthet innebär att persondatorer o dyl skrivs av på tre år, installationer av kontorsterminaler på sju år och övriga inventarier på fem år.

8 Kreditförluster

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Återförda reserveringar för befarade kreditförluster				
länderrisker	– 28	–109	– 28	–109
övriga	–298	–185	–293	–103
Influtet på tidigare konstaterade förluster	–100	–251	– 73	–155
Särskild reservering för förlustrisker	500	—	350	—
Årets reservering för befarade kreditförluster				
länderrisker	200	7	186	35
övriga	869	291	644	281
Årets konstaterade förluster				
länderrisker	28	109	28	109
övriga	929	683	847	422
Kreditförluster m m	2 100	545	1 661	480

Vid beräkning av marknadsvärde för fordringar på betalningssvaga länder har ej beaktats fordringar enligt den s k Bradyplanen.

9 Extraordinära poster

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Intäkter				
Mottagna koncernbidrag			135	—
Realisationsvinster vid försäljning av aktier				
Enskilda Securities Ltd			123	
Finanzierungsgesellschaft Viking		24		24
Banque Marocaine	7	—	7	—
Övrigt	7	9	6	4
	14	33	271	28
Kostnader				
Lämnade koncernbidrag	—	—	663	393
Nedskrivning av aktier Scandinavian Investments plc	—		123	
Avgångsvederlag	20	—	20	—
Stämpelskatt för fondemission	—	26	—	26
Stämpelskatt för nyemission	12		12	
Aktieägartillskott DSB	—		8	
Avsättning till Hans Cavalli-Björkmans fond	—	10	—	10
Avsättning till Per Åke Harrisons fond	—	5	—	5
Avsättning till S-E-Bankens utvecklingsstiftelse	5	—	5	—
Realisationsförlust vid försäljning av aktier	—	3	—	—
Avveckling av Scandinavian Bank	352	—	—	—
Återbetalning av överskjutande skatt	8			
Övrigt	9	20	3	13
	406	64	834	447

10 Bokslutsdispositioner

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Avsättningar till värderegleringskonton för utlåning (se not 11)	2 189	1 686	1 174	735
Avsättningar till värderegleringskonton för obligationer/ränterisker (se not 11)	35	1 440	—	1 555
Upplösning av värderegleringskonton för obligationer/ränterisker	–138	—	—	—
Återföring från värderegleringskonton för valutor (se not 11)	– 1	1	—	—
Avsättning till allmän investeringsfond	—	3	—	—
Återföring av särskild investeringsfond	– 6	– 1	—	—
Ianspråktaget ur förnyelsefonder för kostnader	– 3	– 1	—	—
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan	– 4	– 4	– 4	—
Kalkylmässiga pensionspremier	–124	– 92	–124	– 92
Gottgörelse från pensionsstiftelse	–300	–231	–300	–231
Utbetalda pensioner	127	111	127	111
Upplösning av resultatutjämningsfond	– 2	– 1	—	—
	1 773	2 911	873	2 078

11 Värderegleringskonton

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
A. Värderegleringskonton för utlåning				
Saldo vid årets ingång	16 843	15 151	13 878	13 143
Avsättning i bokslutet	2 189	1 686	1 174	735
Förvärv, omflyttning och valutakursdifferens	– 30	6	—	—
	19 002	16 843	15 052	13 878
B. Värderegleringskonton för valutor				
Saldo vid årets ingång	327	326	325	325
Avsättning i bokslutet	– 1	1	—	—
Saldo vid årets utgång	326	327	325	325
C1. Värderegleringskonton för obligationer/ränterisker inklusive reserv i fondandelar[1]				
Saldo vid årets ingång	3 357	1 883	3 112	1 557
Koncernreserv hänförlig till eliminering av internt obligationsinnehav	–133	29	—	—
Upplösning av värderegleringskonton för obligationer/ränterisker	–138	—	—	—
Avsättning i bokslutet	35	1 440	—	1 555
Omflyttning och valutakursdifferens	11	5	—	—
Saldo vid årets utgång	3 132	3 357	3 112	3 112
C2. Statspapper och obligationer vid årets utgång				
Anskaffningsvärde (bruttobokföringsvärde)	35 091	33 981	31 502	32 216
Värderegleringskonton enligt C1 ovan	–3 132	–3 357	–3 112	–3 112
Nettobokföringsvärde enligt balansräkningen	31 959	30 624	28 390	29 104
Marknadsvärde enligt not 15 B	33 849	32 311	30 034	30 446
Övervärde (marknadsvärde minus nettobokföringsvärde)	1 890	1 687	1 644	1 342
D. Värderegleringskonton för utlåning enligt A ovan	19 002	16 843	15 052	13 878
Värderegleringskonton för valutor enligt B ovan	326	327	325	325
	19 328	17 170	15 377	14 203
Övervärde i obligationer enligt C2 ovan	1 890	1 687	1 644	1 342
Nettosumma värderegleringsreserver och övervärde	21 218	18 857	17 021	15 545

[1] Värderegleringskonton för obligationer mm tas i anspråk även för andra räntebundna instrument än obligationer, inom och utom balansräkningen.

12 Övriga obeskattade reserver

	Gruppen 1990	Gruppen 1989
Särskild investeringsfond	22	28
Förnyelsefond	1	4
Resultatutjämningsfond	12	13
Allmän investeringsfond	5	5
	40	50

13 Skatter

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Beräknad inkomstskatt	470	406	128	80
Beräknad vinstdelningsskatt (avgift till löntagarfonder) och tillfällig vinstskatt	82	47	0	0
	552	453	128	80

14 Kassa och kassakravsmedel

	Banken 1990	Banken 1989
Kassa i svenska kronor	1 899	1 412
Medel insatta i riksbanken	1 827	1 827
För täckning av kassakrav	3 726	3 239
Kassa i utländska valutor	95	91
Summa kassa och kassakravsmedel	3 821	3 330
Kassakrav	3 182	2 994

Enligt riksbankens bestämmelser gäller för *banken* ett s k kassakrav på 4 procent av bankens inlåning i svenska kronor och vissa andra förbindelser. Summan av bankens kassa i svenska kronor och medel insatta i riksbanken skall uppgå till minst detta.

15 Statspapper och obligationer

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
A. Anskaffningsvärde				
Statsskuldförbindelser inkl statsskuldväxlar	6 475	1 999	3 121	1 659
Statsobligationer	10 850	10 268	9 408	9 787
Kommunobligationer	318	153	114	126
Bostadsobligationer	7 574	11 207	11 794	14 256
Industriobligationer	3 422	4 341	3 374	4 239
Utländska obligationer	5 112	3 680	3 243	2 019
Övrigt	1 340	2 333	448	130
Summa anskaffningsvärde	35 091	33 981	31 502	32 216
Avgår: värderegleringskonton för obligationer/ränterisker enligt not 11	-3 132	-3 357	-3 112	-3 112
Nettobokföringsvärde i balansräkningen	31 959	30 624	28 390	29 104
I obligationer ingår förlagsbevis med	—	—	369	676
B. Marknadsvärde				
Statsskuldförbindelser inkl statsskuldväxlar	6 594	2 013	3 240	1 673
Statsobligationer	10 304	9 703	8 962	9 222
Kommunobligationer	315	147	111	121
Bostadsobligationer	6 738	10 401	10 948	13 246
Industriobligationer	3 217	4 158	3 167	4 058
Utländska obligationer	5 425	3 576	3 240	2 000
Övrigt	1 256	2 313	366	126
Summa marknadsvärde	33 849	32 311	30 034	30 446

16 Certifikat

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Certifikat emitterade av:				
svenska banker	—	45	—	45
andra svenska finansinstitut	237	579	237	579
övriga	2 031	2 532	1 135	432
	2 268	3 156	1 372	1 056

17 Utlåning

Oreglerade fordringar definieras som fordringar där kredittagarna inställt betalningarna eller där förfallna amorterings- eller räntebelopp utestått obetalda längre tid än två månader. En oreglerad fordran innebär inte med nödvändighet en förlustrisk. I bankens utlåning finns oreglerade fordringar som uppgår till 2 791 Mkr. (Se not 30.)

18 Leasingobjekt

	Gruppen 1990	Gruppen 1989
Leasingobjektens anskaffningsvärde	11 252	7 450
Ackumulerade avskrivningar enl. plan	-2 993	-2 316
Nedskrivning på leasingobjekt	- 35	-23
Förskott på leasingobjekt	1 123	1 742
Bokfört värde	9 347	6 853

I det bokförda värdet ingår leasingobjekt med 78 Mkr (44 Mkr) som hyrts inom gruppen och därför ur gruppens synvinkel utgör inventarier.

19 Fastigheter och inventarier

	Gruppen 1990	Gruppen 1989	Banken 1990	Banken 1989
Fastigheter	2 988	1 550	13	13
Inventarier	914	780	697	605
Summa fastigheter och inventarier	3 902	2 330	710	618
Taxeringsvärde fastigheter	1 788	1 750	7	5

Under rubriken fastigheter redovisas det nya bankhuset i Rissne, som är under uppförande, med 1 089 Mkr (120 Mkr)

20 Aktier

För aktier i utländska bolag anges det nominella värdet i miljoner i respektive valuta; bokförda värden är omräknade till svenska kronor med kursen på investeringsdagen. Vissa innehav i utländska bolag är nedskrivna till kr 1.– per innehav. Utdelningar redovisas under Övriga intäkter i resultaträkningen.

	Bokfört värde		Utdelning	
	1990	1989	1990	1989
A. Dotterbolag	4 636.9	2 520.5	386.3	374.7
B. Scandinavian Banking Partners	541.3	530.6	34.8	27.8
C1. Övriga bolag i Sverige	199.9	187.7	26.7	20.8
C2. Aktier övertagna för skyddande av fordran	0.1	0.1	—	—
C3. Aktier i fondkommissionsrörelsen	7.5	42.6	0.3	1.0
D. Övriga bolag i utlandet	0.5	130.2	0.8	14.3
Bankens aktieinnehav	5 386.2	3 411.7	448.9	438.6
E. Dotterbolags aktieinnehav	185.3	222.3	1.5	9.1
Gruppens aktieinnehav (B+C+D+E)	934.6	1 113.5	64.1	73.0

För specifikation av aktieinnehavet, se sidan 42.

21 Allemanssparkonton, netto

	Banken	
	1990	1989
Fordran på riksgäldskontoret	8 667	8 985
Innestående på allemanssparkonton	-8 537	-8 807
Nettofordran på riksgäldskontoret	130	178

22 Övriga tillgångar

Gruppen: I övriga tillgångar ingår goodwill med 1 444 Mkr (486 Mkr).

	Banken	
	1990	1989
Balanserade resultatposter		
Räntor	8 782	6 995
Övriga	167	659
	8 949	7 654
Övrigt	8 449	8 488
	17 398	16 142

23 Ställda panter

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Utlåning	1 156	2 257	1 055	1 303
Pantbrev	421	480	2	1
Övrigt	3	12	—	—
	1 580	2 749	1 057	1 304

Av posten utlåning i *banken* avser 898 Mkr pantförskrivning av lånereverser till förmån för AB Svensk Exportkredit. I *gruppen* avser posten utlåning bl a pantförskrivning av lånereverser med bakomliggande pantbrev, som Svensk Fastighetskredit AB ställt som säkerhet för utgivna obligationslån.

24 Inlåning

Banken

	1990		1989	
	Tusental konton	Behållning Mkr	Tusental konton	Behållning Mkr
Checkräkning	54	19 967	52	14 082
Privatkonto	389	4 954	378	4 468
Företagskonto	58	7 274	54	7 682
Sparkonto	869	24 146	896	25 147
Specialinlåning	9	19 304	6	14 690
Övrigt	899	11 066	620	7 689
Summa inlåning i svenska kronor	2 278	86 711	2 006	73 758
Inlåning i utländsk valuta	7	28 888	3	23 746
	2 285	115 599	2 009	97 504

25 Långfristiga skulder

Gruppen: Här ingår, utöver bankens förlagslån, främst Svensk Fastighetskredit AB:s långfristiga upplåning.

Banken: Här redovisas det bokförda värdet av utelöpande förlagslån och obligationslån. Nominella belopp är i miljoner i respektive valuta.

Löptid **Förlagslån**		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats %
1972/91	SEK	75.0	4.9	8.00
1974/84/94	SEK	75.0	15.0	7.50
1976/91	SEK	100.0	6.9	9.50
1981/91	SEK	200.0	198.9	25.00[1]
1986/91	LUF	300.0	54.5	7.25
1986/91	DKK	300.0	291.9	10.25
1987/94	SEK	1 000.0	980.1	[2]
1987/92	LUF	300.0	54.5	7.25
1987/92	LUF	300.0	54.5	7.62
1988/93	LUF	300.0	54.5	7.12
1988/94	CHF	100.0	439.4	4.50
1988/93	DKK	300.0	291.9	10.75
1989/99	SEK	1 000.0	949.4	[3]
1990/95	LUF	300.0	54.5	10.13
1990/97	LUF	600.0	109.0	9.75
1990/95	LUF	300.0	54.5	10.25
1990/05	DKK	300.0	291.9	[4]
1990/05	DKK	25.0	24.3	[4]
1990/00	USD	330.0	1 881.0	[4]
1990/00	XEU	60.0	461.2	6.0
1990/00	CHF	100.0	439.4	7.13
1990/00	DEM	200.0	750.2	9.0
1990/97	LUF	1 000.0	181.6	9.38
1990 (evigt)	USD	100.0	570.0	[4]
1990 (evigt)	DEM	170.0	637.7	[4]
1990/99	AUD	200.0	879.0	6.0
1990/99	AUD	150.0	659.2	6.0
1990/99	AUD	100.0	439.5	7.5
1990/00	AUD	230.0	1 010.9	6.0
1990/00	GBP	12.0	130.0	[4]
			11 970.3	
Konvertibelt förlagslån				
1988/95	SEK	1 203.2	1 194.7	8.75
			13 165.0	
Obligationslån				
1987/92	JPY	10 000.0	395.7	4.50
1987/93	DEM	100.0	375.1	[4]
1988/92	JPY	20 000.0	840.2	7.00
1988/93	USD	100.0	570.0	9.00
1988/91	CAD	75.0	368.1	10.75
1988/94	LUF	300.0	54.5	7.50
1988/93	JPY	10 000.0	337.1	[5]
1989/92	CAD	150.0	429.4	11.25
1989/93	JPY	5 000.0	210.1	9.00
1989/99	DEM	120.8	453.7	6.87
1989/96	DEM	40.2	149.9	6.81
1989/91	AUD	50.0	219.8	16.25
1989/92	JPY	5 000.0	210.1	6.00
1989/96	USD	150.0	838.6	10.00
1989/91	JPY	6 000.0	252.1	10.05
1989/94	JPY	16 644.0	699.2	5.00
1989/91	JPY	8 000.0	336.1	6.97
1989/92	DEM	50.0	187.6	8.00
1990/95	GBP	100.0	1 081.8	[4]
1990/96	JPY	48 000.0	2 016.6	[4]
1990/95	CHF	100.0	439.4	6.5
1990/96	USD	100.0	570.0	9.05
1990/00	GBP	100.0	1 081.8	13.13
1990/95	DEM	400.0	1 500.5	[4]
1990/95	JPY	7 189.9	302.1	[4]
1990/91	AUD	125.0	549.4	13.66
1990/95	JPY	30 000.0	1 260.4	7.0

Forts. not 25

		Ursprungligt nominellt belopp	Bokfört belopp	Räntesats %
1990/92	DEM	30.0	112.4	9.0
1990/92	DEM	40.0	149.8	4)
1990/93	JPY	15 000.0	630.2	6.45
1990/93	JPY	6 000.0	252.1	4)
1990/97	CHF	150.0	659.1	7.38
1990/90	XEU	30.0	230.6	4)
1990/95	JPY	5 000.0	210.1	4)
1990/95	GBP	10.0	108.2	4)
1990/95	GBP	50.0	540.9	4)
1990/90	GBP	50.0	541.1	4)
1990/91	JPY	4 500.0	189.1	4)
1990/93	USD	29.8	169.7	4)
1990/91	JPY	10 000.0	420.1	4)
1990/93	JPY	10 000.0	420.1	4)
			20 362.8	

1) Räntesatsen är knuten till utdelningen på bankens aktier och var vid emissionstillfället 10.25%.
2) Floating Rate Note; räntesats 3-månaders STIBOR.
3) Floating Rate Note; räntesats 3-månaders STIBOR ./. 0.10%.
4) Räntan rörlig i förhållande till LIBOR.
5) Diskonteringslån; likvidbelopp JPY 8 024 M med ränta 4.9252%.

26 Reserv för befarade kreditförluster

	Gruppen		Banken	
	1990	1989	1990	1989
Reserv för länderrisker	610	470	596	470
Reserv för övriga befarade kreditförluster	1 615	577	1 026	325
	2 225	1 047	1 622	795

27 Övriga skulder

Gruppen: I övriga skulder ingår latent skatt med 135 Mkr på grund av förvärvade aktieposter.

	Banken	
	1990	1989
Balanserade resultatposter		
Räntor	5 563	4 316
Övriga	1 440	1 396
	7 003	5 712
Bankgirouppdrag	2 891	2 566
Postväxlar	1 497	1 330
Skatteskuld	48	118
Övrigt	15 917	8 089
	27 356	17 815

28 Eget kapital

	Banken				
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balanse-rad vinst	Årets vinst	Totalt
Saldo vid årets ingång	2 569	1 210	142	950	4 871
Omföring 1989 års vinst till balanserad vinst			950	–950	—
Utdelning för 1989			–782		–782
Nyemission	66	512			578
Årets vinst				1 000	1 000
Vid årets slut	2 635	1 722	310	1 000	5 667

	Gruppen				
	Aktie-kapital	Bundna reserver	Fria reserver	Årets vinst	Totalt
Saldo vid årets ingång	2 569	1 763	344	1 047	5 723
Omföring 1989 års vinst till balanserad vinst			1 047	–1 047	—
Utdelning för 1989			–782		–782
Nyemission	66	512			578
Förändring av omräkningsdifferensreserv		–43	62		19
Omföring mellan fria och bundna reserver		12	–12		
Årets vinst				604	604
Vid årets slut	2 635	2 244	659	604	6 142

29 Garantiförpliktelser

Banken: Här ingår egna accepter med 895 Mkr (980 Mkr).

Banken har dessutom gentemot Monetary Authority of Singapore utfäst sig att svara för att dotterbanken i Singapore kan fullgöra sina åtaganden.

30 Svenska finansinstitut och utländska valutor

a) I följande balansräkningsposter ingår fordringar på och skulder till svenska finansinstitut med nedanstående belopp:

	Gruppen		Banken	
Tillgångar	1990	1989	1990	1989
Kassa och kassakravsmedel	1 827	1 827	1 827	1 827
Certifikat	237	624	237	624
Placerat hos				
svenska banker	26 863	18 872	25 662	15 813
Utlåning	10 586	5 253	39 980	20 174
Övriga tillgångar	2 139	1 316	2 139	1 316
Summa tillgångar	41 652	27 892	69 845 [1]	39 754
Beviljad utlåning			41 317	21 824
[1] varav oreglerade fordringar 1 324 Mkr.				
Skulder				
Upplåning från				
svenska banker	12 093	8 636	11 301	8 576
övriga svenska finansinstitut	3 576	3 298	1 596	2 368
Inlåning	6 498	6 636	6 776	5 915
Övriga skulder	2 179	2 398	2 179	2 398
Summa skulder	24 346	20 968	21 852	19 257

b) I följande balansräkningsposter ingår fordringar och skulder i utländska valutor med nedanstående belopp:

	Gruppen		Banken	
Tillgångar	1990	1989	1990	1989
Kassa och kassakravsmedel	94	91	94	91
Statspapper och obligationer	7 896	6 126	3 688	2 034
Certifikat	1 043	561	227	155
Placerat hos				
svenska finansinstitut	3 045	3 005	2 894	1 937
utländska banker	27 998	25 798	39 979	27 114
Utlåning	129 784	72 884	122 518	72 267
Fastigheter och inventarier	36	19	36	19
Övriga tillgångar	6 314	9 387	1 634	1 821
Summa tillgångar	176 210	117 871	171 070	105 438
Skulder				
Upplåning från				
svenska banker	5 960	506	6 084	822
övriga svenska finansinstitut	2 283	2 413	1 275	1 879
utländska banker	127 990	75 928	112 461	78 663
Inlåning	25 683	29 581	28 888	24 767
Commercial paper	11 487	9 924	2 403	—
Bankcertifikat	4 781	1 021	1 763	1 021
Långfristiga skulder	30 966	3 576	30 048	11 449
Reserv för befarade kreditförluster	484	471	405	342
Övriga skulder	7 563	13 640	3 084	1 801
Summa skulder	217 197	137 060	186 411	120 744

31 Åtaganden utanför bankens balansräkning

Nedanstående specifikation av åtaganden utanför bankens balansräkning upptar omräknade belopp som kräver kapitaltäckning. Specifikationen är utformad i enlighet med Bankinspektionens föreskrifter.

		Banken 1990
Garantier		
Kreditgarantier		12 625
Övriga garantier		13 819
Remburser		
Odisponerade oåterkalleliga importremburser och bekräftade exportremburser		548
Åtaganden om framtida betalningar		
Återköpsavtal		18 334
Avtal om köp av värdepapper på termin		172
Forward/forward		182
Certifikat/Marknadsbevisprogram		88
varav totalt rambelopp	181	
varav totalt utnyttjat belopp	5	
varav i egen balansräkning	5	
Kurs- och ränterelaterade kontrakt		
Terminskontrakt, valuta		9 156
Ränte- och/eller valutaswappar		8 891
FRA (Forward rate agreements)		235
Ränte-, valuta- o aktieoptioner		218
Financial futures		2
Andra åtaganden		
Leveransförbindelser		80
Likviditetsförvaltning		6 096
Beviljade ej utbetalda krediter		5 275
Outnyttjad del av beviljad räkningskredit		21 692

Nedanstående specifikation av åtaganden utanför bankens balansräkning visar nettoexponeringar (– = finansiering)

Terminsaffärer (ej valutaterminer)	19 407
Financial futures	– 774
FRA:s	–15 113
Utfärdade/förvärvade räntegarantier	3 255
Andra utfärdade/förvärvade förbindelser	452

Bankens ränteexponering uttryckt i det nedskrivningsbehov som uppkommer vid en räntehöjning med en procent uppgår till 1 419 Mkr.

Specifikation av aktieinnehav enligt not 20

A. Dotterbolag		1990 Nominellt värde	Bokfört värde	Utdelning	Bankens röstandel %
Dotterbolag i Sverige					
Aktiv Placering AB, Stockholm		21.0	21.2	34.0	100
Aktiv Placering Fondfinans AB, Stockholm		120.0	120.0	232.0	100
Arsenalen, AB, Stockholm		4.0	0.1	4.0	100
FinansSkandic AB, Stockholm		225.0	145.0	100.0	100
Garnisonen, AB, Göteborg		4.0	0.0	—	100
SEB-Fastigheter AB, Stockholm		130.0	980.0	—	100
Svensk Fastighetskredit AB, Stockholm		200.0	473.9	—	100
Kortbetalning Servo AB, Stockholm		0.3	0.3	—	58
Summa dotterbolag i Sverige			1 740.5	370.0	
Dotterbolag i utlandet					
Deutsch-Skandinavische Bank AG, Frankfurt am Main	DEM	81.2	393.9	—	100
Scandinavian Investments plc, London[1]	GPB	15.0	2 067.2	—	100 [1]
Skandinaviska Enskilda Banken Corporation, New York	USD	10.0	88.6	—	100
Skandinaviska Enskilda Banken (Luxembourg) S.A., Luxemburg	LUF	1000.0	130.5	—	99
Skandinaviska Enskilda Banken (South East Asia) Limited, Singapore	SGD	40.0	110.2	16.3	100
Skandinaviska Enskilda Banken Funding Incorporated, Delaware	USD	0.0	0.1	—	100
Interscan Serviços de Consultoria Ltda, São Paulo	NCZ	0.0	2.5	—	100
SEB Investment Management Skandinaviska Enskilda Banken S.A., Luxemburg	BEF	450.0	75.2	—	100
Skandinaviska Enskilda Reinsurance S.A.,	BEF	50.0	8.2	—	100
Förlagsbevis i Enskilda Securities	GBP	1.9	20.0	—	
Summa dotterbolag i utlandet			2 896.4	16.3	
Summa dotterbolag			4 636.9	386.3 [2]	

[1] Scandinavian Investments plc, London, äger Scandinavian Bank Group, som i sin tur äger Enskilda Securities och Banque Scandinave en Suisse (78%). I det bokförda värdet ingår aktieägartillskott med 273 Mkr.
[2] Anteciperade utdelningar 370 Mkr.

B. Scandinavian Banking Partners		1990 Nominellt värde	Bokfört värde	Utdelning	Bankens röstandel %
Den norske Bank A/S, Bergen	NOK	115.9	165.3	10.3	3.8
Unidanmark A/S, Köpenhamn	DKK	63.8	144.0	6.0	1.4
Union Bank of Finland Ltd, Helsingfors	FIM	100.8	232.0	18.5	2.2
Summa Scandinavian Banking Partners			541.3	34.8	

C1. Övriga bolag i Sverige	1990 Nominellt värde	Bokfört värde	Utdelning	Bankens röstandel %
Fastighets AB Abisko	1.0	1.0	—	50.0
Svensk Bostadsfinansiering AB BOFAB	25.0	29.3	0.8	50.0
Bankgirocentralen BGC AB	1.7	1.7	—	33.1
Upplysningscentralen UC AB	0.3	0.3	0.0	27.4
Backupcentralen AB	0.1	0.0	—	25.0
Bankernas PMC Holding AB	0.3	2.8	—	23.3
BankomatCentralen AB	0.1	0.1	—	22.0
Svensk Exportkredit, AB	126.0	126.0	22.7	18.0
Värdepapperscentralen VPC AB	0.5	0.4	0.1	15.0
Penningmarknadsinformation PMI AB	0.4	0.4	—	14.4
Företagskapital AB	2.3	1.6	0.3	11.5
Industrikredit AB	9.8	19.8	2.0	12.2
OM Fondkommission AB	0.6	1.1	0.7	2.5
Privatgirot AB	0.4	0.4	0.1	0.4
Penningmarknadscentralen PMC AB	3.0	4.5	—	2.6
Bostadsrätter		10.5	—	
Summa övriga bolag i Sverige		199.9	26.7	

C2. Aktier övertagna för skyddande av fordran uppgår till ett nominellt värde av 0.1 Mkr, bokfört värde 0,1 Mkr.

C3. Dessa aktier är omsättningstillgångar och har därför ej specificerats.

	1990				Bankens röst-andel %
		Nominellt värde	Bokfört värde	Utdel-ning	
D. Övriga bolag i utlandet					
Scandinavian Banking Partners Holding A/S, Danmark	DKK	0.1	0.1	—	25.0
Banco Finansa de Investimento, São Paulo	NCZ	0.8	0.0	0.0	3.6
Euro-clear Clearance System Public Limited Co., Zürich	USD	0.2	0.4	0.6	3.3
Euro-clear Clearance System Société Coopérative, Bryssel	BEF	0.0	0.0	—	0.0
Adela Investment Company S.A., Luxemburg	USD	2.8	0.0	—	3.0
Banque Marocaine du Commerce Extérieur, Casablanca	MAD	—	—	0.2	—
Société Internationale Financière pour les Investissements et de Développement en Afrique, (SIFIDA), Luxemburg	USD	0.2	0.0	—	1.2
Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication (S.W.I.F.T.), Bryssel	BEF	4.3	0.0	—	1.0
Banque de Développement Economique de Tunisie, Tunisien	TND	0.1	0.0	—	0.5
The Industrial Credit and Investment Corporation of India Limited (ICICI), Bombay	INR	0.6	0.0	0.0	0.1
Summa övriga bolag i utlandet			0.5	0.8	

	1990				
		Nominellt värde	Bokfört värde	Utdel-ning	Röst-andel %
E. Dotterbolagens aktieinnehav					
Pastor Skandic Leasing S.A., Madrid	ESB	90.0	4.8	0.8	45.0
Nokia Leasing GmbH, Düsseldorf	DEM	0.5	1.9	—	25.1
GFI Industriemontagen GmbH & Co KG, Düsseldorf	DEM	4.5	16.9	—	24.0
Leasinvest Sociedad de Locaçao Financeira Mobiliaria, s.a.r.l., Oporto	PTE	190.1	6.8	—	14.0
Eurocard International S.A.	BEC	8.2	2.2	—	8.0
Export Credit Insurance Corporation of Singapore Limited, Singapore	SGD	0.2	1.0	—	0.0
KC Kontocentralen AB	SEK	1.2	1.2	—	23.0
Liquiditäts-Konsortialbank GmbH, Frankfurt am Main	DEM	0.3	0.8	0.0	0.0
The Development Bank of Singapore Limited, Singapore	SGD	0.0	0.6	0.0	0.0
Neptun Orient Lines Limited	SGD	0.0	0.3	0.1	0.0
Greater London Properties	GBP	1.0	10.0	—	4.5
Nestor Leasing Co Ltd	USD	0.0	0.2	—	25.0
Swedish Suites Hotels	USD	0.0	0.3	0.1	49.0
Penningmarknadscentralen PMC	SEK	3.0	4.5	—	0.1
The Royal Bachelors Club Residence AB	SEK	0.1	0.1	—	1.0
Rentaminster Plc	GBP	0.1	4.7	—	19.0
Acuma Life Assurance Ltd	GBP	0.5	2.7	—	—
Euroclear Clearance System	USD	0.0	0.0	0.1	0.6
IFA System AB	SEK	0.2	0.2	—	33.0
Fondandelar som innehas av Aktiv Placering-koncernen		—	97.9	—	—
Aktier i fondkommissionsrörelsen[1]			25.3		
Övriga inklusive bostadsrätter			2.9	0.4	
Summa dotterbolags aktieinnehav			185.3	1.5	

[1] Innehas av Enskilda Securities Ltd, London.

Förslag till vinstdisposition

S-E-Banksgruppens fria egna kapital uppgår till 1 263 Mkr.

Till bolagsstämmans förfogande står enligt Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning.

	Mkr
överfört från föregående år	310
redovisat årsresultat	1 000
	1 310

Styrelsen föreslår att bolagstämman med fastställande av Skandinaviska Enskilda Bankens balansräkning för verksamhetsåret 1990 beslutar att av ovannämnda disponibla medel

	Mkr
till aktieägarna utdela	
per A-aktie 3.30 kr	802
per B-aktie 4.80 kr	37
per C-aktie 3.30 kr	42
samt till nästa år överföra	429

Stockholm den 19 februari 1991

CURT G OLSSON

PETER WALLENBERG LENNART JOHANSSON KARL-ERIK SAHLBERG
LARS AHLBORN LEIF A ANDERSSON ROLF BLOM HANS CAVALLI-BJÖRKMAN
TORE DAUN STEN GUSTAFSSON PEHR G GYLLENHAMMAR BENGT HAAK
ANTONIA AX:SON JOHNSON CURT NICOLIN INGEGÄRD J OSKARSSON
LENNART PETTERSSON SVEN SÖDERBERG KNUT WACHTMEISTER
TOM WACHTMEISTER SVEN WALLGREN KARIN WESTERBERG
BO C E RAMFORS

Revisionsberättelse

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens förvaltning för år 1990. Granskningen har utförts enligt god revisionssed.

Banken

Bankens interna revisionsavdelning har under året granskat räkenskaper och utfört inventeringar. Rapporter häröver har avgivits till oss.

Årsredovisningen har upprättats enligt bankrörelselagen.

Vi tillstyrker,

att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt

att styrelsens ledamöter beviljas ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Koncernen

Koncernredovisningen har upprättats enligt bankrörelselagen.

Vi tillstyrker,

att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 2 mars 1991

LENNART SVENSSON
Ordförande

NILS BREHMER ARNE HOLMÉN

BENGT BÅNGSTAD CAJ NACKSTAD MALTE OREDSSON
Av Bankinspektionen förordnade revisorer

Resultaträkningar och Balansräkningar 1981–1990

Mkr

Resultaträkningar S-E-Banksgruppen

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Räntenetto	2 028	2 281	3 204	3 440	3 216	4 710	5 332	6 295	6 612	8 054
Provisioner, avgifter och agio	994	1 130	1 374	1 582	1 742	2 257	2 210	2 426	2 811	3 317
Övriga intäkter	287	450	597	741	771	1 325	1 245	1 498	1 499	1 389
Summa intäkter	3 309	3 861	5 175	5 763	5 729	8 292	8 787	10 219	10 922	12 760
Personalkostnader	1 031	1 138	1 329	1 473	1 665	1 969	2 276	2 459	2 920	3 551
Lokalkostnader	212	255	323	388	439	469	512	679	767	934
Övriga kostnader	400	508	681	799	907	1 066	1 442	1 719	1 883	2 368
Avskrivningar	65	84	98	120	139	199	257	282	347	474
Summa kostnader före förluster	1 708	1 985	2 431	2 780	3 150	3 703	4 487	5 139	5 917	7 327
Realiserade förluster	291	261	315	528	409	476	239	378	538	1 400
Orealiserade vinster/förluster	88	469	242	269	–31	49	19	33	23	221
Särskild förlustriskreservering										500
Rörelseresultat	1 222	1 146	2 187	2 186	2 201	4 064	4 042	4 669	4 444	3 312
Räntabilitet										
efter 30% schablonskatt, %	—	—	—	—	—	—	—	23.5	18.2	11.8
efter 50% schablonskatt, %	16.6	13.3	21.0	18.2	16.1	25.9	21.0	21.2	—	—
Konsolideringsgrad, %	4.8	5.0	5.9	5.7	6.5	7.6	7.8	7.9	6.8	6.1
Vinst per aktie										
efter 30% schablonskatt, kr	—	—	—	—	—	—	—	12.61	11.56	7.61
efter 50% schablonskatt, kr	2.98	2.80	4.43	4.25	4.54	7.46	7.80	9.00	—	—
Medeltal anställda	6 844	7 125	7 526	7 893	8 078	8 461	9 149	9 384	9 620	10 666

Balansräkningar S-E-Banksgruppen

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Statspapper och obligationer	29 177	29 024	33 783	41 208	33 261	31 897	33 206	24 626	30 624	31 959
Placeringar	22 172	24 569	29 279	26 765	31 635	31 206	39 314	53 350	53 510	63 652
Utlåning	65 163	77 091	86 366	100 741	94 554	111 616	139 395	187 477	239 440	312 644
Övriga tillgångar	7 426	9 221	13 398	13 391	15 563	16 334	21 773	23 946	42 066	45 079
Upplåning	47 921	56 487	67 578	69 276	68 118	69 716	81 376	101 919	106 592	164 965
Inlåning	56 134	59 307	63 473	77 703	66 426	69 306	81 310	89 260	105 981	117 336
Övriga skulder	14 883	18 091	22 397	24 849	29 280	38 615	54 209	77 209	129 977	145 380
Eget kapital och obeskattade reserver	5 000	6 020	9 378	10 277	11 189	13 416	16 793	21 011	23 090	25 653
Balansomslutning	123 938	139 905	162 826	182 105	175 013	191 053	233 688	289 399	365 640	453 334

Resultaträkningar S-E-Banken

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Räntenetto	1 743	1 863	2 636	2 829	2 498	3 805	4 103	4 918	5 154	6 055
Provisioner, avgifter och agio	870	1 033	1 249	1 392	1 451	1 849	1 820	1 989	2 428	2 678
Övriga intäkter	–54	259	354	416	366	908	616	727	718	601
Summa intäkter	2 559	3 155	4 239	4 637	4 315	6 562	6 539	7 634	8 300	9 334
Personalkostnader	944	1 005	1 131	1 222	1 359	1 561	1 747	1 909	2 248	2 576
Lokalkostnader	184	210	249	298	332	372	389	546	614	760
Övriga kostnader	333	407	516	639	716	841	983	1 076	1 234	1 529
Avskrivningar	43	45	52	70	83	129	145	174	196	244
Summa kostnader före förluster	1 504	1 667	1 948	2 229	2 490	2 903	3 264	3 705	4 292	5 109
Realiserade förluster	50	183	209	419	309	346	182	255	445	1 125
Orealiserade vinster/förluster	87	445	197	257	–66	39	21	51	36	186
Särskild förlustriskreservering										350
Rörelseresultat	918	860	1 885	1 732	1 582	3 274	3 072	3 623	3 527	2 564

Balansräkningar S-E-Banken

	1981	1982	1983	1984	1985	1986	1987	1988	1989	1990
Statspapper och obligationer	29 402	28 596	33 151	38 435	29 284	25 480	23 697	25 986	29 104	28 390
Placeringar	19 016	20 797	24 022	21 362	24 258	25 797	31 067	48 392	49 217	72 473
Utlåning	48 206	56 431	64 092	74 249	65 531	71 822	91 693	116 031	145 139	209 771
Övriga tillgångar	5 703	7 307	10 712	10 157	11 810	12 494	16 227	18 530	23 680	27 445
Upplåning	38 423	44 983	52 344	49 745	47 892	47 228	55 155	81 494	96 131	137 029
Inlåning	55 594	58 117	64 063	76 100	63 294	65 576	75 884	86 474	98 525	117 362
Övriga skulder	3 906	4 909	7 168	9 336	10 170	11 408	17 265	22 773	33 267	62 506
Eget kapital och obeskattade reserver	4 404	5 122	8 402	9 022	9 527	11 381	14 380	18 198	19 217	21 182
Balansomslutning	102 327	113 131	131 977	144 203	130 883	135 593	162 684	208 939	247 140	338 079

Curt G Olsson

Peter Wallenberg

Lennart Johansson

Nils Linander

Karl-Erik Sahlberg

Hans Cavalli- Björkman

Tore Daun

Sten Gustafsson

Pehr G Gyllenhammar

Bengt Haak

Antonia Ax:son Johnson

Curt Nicolin

Sven Söderberg

Knut Wachtmeister

Tom Wachtmeister

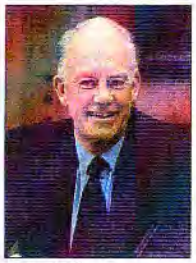
Sven Wallgren

Karin Westerberg

Leif A Andersson

Ingegärd J Oskarsson

Lennart Pettersson

Styrelse

Av bolagsstämman valda ledamöter

CURT G OLSSON, 1927; 1976 (1970)
bankdirektör, Stockholm (S)
Styrelsens ordförande
Ordförande i Stockholms Handelskammare; ledamot i Atlas Copco, Hufvudstaden
Aktieinnehav: 10 000

PETER WALLENBERG, 1926; 1974 (1969)
ekon dr, Skandinaviska Enskilda Banken, Stockholm (S)
Förste vice ordförande, tillika ordförande i stockholmsstyrelsen
Ordförande i Atlas Copco, Investor, Providentia, Stora; vice ordförande i Asea, Electrolux, Ericsson, SKF; ledamot i ABB, SAS, Sila
Aktieinnehav: 200 160

LENNART JOHANSSON, 1921; 1979 (1977)
tekn dr, ordförande, AB SKF, Göteborg (G)
Vice ordförande, tillika ordförande i göteborgsstyrelsen
Vice ordförande i Volvo, Esab; ledamot i Skanska, Asea, Investor, Atlas Copco, Stora
Aktieinnehav: 3 700

NILS LINANDER, 1925; 1982 (1970)
Eslöv (M)
Vice ordförande, tillika ordförande i malmöstyrelsen t o m 18 december 1990
Ledamot i Alfa-Laval, Wasa
Aktieinnehav: 29 040

KARL-ERIK SAHLBERG, 1928; 1989 (1982)
Ordförande i Perstorp AB, Perstorp (M)
Vice ordförande, tillika ordförande i malmöstyrelsen fr o m 18 december 1990.
Ordförande i Cardo, Industriförbundet; ledamot i Åkerlund & Rausing, Skoogs
Aktieinnehav: 540

HANS CAVALLI-BJÖRKMAN, 1928; 1976 (1965)
ekon dr, direktör, Malmö (M))
Ordförande i Active, Malmfälten Industri, Malmros International, Scansped, Skoogs, Sydsvenska Handelskammaren, Uddeholm, Åkermans, Älvsbyhus; ledamot i Kanthal Höganäs, Lindab, Platzer, Reinhold Syd, Saab-Scania, Sea-Link, Trelleborg, Wasa
Aktieinnehav: 811

TORE DAUN, 1929; 1989 (1979)
direktör, Göteborg (G)
Ledamot i Nobel Industrier, NK, Stena Line, Gambro, Gamlestaden
Aktieinnehav: 431

STEN GUSTAFSSON, 1923; 1985 (1978)
ekon dr, ordförande i AB Astra, Stockholm (S)
Ordförande i DuPont Scandinavia; ledamot i Investor, Providentia, Skandia, Sila, Vin & Spritcentralen
Aktieinnehav: 340

PEHR G GYLLENHAMMAR, 1935; 1982 (1979)
med dr, tekn dr, ordförande i AB Volvo, Göteborg (G)
Ordförande i Procordia, Svenska Skeppshypotekskassan; ledamot i Sila, SCA
Aktieinnehav: 200

BENGT HAAK, 1925; 1987 (1980)
ordförande, Skanska AB, Stockholm (S)
Ordförande i Custos; ledamot i SKF, Volvo
Aktieinnehav: 0

ANTONIA AX:SON JOHNSON, 1943; 1990 (1982)
ordförande, Axel Johnson AB, Stockholm (S)
Ordförande i Grossistförbundet Svensk Handel; ledamot i Nordstjernan Förvaltning AB
Aktieinnehav: 780

CURT NICOLIN, 1921; 1984 (1975)
tekn dr, ordförande, ASEA AB, Stockholm (S)
Co-chairman i ABB; svensk ordförande SAS; ordförande i Esab, Fläkt, Incentive, Sila
Aktieinnehav: 2 000

SVEN SÖDERBERG, 1928; 1983 (1974)
generalkonsul, verkställande direktör, Förvaltningsaktiebolaget Ratos, Stockholm (S)
Ordförande i Skandia; ledamot i Alfa-Laval, Asea, Esselte, Fundia, Hälsingekraft, Industrivärden, Ratos, Stora
Aktieinnehav: 31 440

KNUT WACHTMEISTER, 1924; 1987 (1974)
riksdagsman, Lund (M)
Ordförande i Skånska Hypoteksföreningen
Aktieinnehav: 19 628

TOM WACHTMEISTER, 1931; 1989 (1982)
verkställande direktör och koncernchef, Atlas Copco AB, Nacka (S)
Ordförande i Sveriges Allmänna Exportförening; Skattebetalarnas förening; vice ordförande i Exportrådet; ledamot i Export-Invest, Hasselfors, Providentia, Saab-Scania, Svenska Dagbladet
Aktieinnehav: 7 680

SVEN WALLGREN, 1929; 1990 (1983)
direktör, Stockholm (S)
Ordförande i Robert Bosch, Sandoz; ledamot i Esselte, Freia-Marabou, Norge; Awilco, Norge, Stora News, Tarkett, Stockholms Fondbörs
Aktieinnehav: 340

KARIN WESTERBERG, 1924; 1985 (1978)
fil dr, Göteborg (G)
Aktieinnehav: 4 000

BO C E RAMFORS, 1936; 1990 (1981)
bankdirektör, Göteborg (G)
Koncernchef och verkställande direktör
Aktieinnehav: 720

Av regeringen utsedda ledamöter

LEIF A ANDERSSON, 1938; 1986
ordförande, Göteborgs Stads Fastighetskontor, Göteborg (G)
Aktieinnehav: 920

INGEGÄRD J OSKARSSON, 1932; 1977
f d riksdagsledamot, vice president, Europeiska Hemslöjdsförbundet, Grimslöv (M)
Ordförande i Sätergläntans Hemslöjdens Gård; ledamot i Kemibranschens Etiknämnd
Aktieinnehav: 276

LENNART PETTERSSON, 1936; 1983
riksdagsledamot, Lund (S)
Ordförande i riksdagens näringsutskott, riksdagens Efta-delegation; vice ordförande i Statens Energiverk; ledamot i Kooperativa Förbundet
Aktieinnehav: 0

Rolf Blom

Lars Ahlborn

Göran Ahlström

Rune Andersson

Bo Berggren

Bertil Bertilsson

Olle Blomqvist

Sven Borelius

Gösta Bystedt

Lars Kylberg

Martin Lundberg

Håkan Mogren

Rune F Persson

Stefan Persson

Ingegerd Troedsson

Ulf Wikman

Lars Öberg

Hjördis Cronsjö

P-O Magnusson

Av de anställda utsedda ledamöter

ROLF BLOM, 1932; 1984
bankdirektör, huvudkontoret, Stockholm (S)
Aktieinnehav: 2 601

LARS AHLBORN, 1941; 1983
bankkamrer, centralkontoret i Malmö (M)
Aktieinnehav: 0

Av bolagsstämman valda suppleanter

GÖRAN AHLSTRÖM, 1936; 1987
verkställande direktör, Sydkraft AB, Malmö (M)
Aktieinnehav: 620

RUNE ANDERSSON, 1944; 1987
ordförande, Trelleborg AB, Trelleborg (M)
Ordförande i Kemikontoret, Svedala, ASG; ledamot i SJ, Malmfälten Industri, BPA, Blekingen
Aktieinnehav: 0

BO BERGGREN, 1936; 1987
tekn dr, verkställande direktör, Stora Kopparbergs Bergslags AB, Falun (S)
Ordförande i Feldmühle AG; vice ordförande i SAF; ledamot i Garphyttan, Investor, Ovako Steel, Sila
Aktieinnehav: 100

BERTIL BERTILSSON, 1926; 1983
verkställande direktör, Reinhold Syd AB, Malmö (M)
Ordförande i Corthon Invest, 1:e vice ordförande i Trelleborg
Aktieinnehav: 4 400

OLLE BLOMQVIST, 1928; 1985
ordförande, Ellos AB, Borås (G)
Ordförande i HP Färg o Kemi
Aktieinnehav: 0

SVEN BORELIUS, 1928; 1984
direktör, Stockholm (M)
Ledamot i Euroc, Trelleborg, Cardo, Sydkraft, Fabege, Svedala, Sanitec Finland
Aktieinnehav: 0

GÖSTA BYSTEDT, 1929; 1985
vice ordförande, AB Electrolux, Stockholm (S)
Ordförande i Scanditronix, Åhlens, Nilörngruppen; vice ordförande i Export-Invest, Axel Johnson; ledamot i SKF, ESAB, Atlas Copco
Aktieinnehav: 800

LARS KYLBERG, 1940; 1990
verkställande direktör, Alfa-Laval AB, Stockholm (S)
Ordförande i Unisys; ledamot i Aritmos, Pharmacia Biosystems, Orrefors
Aktieinnehav: 0

MARTIN LUNDBERG, 1938; 1989
ordförande och koncernchef, Bilspedition AB, Göteborg (G)
Ledamot i Trygg-Hansa, Stena Line, Coronado, Frontline
Aktieinnehav: 0

HÅKAN MOGREN, 1944; 1990
tekn dr, verkställande direktör och koncernchef, AB Astra, Södertälje, Stockholm (S)
Vice ordförande i Freia-Marabou; ledamot i Alfa-Laval, Orrefors, Investor
Aktieinnehav: 0

RUNE F PERSSON, 1921; 1982
ordförande, Norrsundets Bruks AB, Norrsundet och AB Karl Hedin (G)
Ledamot i Stora, Ångpanneföreningen
Aktieinnehav: 720

STEFAN PERSSON, 1947; 1987
verkställande direktör och koncernchef, H & M Hennes & Mauritz AB, Stockholm (S)
Aktieinnehav: 0

INGEGERD TROEDSSON, 1929; 1987
riksdagens 1:e vice talman, Grillby (S)
2:e vice partiordförande (m)
Ledamot i Euroc, Wasa, Uppsala Universitets Consistorium
Aktieinnehav: 685

ULF WIKMAN, 1928; 1985
ordförande, Wikman & Malmkjell AB, Täby (S)
Ordförande i Morgårdshammar, CentroMaskin
Aktieinnehav: 1 064

LARS ÖBERG, 1936; 1989
verkställande direktör, AB Custos, Stockholm (S)
Ordförande i Hufvudstaden; ledamot i SCA, Öresund, FFNS
Aktieinnehav: 0

RUTGER BARNEKOW, 1935; 1976
bankdirektör, Stockholm (S)
Ställföreträdande koncernchef
Aktieinnehav: 10 454

CARL LÖWENHIELM, 1942; 1989
bankdirektör, Stockholm (S)
Aktieinnehav: 24 400

OTTO WRANGEL, 1943; 1990
bankdirektör, Malmö (M)
Aktieinnehav: 23 126

Av de anställda utsedda suppleanter

HJÖRDIS CRONSJÖ, 1939; 1990
Centralkontoret i Stockholm (S)
Aktieinnehav: 447

P-O MAGNUSSON, 1931; 1974
bankkamrer, centralkontoret i Göteborg (G)
Aktieinnehav: 4 244

Årtalen avser födelseår och invalsår i styrelsen: årtal inom parentes anger första invalsår som ledamot eller suppleant; årtal före 1972 avser Skandinaviska Banken eller Stockholms Enskilda Bank.

(S) = ledamot av stockholmsstyrelsen (uppdelad på två styrelser med Peter Wallenberg respektive Curt G Olsson som ordförande)
(G) = ledamot av göteborgsstyrelsen
(M) = ledamot av malmöstyrelsen

Skandinaviska Enskilda Banken

Huvudkontor, SEB International, Valuta & Finans

Besöksadress	Kungsträdgårdsgatan 8
Postadress	106 40 Stockholm
Telefon	08 763 50 00
	08 22 19 00 Styrelse, koncernledning, direktörer
Telex	16 600 essebh s Huvudkontoret
	11 000 essebi s SEB International
	10 400 essexs s Valutahandlare
	17 620 esseds s Euro-deposits
Telefax	08 763 71 63
	08 763 73 06 SEB International
Telegram	Essebank Stockholm
S.W.I.F.T.-adress	ESSE SE SS

Enskilda

Enskilda Fondkommission

Besöksadress	Norrlandsgatan 15
Postadress	Box 160 67
	103 22 Stockholm
Telefon	08 763 95 00
Telex	11 009 nsklda s
Telefax	08 11 98 92

Enskilda Kapitalförvaltning

Besöksadress	Jakobsbergsgatan 17, plan 9
Postadress	Box 160 53
	103 21 Stockholm
Telefon	08 791 37 00
Telefax	08 11 81 29

Centralkontor

	Stockholm	Göteborg	Malmö
Besöksadress	Sergels Torg 2	Östra Hamngatan 24	Östergatan 39
Postadress	106 40 Stockholm	405 04 Göteborg	205 20 Malmö
Telefon	08 763 50 00	031 62 10 00	040 20 60 00
Telex	15 000 essebs s	16 500 essebg s	16 400 essebm s
		20 000 essexg s Valutahandlare	32 860 essexm s Valutahandlare
		2238 esseng s Resetjänst	
Telex	08 763 71 63	031 62 14 30	040 20 64 38
Telegram	Essebank Stockholm	Essebank	Essebank
S.W.I.F.T.-adress	ESSE SE SS	ESSE SE SG	ESSE SE SM
Börsnytt		031 80 31 00	040 732 60
Valutanytt	08 22 66 80	031 80 31 10	040 760 50

Bankens kontor i Sverige (340 kontor)

Stockholmsgruppen (151 kontor)

Arboga	Gnesta	Karlskoga (2)	Norrköping (3)	Stallarholmen	Umeå
Arlanda	Gällivare	Katrineholm	Nyköping	Stockholm (58)	Upplands Väsby
Arninge	Gävle	Kumla	Nynäshamn	Stocksund	Uppsala (3)
Askersund	Hallstahammar	Kungsör	Näsbypark	Strängnäs	Vagnhärad
Boden	Haninge	Köping	Oxelösund	Sundbyberg	Vaxholm
Boliden	Hofors	Lidingö (2)	Piteå	Sundsvall	Viksjö
Borlänge	Huddinge	Linköping (3)	Roslags Näsby	Söderhamn	Vingåker
Bålsta	Hudiksvall	Luleå	Salem	Södertälje (3)	Västerås
Danderyd	Hällefors	Mariefred	Saltsjöbaden	Torshälla	Åby
Djursholm	Härnösand	Motala	Skelleftehamn	Trosa	Örebro (3)
Eskilstuna (2)	Jakobsberg	Märsta	Skellefteå	Tumba	Örnsköldsvik
Falun	Järna	Nacka (2)	Sollentuna	Täby Centrum	
Flen	Kallhäll	Nora	Solna (5)	Täby Kyrkby	

Göteborgsgruppen (113 kontor)

Alingsås	Floby	Huskvarna	Lerum	Skärhamn	Varberg
Anderstorp	Floda	Högsäter	Limmared	Skövde	Värnamo
Bor	Fristla	Hönö	Lindome	Smålandsstenar	Väröbacka
Borås (4)	Gnosjö	Jönköping (2)	Lysekil	Smögen	Ytterby
Brastad	Gråbo	Karlstad	Mariestad	Stenungsund	Åmål
Brålanda	Göteborg (41)	Kinna	Mullsjö	Strömstad	Åsarp
Burseryd	Götene	Kinnared	Munkedal	Tranemo	Älvsered
Dalsjöfors	Habo	Kungsbacka (2)	Mölndal	Trollhättan (2)	Öckerö
Ed	Halmstad (3)	Kungshamn	Partille (2)	Uddevalla	Överlida
Ellös	Hillerstorp	Kungälv	Rönnäng	Ulricehamn	
Falköping	Hunnebostrand	Kållered	Sandared	Unnaryd	

Malmögruppen (76 kontor)

Alsterbro	Gamleby	Kristianstad	Markaryd	Skurup	Västervik
Alvesta	Helsingborg (5)	Lagan	Moheda	Staffanstorp	Växjö (2)
Anderslöv	Hässleholm	Laholm	Nybro	Svalöv	Ystad
Arlöv	Höganäs	Landskrona	Oskarshamn	Svedala	Åstorp
Bjuv	Hörby	Lessebo	Perstorp	Sölvesborg	Älmhult
Bromölla	Kalmar	Ljungby	Ramkvilla	Tollarp	Ängelholm
Båstad	Karlshamn	Lomma	Ronneby	Trelleborg	Örkelljunga
Dalby	Karlskrona	Lund (5)	Simrishamn	Vellinge	
Eslöv	Klippan	Malmö (16)	Skanör	Vinslöv	

Grafisk form och produktion Solbergs, Göteborg
Foto Rolf Adlercreutz, Stockholm
Tryck Gummessons, Falköping 91 03

S-E-Banksgruppen
Skandinaviska Enskilda Banken
1990

Sammanfattning av resultat- och balansräkningar
samt nyckeltal med förklaringar.

S-E-Banksgruppens årsredovisning 1990

S-E-Banksgruppens rörelseresultat tertialvis
Miljoner kronor

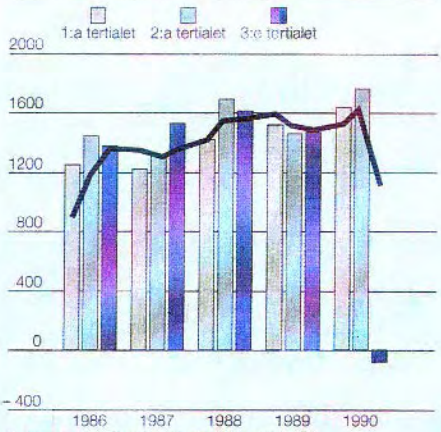

Kurvan avser rullande genomsnitt av tre tertial

S-E-Banksgruppens räntabilitet
Efter 30% schablonskatt
Procent

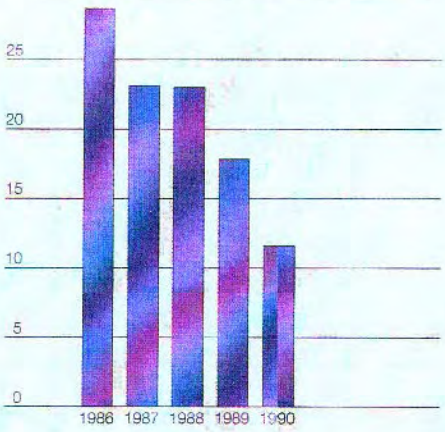

Vinst per S-E-Banksaktie*
Efter 30% schablonskatt
Kronor

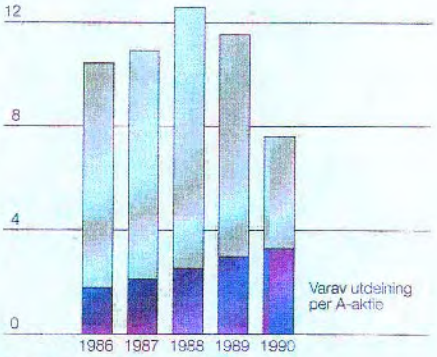

*Enligt Svenska Bankföreningens definition

S-E-Banksgruppen
Skandinaviska Enskilda Banken

Resultaträkningen

Resultaträkningen redovisar intäkter och kostnader under ett år. En banks rörelseresultat eller vinst är enkelt uttryckt det som blir kvar när intäkter minskats med kostnader och kreditförluster. Hur rörelseresultatet uppkommer och vad överskottet används till framgår av denna sammanfattning av S-E-Banksgruppens resultaträkning för 1990.

Intäkter	1990 Mkr	Föränd-ring %
Den största intäktskällan är **räntenettot,** d v s skillnaden mellan vad banken tjänar på utlåning och placeringar i obligationer å ena sidan och kostnaderna för in- och upplåning å den andra. Här ingår också nettot av intäkter från och avskrivningar för leasingobjekt, d v s maskiner och annan utrustning som gruppens finansbolag köper och hyr ut	8 054	+22
Provisionsintäkter från olika tjänster — t ex aktieaffärer, rådgivning och betalningsuppdrag för såväl privatpersoner som företag — och resultatet av valutahandeln (agio) är den andra stora posten på intäktssidan	3 317	+18
Bland **övriga intäkter** ingår bl a resultatet av obligationsförsäljningar	1 389	–7
Summa intäkter	**12 760**	**+17**

Kostnader		
Den största kostnadsposten är **löner och sociala avgifter**	3 551	+22
Övriga kostnader gäller bl a lokaler, kontorsutrustning, maskinhyror, utveckling av datasystem och köp av externa tjänster	3 302	+25
Avskrivningar är kostnader för försliten materiel	474	+37
Summa kostnader	**7 327**	**+24**

För att komma fram till S-E-Banksgruppens rörelseresultat måste hänsyn tas även till följande poster:		
Kreditförluster inkl reserveringar för befarade förluster	–1 400	
Reserveringar för krediter till betalningssvaga länder	–200	
Särskild förlustreservering för latenta förlustrisker till följd av det besvärliga läget för svenskt näringsliv	–500	
Avsättningar för orealiserade **valutakursförluster**	–21	+31
Rörelseresultatet, d v s vinsten på den ordinarie verksamheten	**3 312**	**–25**
Till detta kommer **extraordinära intäkter och kostnader** (bl a avvecklingskostnader för viss verksamhet i utlandet) som 1990 uppgick till netto	–392	
Härefter kvarstår ett överskott på	2 920	–34
Den största delen av detta belopp förs genom s k **bokslutsdispositioner** till olika obeskattade reserver	–1 773	–39
Skatterna utgörs av inkomstskatt på 470 Mkr samt vinstdelningsskatt och tillfällig vinstskatt på 82 Mkr	–552	+22
Sedan hänsyn tagits till minoritetsandelarnas påverkan på vinsten med 9 Mkr blev **det redovisade resultatet**	604	**–42**

Balansräkningen

Balansräkningen visar gruppens tillgångar, skulder, reserver och eget kapital den 31 december varje år.

Tillgångar	1990-12-31 Miljarder kronor	Föränd-ring %
De viktigaste posterna är		
placeringar i statspapper och obligationer med fast ränta	32.0	+4
utlåning i svenska kronor och i utländska valutor	312.6	+31
placeringar hos banker och andra finansinstitut	61.4	+22
övriga tillgångar – fastigheter, inventarier, aktier m m – samt leasingobjekt	47.3	+5
Summa tillgångar	**453.3**	**+24**
Skulder, reserver och eget kapital		
För att finansiera utlåningen har gruppen lånat kortfristiga pengar i		
svenska kronor från bl a företag, privatpersoner och banker	104.1	+12
utländska valutor främst från banker	178.2	+49
Därtill kommer långfristig upplåning, bl a av gruppen utgivna obligations- och förlagslån	99.1	+21
Övriga skuldposter (bankgirouppdrag, postväxlar m m)	46.2	–4
Summa skulder	**427.7**	**+25**
På skuldsidan finns dessutom **obeskattade reserver,** som är summan av de bokslutsdispositioner som gruppen gjort genom åren och inte tagit i anspråk	19.5	+12
Tillgångarna minskade med skulder och obeskattade reserver ger det **egna kapitalet,** som består av pengar aktieägarna satsat i gruppen samt vinstmedel som behållits i respektive bolag	6.1	+7
Summa skulder, reserver och eget kapital	**453.3**	**+24**

Vinstens användning

Vinstens användning i S-E-Banksgruppen 1990 efter styrelsens förslag framgår av vidstående diagram

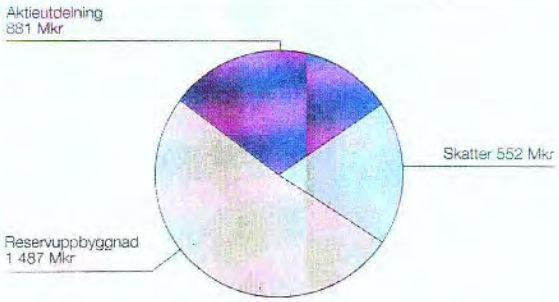

Tre viktiga nyckeltal

S-E-Banksgruppen har som mål att uppnå en god räntabilitet samtidigt som kapitaltäckningsgraden skall vara betryggande och väl uppfylla de krav som ställs av myndigheter i Sverige och internationellt.

Räntabiliteten visar förräntningen av det egna kapital som fanns vid årets början, efter 30 procent schablonskatt.

	Miljarder kronor
Det egna kapitalet inkl minoritetsintressen var vid årets början	5.8
Tillkommer riktad nyemission (del av året)	0.2
Därifrån avgår förra årets utdelning	–0.8
Tillkommer obeskattade reserver samt värdereglerings konton för obligationer/ränterisker vid årets början, efter 30 procent schablonskatt	14.5
Summa	19.7

Årets rörelseresultat (3.3) efter 30 procent schablonskatt sätts i relation till det ingående egna kapitalet (19.7). $\frac{3.3 \times 0.7}{19.7} = 11.8$ procent

Kapitaltäckningsgraden är ett mått på hur stor del av bankens utlåning och andra fordringar som täcks med eget kapital (aktieägarnas insatta kapital och tidigare års vinster). Den beräknas så här:

	Miljarder kronor
Eget kapital	5.5
Minoritetens andel av eget kapital	0.3
Värdereglerings konton för utlåning och valutor	19.3
./. 30% latent skatt	–5.8
Skillnaden mellan obligationsportföljens marknadsvärde och bokförda värde (övervärde)	1.9
./. 30% latent skatt	–0.6
./. Goodwill	–1.4
Summa primärkapital	**19.2**
Förlagslån som får räknas med	10.8
./. Vissa innehav av aktier	–0.9
Summa kapitalbas	**29.2**

Nämnaren i kapitaltäckningsgraden består av S-E-Banksgruppens totala utlåning, samt andra fordringar och placeringar, inklusive de som redovisas utanför balansräkningen, efter att de har viktats med s.k. riskvikter. Den riskvikt som används för varje placering beror på vem som är motpart.

Kapitalbasen (29.2) sätts i relation till den riskviktade volymen (319.7), och då får man fram kapitaltäckningsgraden: $\frac{29.2}{319.7} = 9.1$ procent

Den svenska bankinspektionen har bestämt att kapitaltäckningsgraden skall vara minst 8 procent den sista december 1992. Detta motsvarar även det krav som satts av internationella myndigheter.

Vinst per aktie visar rörelseresultat, med tillägg för extraordinära poster minus reavinster, efter 30 procent schablonskatt per stamaktie.

Vid årsskiftet 1989/90 fördelades S-E-Bankens aktiekapital på 263 459 664 aktier på nominellt 10 kronor. Av aktierna var 243 009 937 A-aktier, 7 603 260 B-aktier och 12 846 467 C-aktier.

Vid beräkningen av vinst per aktie tas även hänsyn till de konvertibler som emitterades till gruppens anställda 1988. Dessa motsvarar vid full konvertering 15 230 000 aktier.

$$\frac{3.0 \times 0.7}{278\,689\,664} = 7.61 \text{ kronor}$$

S-E-Banksgruppen
Skandinaviska Enskilda Banken

Informationsavdelningen
S-E-Banken, 106 40 Stockholm